

Základní škola TRNKA

Dobříš

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

T R N K A

Tolerance-Radost-Názor-Komunita-Aktivita

Příbramská 938, 263 01 Dobříš

email:reditel@zstrnkadobris.cz

www.zstrnkadobris.cz

Obsah

1. Název dokumentu.....	5
2. Charakteristika školy.....	7
2.1 Úplnost a velikost školy.....	7
2.2 Vybavení školy.....	7
2.2.1 Materiální podmínky.....	7
2.2.2 Prostorové podmínky.....	7
2.2.3 Technické podmínky.....	8
2.2.4 Hygienické podmínky.....	8
2.2.5 Stravovací podmínky.....	8
2.2.6 Psychosociální podmínky.....	8
2.2.7 Ekonomické podmínky.....	8
2.2.8 BOZP a PO.....	9
2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků.....	9
2.4 Dlouhodobé projekty.....	10
2.5 Spolupráce s rodiči a spolupráce s jinými subjekty.....	10
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	11
3.1 Zaměření školy.....	11
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	12
3.2.1 K1 – Kompetence k učení.....	15
3.2.2 K2 – Kompetence k řešení problémů.....	17
3.2.3 K3 – Kompetence komunikativní.....	19
3.2.4 K4 – Kompetence sociální a personální.....	22
3.2.5 K5 - Kompetence občanské.....	25
3.2.6 K6 – Kompetence pracovní.....	28
3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	30
3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	31
3.3.2 Systém péče o žáky a podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole.....	31
3.3.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	33
3.4 Začlenění průřezových témat.....	34
4. Učební plán.....	39
4.1 Učební plán pro 1. stupeň.....	39
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň.....	40
4.2 Učební plán 1. stupně žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí).....	41
4.3 Učební plán pro 2. stupeň.....	42
4.3.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň.....	43
4.4 Učební plán 2. stupně pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí).....	44
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	46
5.1 Hodnocení žáků.....	46
5.2 Způsob hodnocení.....	47
5.3 Základní pravidla pro použití slovního hodnocení.....	47
5.4 Informování zákonných zástupců.....	48
5.5 Hodnocení žáka na vysvědčení a celkové hodnocení žáka.....	49
5.6 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	49

5.7 Autoevaluace školy.....	50
6. Učební osnovy.....	52
6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.....	52
6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura.....	52
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	53
6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.....	81
6.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	81
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	82
6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.....	104
6.1.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk.....	104
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	105
6.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace.....	110
6.2.1 Vyučovací předmět: Matematika.....	110
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	111
6.3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	134
6.3.1 Vyučovací předmět: Prvouka, Člověk a jeho svět.....	134
6.3.1a Vyučovací předmět: Prvouka.....	134
6.3.1b Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět.....	135
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	136
6.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura.....	161
6.4.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova.....	161
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	162
6.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura.....	181
6.4.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova.....	181
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	182
6.5 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....	189
6.5.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti.....	189
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	190
6.6 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie.....	200
6.6.1 Vyučovací předmět: Informatika.....	200
6.7 Vzdělávací oblasti: Informační a komunikační technologie, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce.....	206
6.7.1 Vyučovací předmět: Svět.....	206
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky.....	209
Průřezová témata.....	209
Výchovné a vzdělávací strategie:.....	213
6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví.....	272
6.8.1 Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	272
6.9 Vzdělávací oblast: Jazyková a komunikační výchova (Speciálně pedagogická péče).....	289
6.9.1 Vyučovací předmět: Logopedická intervence.....	289
7. Příloha: Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.....	298
I. ZPŮSOBY HODNOCENÍ.....	298
Průběžné ústní hodnocení.....	298
Sebehodnocení žáků.....	299
Hodnocení žáka na vysvědčení.....	299
Stupeň 1 (výborný) - SLOVNĚ „Ovládá bezpečně“.....	299
Stupeň 2 (chvalitebný) - SLOVNĚ „Ovládá“.....	299
Stupeň 3 (dobrý) - SLOVNĚ „Podstatné ovládá“.....	300

Stupeň 4 (dostatečný) - SLOVNĚ „Ovládá se značnými mezerami“	300
Stupeň 5 (nedostatečný) - SLOVNĚ „Neovládá“	300
Kombinované hodnocení.....	300
Převod slovního hodnocení do klasifikace.....	300
Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	302
II. PODKLADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKA.....	303
III. INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ.....	303
IV. CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA.....	304
V. PŘEZKOUMÁNÍ HODNOCENÍ ŽÁKA.....	304
VI. KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ.....	304
VII. OPRAVNÁ ZKOUŠKA.....	305
VIII. HODNOCENÍ CHOVÁNÍ.....	305
IX. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ.....	305
X. Pravidla pro výchovná opatření.....	306
XI. Závěrečná ustanovení.....	307

1. Název dokumentu

T R N K A

Tolerance-Radost-Názor-Komunita-Aktivita

Předkladatel

Základní škola TRNKA

Adresa Příbramská 938, 263 01 Dobříš

IČO 04707524

Email reditel@zstrnkadobris.cz

Web www.zstrnkadobris.cz

Ředitelka školy Ing. Jana Derflová

Koordinátor ŠVP Mgr. Jana Zajícová

Škola je zařazena do rejstříku škol a školských zařízení pod názvem **Základní škola**

s identifikačním číslem **691 009 082** a sdružuje:

- | | | |
|----------------------------|------------------------|-----------------|
| · Základní škola | kapacita 112 žáků | IZO 181 076 578 |
| · Školní družina | kapacita 80 účastníků | IZO 181 076 845 |
| · Školní jídelna – výdejna | kapacita 112 strážníků | IZO 181 076 8 |

Zřizovatel

Trnkový květ, z.s.

Příbramská 938, 263 01 Dobříš

IČO 0427 9905

Předseda rady spolku: Ing. Štěpán Ježek

telefon 605 966 527

email s.jezek@gmail.com

web www.zstrnkadobris.cz

Cílová skupina

1. - 9. třída základní školy

Dokument vznikl podle

Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola, vydaného Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy a upraveného Opatřením ministryně školství z 22. února 2016.

Platnost dokumentu: _____ od 1 . 9. 2020

Čj. D1/ 2020

Mgr. Jana Zajícová

koordinátorka ŠVP

Ing. Jana Derfllová

ředitelka školy

razítko

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola se nachází v Dobříši, několik minut pěší chůze od náměstí, které je zároveň zastávkou linkových autobusů.

Ve školním roce 2020/2021 tvoří školu 5 tříd prvního stupně (1.-5. ročník) a 2 třídy druhého stupně (6., 7. a 8. ročník). V dalších letech vždy otevíráme novou první třídu o kapacitě 16 žáků do naplnění kapacity školy devíti postupnými ročníky.

Cílem školy je zajištění individuálního přístupu ke každému žáku. K tomu škola využívá dostupné materiální a technické vybavení a odborný individuální přístup pedagogických pracovníků ke každému žákovi.

2.2 Vybavení školy

2.2.1 Materiální podmínky

Škola využívá didaktické pomůcky např. didaktické hry, manipulativa, encyklopedie, krásnou i odbornou literaturu, výtvarné potřeby a hudební nástroje (Orffovy nástroje, kytary a klavír), počítač, dataprojektor a další technické vybavení. Za materiální vybavení odpovídají pedagogičtí pracovníci.

2.2.2 Prostorové podmínky

Škola sídlí v pronajaté budově bývalého Lesního závodu Dobříš. Každá třída využívá svou kmenovou třídu. Nedílnou součástí školy jsou hygienická zařízení a šatna. Chodba slouží k prezentování výtvarných prací žáků. Ve vstupní hale je nástěnka pro vyvěšování důležitých informací pro rodiče.

Za vhodných klimatických podmínek může škola využívat prostornou zahradu přiléhající k budově školy a jejího vybavení. Sportovní a společenské aktivity školy probíhají v nedaleké budově Sokola Dobříš. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola také atletické hřiště nebo zimní stadion. K turistickým vycházkám je možné využívat přírodu v okolí Dobříše.

2.2.3 Technické podmínky

Škola využívá počítače, tiskárny, kopírku, CD přehrávače, laminátor, tablety, projektory. Technické zařízení školy se pravidelně obnovuje a rozšiřuje podle technických a ekonomických podmínek.

2.2.4 Hygienické podmínky

Škola využívá umyvadla s tekoucí studenou vodou v každé třídě, v každém patře je chlapecké a dívčí WC. Všechna umyvadla jsou vybavena tekutým mýdlem a jednorázovými ručníky. Každý den je prováděn úklid na vlhko za použití běžných mycích prostředků a dezinfekce. V místnostech se udržuje přiměřená teplota a jsou pravidelně větrány. Světelná hygiena je zajištěna možností regulace přístupu světla a slunečních paprsků horizontálními žaluziemi a roletami. V celém areálu školy platí zákaz kouření a požívání alkoholu nebo jiných škodlivých látek. Škola je pod pravidelnou kontrolou místní hygienické stanice.

2.2.5 Stravovací podmínky

V rámci školy mají žáci zajištěný oběd v prostorách jídelny. Obědy jsou připravovány podle dietetických potřeb žáků a v souladu se zásadami správné výživy. Obědy jsou dováženy z jiného školského zařízení. Žáci druhého stupně dochází na obědy do školní jídelny nedalekého areálu 2. ZŠ Dobříš. Jídelníčky jsou veřejně vystaveny v prostorách školy týden dopředu. Odhlášení oběda je možné den dopředu.

2.2.6 Psychosociální podmínky

V rámci školního vyučování probíhají činnosti v prostředí pohody a otevřeného partnerství v komunikaci, v příznivém sociálním klimatu, v partnerské spolupráci a empatickém duchu. Činnosti ve škole odpovídají mentálním a fyzickým schopnostem žáků, kteří jsou k těmto činnostem vhodně motivováni. Atmosféra stabilních pravidel, spravedlnosti a spolupráce vede k psychické stabilitě jednotlivých žáků. Veškerá činnost pedagogických pracovníků je zaměřena v první řadě na respekt ke schopnostem, možnostem a potřebám žáka a k jeho osobní i rodinné situaci. Pedagogičtí pracovníci se pravidelně účastní supervize.

2.2.7 Ekonomické podmínky

Finanční zajištění provozu školy a platy zaměstnanců jsou umožněny jednak dotacemi z MŠMT, dále financemi z grantů a školního a z darů. Akce školy s potřebou platby (divadlo, muzeum, nákup knížek, učebnic, výlety...) hradí zákonní zástupci. Zlepšení ekonomických podmínek školy může být podpořeno sponzorskými dary pro tento účel.

2.2.8 BOZP a PO

Škola je povinná žákům zajistit fyzickou, sociální a emocionální bezpečnost. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků jsou stanoveny vnitřním řádem školy. S tímto řádem jsou seznámeni zákonní zástupci žáka i pedagogičtí pracovníci. Za bezpečnost žáků ručí odpovědný pracovník (pedagog, asistent i dobrovolník), který je průběžně proškolenán zdravotníkem školy a bezpečnostním technikem. Při jakémkoli úrazu vede pedagogický pracovník záznam o úrazu v knize úrazů, aby byla možná jeho formální doložitelnost. Prostředky první pomoci má pedagogický pracovník běžně dostupné.

Za zdravotní problémy a úrazy způsobené zdravotním stavem žáka pracovníci školy neodpovídají.

Při neobvyklých situacích – jako např. nevyzvednutí žáka ze školy v dohodnutý čas, budou kontaktováni zákonní zástupci žáka, popř. Policie ČR. Dále se bude postupovat podle platných předpisů a norem.

Při havarijních a krizových situacích (bombový útok, havárie plynu, vody, kanalizace, náhlý havarijní stav budovy, přírodní katastrofy, trestné činy jako např. nepovolené vniknutí do objektu, narušení bezpečnosti objektu apod.) je vypracován evakuační plán a řád. Evakuační postupy jsou pravidelně se žáky procvičovány jednou ročně. Škola si vyhrazuje právo v případě závažného ohrožení žáků a budovy (např. hrozba bombového útoku) zrušit výuku.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor tvoří 16 pedagogů učitelů, 5 asistentů pedagoga, 5 vychovatelek, 1 speciální pedagog a ředitelka školy. Škola zaměstnává ještě 5 provozních pracovníků.

Podle doporučení školských poradenských zařízení mohou být členy pedagogického sboru i další asistenti pedagoga, speciální pedagog a učitelé anglického jazyka.

Učitelé mají VŠ vzdělání - učitelství pro 1. stupeň ZŠ nebo učitelství odborných předmětů, vychovatelky střední pedagogickou školu, ředitelka má VŠ vzdělání. Vzhledem k obecnému nedostatku učitelů s pedagogickým vzděláním učí i na naší škole někteří učitelé, kteří si vzdělání doplňují. Všichni pedagogičtí pracovníci si pravidelně doplňují vzdělání na odborných kurzech.

Škola využívá spolupráci s rodiči, učiteli, se školním externím psychologem, SPC, PPP a spolupráci se školskou radou. Rodiče si mohou s pedagogy domluvit termíny konzultací a po

předchozí domluvě mohou být přítomni ve výuce. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s rodiči na vytváření individuálních vzdělávacích plánů, které se pravidelně vyhodnocují.

Zákonní zástupci jsou seznamováni s hodnocením žáka ve čtvrtletních intervalech. S tímto hodnocením jsou seznamováni ostatní pedagogičtí pracovníci, a to na pravidelných pedagogických poradách. Potřeby žáků mohou být též konzultovány s ostatními pracovníky na pravidelných odborných setkáních.

Školu navštěvují žáci z Dobříše a okolí. Školní docházka je devítiletá.

2.4 Dlouhodobé projekty

Pořádáme tradiční školní akce pro děti, rodiče i veřejnost – Zahradní slavnost, Vánoční slavnost, Dny otevřených dveří, benefiční koncerty a jiné akce. Tyto akce nemusí být každý rok stejné, jejich náplň, název i časové rozložení během roku se mohou měnit v závislosti na aktuálním průběhu školního roku.

2.5 Spolupráce s rodiči a spolupráce s jinými subjekty

Intenzivní spolupráce probíhá s rodiči žáků, kteří se mohou každodenně informovat o práci žáka a konzultovat situaci s pedagogem, mohou navštívit výuku a účastnit se společných aktivit pořádaných pro žáky a současně jejich zákonné zástupce.

Na škole působí školská rada, která se skládá ze tří členů – zástupce rodičů, zástupce zřizovatele a zástupce pedagogů. Rada se schází dvakrát ročně.

Škola spolupracuje s PPP Středočeského kraje (Příbram IV – Pod šachtami 294) a Speciálně pedagogickým centrem Apla Praha (Praha 9 – Prosek, Českolipská 621/26). Spolupráce se postupně rozšiřuje o další PPP v závislosti na tom, kterou PPP žáci navštíví. Žáci navštěvují PPP a SPC v rámci konzultací a nutných vyšetření. Škola má i svého externího psychologa, který v případě potřeby dochází do školy, výchovného poradce a metodika prevence.

Ve škole mohou vypomáhat i dobrovolníci s podepsanou řádnou smlouvou.

Škola se snaží o propojení s místní komunitou, chce být součástí místního společenství. Podílí se na organizaci akcí pro veřejnost, žáci jsou vedeni k aktivní účasti na společenském dění.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní škola TRNKA vytváří profesionální, přívětivé a rodinné prostředí pro děti, rodiče a učitele. ZŠ Trnka je školou komunitního typu, kde převládá radost z procesu učení a výuky, tvořivý a aktivní přístup k životu. Základní zaměření školy je obsaženo v jeho názvu:

T – tolerance – za důležité považujeme u dětí podporovat respekt a úctu jeden k druhému, vnímat potřeby druhého v duchu zlatého pravidla chování: *Dělej druhým to, co chceš, aby druzí dělali tobě.*

R – radost – chceme rozvíjet a zachovat u dětí smysl pro radostný, tvořivý a optimistický přístup k životu a učení, pro hledání nových cest a způsobů, jak dosáhnout vytyčených cílů.

N – názor – děti by měly umět vyslovit svůj názor na danou skutečnost, chceme dětem pomoci zorientovat se v hodnotách a ve fungování občanské společnosti.

K – komunita – prostředkem pro úspěšný proces výchovy a vzdělávání vnímáme dobrou komunikaci mezi učiteli – žáky – rodiči a utváření příjemného nejen školního prostředí tak, aby každý člen školy věděl, že je společností přijímán a co může ostatním nabídnout.

A – aktivita – důraz u dětí, učitelů i rodičů klademe na zapojení a aktivní účast na životě školy a podle možností v místní komunitě.

Jedním z cílů vzdělávání dětí v ZŠ Trnka je důraz na podporu vnitřní motivace dětí a zachování zvědavosti, porozumění sobě samému, místu a světu, kde žijí. Další prioritou je, aby si děti osvojily a zvládaly základní komunikační, sociální a pracovní dovednosti, uměly pracovat s informacemi a tvořivě přistupovaly k řešení problémů, dokázaly propojit získané poznání s aktuálním děním v okolním světě, učily se v souvislostech.

Absolvent ZŠ TRNKA:

- Rozumí sám sobě.
- Rozumí světu kolem sebe.
- Je zodpovědný za své jednání.
- Zajímá se o své okolí a je aktivním občanem.
- Cíleně pracuje na svém seberozvoji.

- Umí spolupracovat v týmu.
- Není lhostejný k potřebám druhých.

K dosažení zmíněných cílů má napomáhat vytvoření přívětivého klimatu ve škole a používané aktivní učební metody, které povedou děti k pozitivnímu vztahu k učení a budou posilovat motivaci k celoživotnímu vzdělávání. Mezi používané a uplatňované metody patří: Projektové vyučování, Problémové učení, Metody kritického myšlení RWCT [1], Metody rozvoje čtenářských strategií, diskuze a debata, využití prvků konstruktivistické pedagogiky [2]. Do výuky od prvního ročníku zařazujeme několikrát do týdne krátký blok anglického jazyka, při kterém budeme někdy využívat metodu CLIL [3] . Hodnocení žáků bude probíhat slovní formou i v písemné podobě tak, aby každé dítě mohlo zažít úspěch (viz. kapitola Hodnocení)

Pro posílení sociálních dovedností a vztahů škola podporuje spolupráci žáků napříč věkovým spektrem, věnuje se prevenci sociálně patologických jevů různými projekty a systematickým budováním důvěry a komunikace žáků s učiteli.

Vyučovací hodiny je možno spojovat do učebních bloků, využívat výhod mezipředmětových vztahů a spolupráce mezi učiteli.

Hlavním partnerem školy jsou rodiče dětí, kterým škola poskytuje informace a pravidelnou zpětnou vazbu o dění a práci ve třídě a škole. Škola s rodiči spolupracuje při různých akcích a příležitostech setkání rodičů s dětmi a učiteli. Rodiče podporují školu nejen placením školného, ale svojí aktivní účastí na životě školy – komunikace s učiteli, sledování učebního procesu, pomoci při realizaci různých projektů.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Pro přehlednější sledování a vyhodnocování dosažených kompetencí členíme školní docházku žáka na tři období (1.-3.ročník; 4.-6.ročník; 7.-9.ročník).

Výchovné a vzdělávací strategie ve škole Trnka

1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	● během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a s informacemi ● vedeme žáky k sebehodnocení ● vedeme žáky k plánování si učení, učíme je hledat si nejvhodnější způsoby a metody učení ● individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch ● umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost ● vytváříme pro žáky takové situace, které jim přináší radost z učení a mají přínos pro další život
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	● připravujeme vyučování tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, řešili netradiční problémové úkoly a svoje řešení si dokázali obhájit ● žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tištěných, mediálních, počítačových – včetně internetu), aby je uměli vyhledávat, třídit, porovnat, využíváme metod kritického myšlení (RWCT) ● vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení ● Používáme k logickému řešení problémů miniprojekty a projekty.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	● vedeme žáky ke vhodné verbální i neverbální komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni ● učíme žáky argumentovat a obhajovat svůj názor vhodnou formou a zároveň naslouchat ostatním ● podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi nimi ● začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování; ● do výuky začleňujeme projektové dny, kterých se účastní všichni žáci školy ● ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme internetové stránky naší školy a internetové stránky tříd ● žáci se podílejí na zpracování dokumentace ze školního života (např. fotografie, videozáznamy, články do místních novin aj.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	● během vzdělávání zařazujeme mimo jiné kooperativní práci žáků, tím je učíme vzájemné pomoci ● usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnosti střídat role ve skupině ● vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí ● učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky ● sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, při projektových dnech, při setkávání s rodiči) ● vedeme žáky k tomu, aby uměli ocenit práci svou i druhých

	● učíme žáky základům kooperace a týmové práce
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	● žáci ve třídách společně stanovují pravidla chování ● školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách ● učitelé i žáci respektují a tolerují individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti spolužáků ve třídách ● vedeme žáky k tomu, aby se chovali ekologicky (projekt Den Země, třídění odpadu, spolupráce s Ekocentrem) ● žáci reprezentují svou školu při různých veřejných vystoupeních (Vánoční setkání, Zahradní slavnost) a při sportovních turnajích či vědomostních soutěžích ● vedeme žáky k tomu, aby dokázali pomáhat slabším, potřebným a při různých mimořádných situacích ● při exkurzích a jiných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	● vedeme žáky umět si stanovit cíl, metody, postupy své práce ● učíme žáky spolupracovat s ostatními a respektovat názory jiných ● chceme docílit, aby žáci pracovali soustředěně, uměli svou práci zhodnotit a poučili se z chyb ● vedeme žáky k tomu, aby se chovali bezpečně, ekologicky a kulturně ● snažíme se, aby žáci dokázali ocenit práci svou i ostatních ● systematicky vedeme žáky k plnění všech povinností a závazků ● směřujeme žáky ke správné volbě jejich budoucího povolání

3.2.1 K1 – Kompetence k učení

Žák:

vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

K1.1 Žák se umí naučit se učit

1. období	2. období	3. období
Chce se učit a poznávat nové.	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb.	Využívá správný způsob a vhodnou dobu k učení. Chce se učit a ví proč, chápe vzdělání jako životní nutnost. Objasní si význam vůle při překonávání překážek.
Dokáže se soustředit, porozumí pokynům přiměřené obtížnosti.	S pomocí vybírá vhodné způsoby, metody pro učení.	Plánuje, organizuje a řídí vlastní učení.
Má radost z úspěchu a učí se sebehodnotit.	Umí se sebehodnotit, vyhledá překážky bránící učení a navrhuje možnosti zlepšení.	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů. Umí vhodně oponovat a dokáže být sebekritický.
Umí požádat o pomoc spolužáky, učitele, rodiče.	Požádá o pomoc v případě, že sám nenalezl řešení.	Je schopen o pomoc požádat a případně ji umí i poskytnout.

K1.2 Umí pracovat s informacemi

1. období	2. období	3.období
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená.	Čte plynule, výrazně, s prožitkem a s porozuměním, využívá základy studijního čtení.
Vyhledá klíčová slova v textu.	Vyhledá základní myšlenku v textu.	Umí vybrat a určit podstatné v textu a umí to prezentovat ostatním.
Na základě vlastních zážitků předává informace ostatním.	Reprodukuje obsah naučeného a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Odlišuje a ověřuje fakta od názorů a hodnocení.
Zapamatuje si přečtené a volně ho reprodukuje.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Určí v daném tématu společné a rozdílné vlastnosti, vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává a porovnává data.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	Píše věcně i formálně správně složitější sdělení. Píše správně i/y po obojetných souhláskách – zvládá vyjmenovaná slova.	Výstižně formuluje myšlenky. Umí se vyjadřovat spisovně v mluveném i písemném projevu. V písemném projevu zvládá pravopis, bere zřetel na odlišnosti českého jazyka.
	Píše a pracuje s textem a obrázkem ve vybraném textovém a grafickém editoru.	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.
	Vyhledává jednoduché informace na internetu.	Vyhledává a ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.
Vyhledává informace přiměřené věku v knihách, encyklopediích, v tisku.	Vyhledává informace na portálech, v knihovně a databázích a třídí je.	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří k nim svůj postoj.

K1.3 Umí samostatně aplikovat naučené v praxi

1. období	2. období	3. období
Snaží se pracovat vytrvale.	Snaží se pracovat zodpovědně. Uvede naučené na příkladech z běžného života.	Pracuje vytrvale, soustavně a zodpovědně. Chápe mezipředmětové vztahy a naučené využije v budoucnu.
Dokáže si opravit chybu.	Rozpozná chybu a opraví si ji.	Kriticky zhodnotí svou práci a své výsledky, objeví chybu a napraví ji a umí s ní dále pracovat.
Umí si poradit s jednoduchými životními situacemi.	Poradí si s běžnými životními situacemi.	Samostatně řeší běžné životní situace. Rozpozná nebezpečné životní situace, předvídá možný dopad a pomáhá potřebným.
Pozoruje a začíná porovnávat.	Samostatně pozoruje a experimentuje, zapisuje výsledky.	Porovnává, posuzuje a vyvozuje z pozorovaného a z experimentů.

3.2.2 K2 – Kompetence k řešení problémů

Žák:

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

K2.1 – Žák umí pojmenovat, analyzovat a plánovat vhodné postupy a metody

1. období	2. období	3.období
Vnímá problémy ve svém nejbližším okolí (rodina, třída, kamarádi)	Rozpozná problém ve škole i mimo ni.	Vnímá problémy v širším kontextu, pochopí je, dokáže odlišit podstatné od nepodstatného.
Jednoduchými slovy pojmenuje problém (popř. problém na obrázku).	Popíše problém.	Výstižně a přesně pojmenuje problém a provede jeho rozbor.
Hledá a seznamuje se s příčinami problému, spolupracuje s učitelem.	Nachází příčiny problému a dokáže jich více vyjmenovat.	Třídí příčiny, vysvětluje hlavní příčinu/ y. problému, přemýšlí o nich a rozebírá je.
Promýšlí způsob řešení jednoduchých problémů a předkládá svůj návrh řešení.	Promýšlí a navrhuje řešení jednoduchých problémů. Respektuje názor většiny.	Promýšlí, navrhuje a zdůvodňuje způsob řešení složitějších problémů. Spoléhá se na vlastní úsudek, umí přehodnotit vlastní názor.
Řeší jednoduché problémy s dopomocí.	Řeší jednoduché problémy.	Analyzuje, řeší a modeluje problémové situace.

K2.2 Umí využívat zkušenosti, vyvodit a formulovat závěry, hledat východiska

1. období	2. období	3.období
Získává informace od dospělých a spolužáků.	Učí se vyhledávat informace v odborné literatuře.	Umí vyhledat informace v doporučené literatuře a na internetu, vyhledává je samostatně.
Formuluje jednoduché otázky.	Dokáže položit vhodnou otázku.	Umí pokládat odbornější systematické otázky.
Provede jednoduchý zápis nebo obrázek.	Zpracuje jednoduché poznámky.	Zpracuje výtah, přehledné poznámky.
Získává nové zkušenosti a dovednosti.	Porovnává získané zkušenosti a dovednosti.	Posuzuje nové zkušenosti a dovednosti, hodnotí jejich použitelnost.

Poznává možný neúspěch.	Učí se překonávat neúspěch.	Umí přijmout i neúspěch a vytrvale hledat jiné řešení.
Seznamuje se s různými postupy.	Rozvíjí schopnost používat různé postupy.	Vyhledává postupy, které vedou k dosažení cíle.

K2.3 Kriticky myslí, umí obhájit rozhodnutí a zhodnotí svou práci

1. období	2. období	3. období
Vnímá různé myšlenky a názory ve třídě.	Respektuje různost myšlenek a názorů, sám se nebojí vyjádřit.	Porovnává své názory s názory ostatních, podílí se společně na vytváření bezpečného prostředí.
Své rozhodnutí vyjadřuje jednoduchými slovy, popř. obrázky	Vysvětluje své myšlenky, nápady a názory, hodnotí své rozhodnutí.	Své myšlenky a názory dokáže přehodnotit, hledá souvislosti. Objasňuje důvody svého rozhodnutí – pro i proti. Umí obhájit svůj postoj a nést následky svého řešení.
Je schopen přijmout i cizí názor.	Umí vyslechnout kritiku.	Naslouchá kritice od spolužáků. Vnímá význam kritiky a přijímá ji jako výzvu k hlubšímu zamyšlení.
Pracuje podle osvědčených postupů.	Aplikuje osvědčené postupy v nových situacích.	Porovnává různé postupy, vybírá nejlepší řešení a určuje postup v podobných situacích.
Prakticky se snaží ověřit správnost svého řešení.	Ověřuje správnost svého řešení.	Snaží se vybrat nejlepší praktické ověření, umí posoudit různé alternativy.

3.2.3 K3 – Kompetence komunikativní

Žák:

formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

K3.1 Žák se podílí na vytváření, respektování a dodržování pravidel komunikace

1. období	2. období	3. období
Snaží se o dodržování základních pravidel komunikace.	Respektuje a dodržuje pravidla komunikace, podílí se vhodnou formou na vytváření pravidel.	Zná a dodržuje pravidla komunikace.
Vytvoří jednoduché otázky a odpovídá na otázky při dodržování základních pravidel komunikace.	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, umí psát SMS a chatovat (dodržuje pravidla bezpečné komunikace na internetu).	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.
Porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Uvědomuje si manipulativní komunikaci např. v reklamě.	Uvědomuje si rizika manipulativní komunikace v masmédiích.
Snaží se pečlivě vyslovovat a opravovat svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.	Pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně.
V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky.
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Na základě vlastních zážitků tvoří delší mluvený projev.	Na základě vlastní zkušenosti vytváří kultivovaný projev.
Umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se, oslovit známé osoby. Snaží se najít a přiznat chybu.	Umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se, oslovit i neznámé osoby. Umí přiznat chybu.	Zapojuje se do diskuse, umí ji řídit a využívá pravidel komunikace. Přijímá své chyby.

K3.2 Prezentuje a prosazuje názor

1. období	2. období	3.období
Pozná vhodné verbální i neverbální prostředky řeči.	Začíná používat vhodné verbální i neverbální prostředky řeči.	V projevu vhodně využívá verbální i neverbální prostředky řeči.
Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Rozlišuje podstatné a nepodstatné. Volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Vystihne podstatu situace, a vhodně využívá verbální i neverbální prostředky řeči v různých životních situacích. Odlišuje spisovný a nespisovný projev
Popíše v mluveném projevu věcně i formálně svůj názor.	Popíše správně po stránce obsahové i formální v písemném projevu svůj názor.	Vyjádří v mluveném i písemném projevu svůj názor. Využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu.
Vybere si podstatné.	Učí se argumentovat a slušným způsobem vyjádřit svůj názor.	Argumentuje, dokáže svůj názor obhájit, určí si priority. Konkretizuje, posoudí a doloží na příkladech. Při prosazování názoru zvládá své emoce.
Poznává pravidla pro diskuzi a snaží se je dodržovat.	Uvědomuje si pravidla pro diskuzi a učí se diskutovat.	Zná pravidla pro diskuzi a umí diskutovat.

K3.3 Naslouchá ostatním, snaží se porozumět a spolupracovat

1. období	2. období	3.období
Poznává možnosti neverbálního sdělení.	Adekvátně dešifruje i neverbální sdělení mluvčího.	Používá neverbální komunikaci.
Při naslouchání udržuje pozorné ticho, nezasahuje do repliky mluvčího před jejím ukončením.	Při pozorném naslouchání vědomě používá mluvy těla, poskytuje mluvčímu známky zaujetí.	Naslouchá s cílenou pozorností. Dává mluvčímu najevo známky zaujetí (parafrázuje, shrnuje, komentuje, diskutuje).

Udrží s mluvčím kontakt očima.	Vhodně vyzývá mluvčího k pokračování, k upřesnění řečeného.	Uvědoměle usiluje o pochopení postojů a záměrů účastníků rozhovoru. Adekvátně dešifruje i neverbální sdělení.
Vědomě nastaví celé tělo k naslouchání.	Umí parafrázovat.	Je přístupný návrhům a názorům jiných. Reaguje na pocity druhého.
Umí naslouchat.	Umí naslouchat a vcítit se.	Umí poradit, kde najít pomoc, umí pomoci.
Vyslechne mínění druhého.	Reaguje na mínění druhého.	Reaguje a diskutuje.
Snaží se zapamatovat si podstatné z vyslechnutého projevu, reprodukuje a jednoduše to komentuje.	Zapamatuje si a reprodukuje podstatné myšlenky. Umí shrnout a komentovat vyslechnuté.	Dokáže reprodukovat podstatné. Vyslechnuté konkretizuje, posoudí a doloží příklady.
Snaží se vyjádřit souhlas či nesouhlas.	Projevuje souhlas či nesouhlas.	Umí přijatelným způsobem projevit souhlas a nesouhlas.

3.2.4 K4 – Kompetence sociální a personální

Žák:

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

K4.1 Žák umí ocenit úspěchy druhých a svoje vlastní

1. období	2. období	3. období
Učí se pracovat ve skupině.	Pracuje ve skupině.	Pracuje ve skupině, uvědomuje si své postavení. Respektuje názory druhých, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Přijímá a snaží se dodržet navržená pravidla.	Dodržuje pravidla a napomáhá při jejich vytváření.	Spoluvytváří pravidla, uvědomuje si důsledky jejich neplnění.
Dokáže říci svůj názor, vyjádřit postoj.	Svůj názor se snaží obhájit.	Dokáže oponovat a porovnávat své postoje s ostatními, diskutuje, uvádí klady a zápory. Provádí kritiku s nabídnutím řešení, zdůvodňuje své jednání, zhodnotí vzniklou situaci.

K4.2 Zná práva a povinnosti svoje i ostatních

1. období	2. období	3. období
Začíná spolupracovat ve skupině – vyslechne názor druhých a reaguje na něj.	Spolupracuje a podílí se na práci ve skupině.	Spoluvytváří pravidla práce v týmu a řídí se jimi. Pozitivně ovlivňuje práci skupiny.
Uvědomuje si, že je součástí týmu a že může přispět k jeho činnosti.	Uvědomuje si své místo v týmu, ví, že může říci svůj názor.	Přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy. Dovede obhájit, ocenit a podpořit slabší.
Učí se spolupracovat a oceňovat druhé.	Respektuje role ve skupině.	Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska.

K4.3 Umí být partnerem = uznává učitele i další osoby

1. období	2. období	3. období
Umí naslouchat a po dohodnutou dobu udržet pozornost.	Naslouchá a poté umí reprodukovat a komentovat.	Diskutuje, umí nabídnout pomoc i o ni požádat. Oceňuje práci svoji i práci druhých, je ohleduplný, taktní.
Uvědomuje si úlohu učitele.	Aktivně s učitelem spolupracuje.	Je učitelem partnerem v přijímání pravidel pro práci ve třídě. Oceňuje autoritu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která vede k sebedůvěře a samostatnému rozvoji.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.	Je ohleduplný, dovede poskytnout pomoc.	Přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Ovládá své chování tak, aby potlačil případná negativa (bezohlednost, rasismus, netolerance odlišných názorů)

3.2.5 K5 - Kompetence občanské

Žák:

respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

K5.1 Žák zná historii, osobnosti a významná místa, chce se aktivně zapojovat do kulturního a sportovního dění, chce reprezentovat

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se s místními kulturními a historickými památkami.	Objasňuje tradice v okolí školy a v regionu. Chová se zodpovědně.	Orientuje se v nejvýznamnějších historických a kulturních památkách z různých oblastí lidské činnosti. Hodnotí význam památek pro sebe a dnešní generaci vůbec. Je si vědom jejich důležitosti pro budoucnost.
Snaží se vytvářet jednoduchá umělecká díla.	Tvořivě navrhuje a sestavuje vlastní umělecké dílo.	Rozlišuje, co je umělecké dílo a co je kýč. Hodnotí dílo z různých hledisek, improvizuje, samostatně tvoří.
Seznamuje se s kulturními a sportovními akcemi v rámci třídy, školy, regionu a aktivně se do nich zapojuje.	Aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních akcí v rámci třídy a školy a regionu.	Spolupracuje na přípravě a sám se zapojuje do kulturních a sportovních akcí.

K5.2 Zná hodnotu svou i druhých, je zodpovědný za své chování, je tolerantní, umí ocenit práci a vážít si jí, zná svá práva a povinnosti

1. období	2. období	3. období
Seznamuje se se školním řádem a vytváří pravidla ve třídách s pomocí učitele.	Objasňuje vlastními slovy pravidla školního řádu.	Chápe důležitost dodržování stanovených pravidel, uvědomuje si zodpovědnost za své chování. Zobecňuje principy školního řádu i jako společenské normy.
Umí ocenit své schopnosti, umí sám sebe zhodnotit.	Rozlišuje rozdíly mezi sebou a ostatními.	Je sebekritický, umí vyjádřit svůj názor a zastat se slabšího.
Uvědomuje si své dovednosti,	Využívá svých dovedností, dokáže je	Cíleně využívá svých dovedností

porovnává je s dovednostmi ostatních.	ocenit i u ostatních.	v jednotlivých předmětech. Dokáže je aplikovat v nejširších souvislostech.
Vnímá problémy, pocity a nálady své i svých spolužáků.	Vnímá problémy, pocity a nálady lidí ze svého okolí.	Pokouší se porozumět různým situacím a odůvodnit chování druhých lidí na základě těchto poznatků. Toleruje chování druhého člověka, snaží se ho pochopit, je citlivý a chápavý k problémům druhých.
Seznamuje se s různými situacemi a pokouší se rozeznat, kdy je schopen sám pomoci.	Poznává způsoby poskytnutí pomoci. Odhaduje, kdy sám na pomoc nestačí a navrhuje jiné způsoby (osoby).	Vybírá možnosti a posuzuje, jak nejlépe pomoci.
Seznamuje se s pojmy rasa, náboženství.	Rozlišuje různá náboženství, rasy – různé způsoby života.	Zaujímá stanoviska k různým náboženským přesvědčením a rasám, vnímá případná nebezpečí. Je tolerantní k odlišnému přesvědčení.
Seznamuje se s pojmy právo, povinnost – Úmluva o právech dítěte.	Pojmenovává svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni.	Posuzuje svá práva a povinnosti a jedná na jejich základě.

K5.3 Umí se chovat ekologicky

1. období	2. období	3.období
Seznamuje se s pojmem ekologie, s environmentálními problémy.	Odhadne, co je pro zdraví prospěšné.	Umí se rozhodnout v zájmu podpory a ochrany svého zdraví.
Vytváří si vztah k přírodě ve svém okolí.	Uvědomuje si ekologické souvislosti a environmentální problémy v rámci ČR. Vyhledá z dostupných informačních zdrojů a environmentální problémy v rámci ČR.	Vytváří si vztah k přírodě v rámci celé planety. Uvědomuje si ekologické souvislosti a environmentální problémy v rámci EU. Z dostupných informačních zdrojů má přehled o globálních problémech ve světě.
Seznamuje se s významem třídění druhotných surovin – proč třídíme.	Třídí druhotné suroviny v rámci třídy, školy a bydliště.	Aktivně se podílí na zlepšování ochrany životního prostředí. Třídí uvědoměle druhotné suroviny.

Chápe klady a zápory ekologického chování.	Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí.	Navrhuje zlepšení životního prostředí a jeho ochranu. Uvědomuje si, že způsob, jak se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví a životní prostředí.
Učí se šetřit přírodními materiály, energiemi.	Uvědomuje si nutnost šetření přírodními materiály a energiemi.	Šetří přírodní materiály, zdroje a energie. Cílevědomě chrání své zdraví před nebezpečnými vlivy prostředí.
Seznamuje se se zásadami ochrany svého zdraví a jedná v souladu s těmito zásadami.	Pečuje uvědoměle o své zdraví.	Uvědomuje si nebezpečí užívání návykových látek a snaží se podle toho chovat.

3.2.6 K6 – Kompetence pracovní

Žák:

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

K6.1 Žák se snaží pracovat pilně, vážit si práce a spolupracovat s ostatními

1. období	2. období	3.období
Seznamuje se s cíli své práce, určenou metodou a postupem plní úkoly.	Podílí se na návrhu postupu a na volbě metody k plnění úkolů, vedoucích k dosažení cíle.	Umí si určit cíl a plní své povinnosti a závazky, umí stanovit metody a postupy.
Dodržuje základní pravidla a podílí se na sestavování třídních pravidel.	Dodržuje všeobecná pravidla, umí formulovat jednoduchá pravidla.	Umí sestavit pravidla, zvolit cestu a pružně reagovat na změny.
Učí se komunikovat a spolupracovat s ostatními, podílí se na prezentaci práce.	Komunikuje a spolupracuje s ostatními, svou práci umí prezentovat.	Komunikuje a spolupracuje s ostatními. Prezentuje různými způsoby svou práci.
Dokáže pracovat za určitých pracovních podmínek.	Dokáže se přizpůsobit změněným pracovním podmínkám.	Využívá teoretické znalosti a praktické zkušenosti a podílí se na vytváření dobrých pracovních podmínek.
Po určitou dobu se dokáže soustředit. Dodržuje stanovené postupy a zadání.	Snaží se soustředěně pracovat. Rozeznává chybné kroky v postupech a zadáních a pracuje s chybou.	Pracuje soustředěně. Provádí zhodnocení a dokáže se poučit z chyb, opravit chybné postupy a zadání.

K6.2 Umí chránit majetek a životní prostředí, zdraví své i ostatních a uznává hodnoty kulturní a společenské

1. období	2. období	3.období
Snaží se pracovat bezpečně s jednoduchými nástroji.	Pod dohledem používá bezpečně a účinně jednoduché nástroje, vybavení a různé materiály.	Pracuje bezpečně a uvědoměle s různými nástroji, vybavením a materiály.
Seznamuje se s důležitostí ochrany životního prostředí a majetku.	Uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí a majetku.	Dokáže vysvětlit důležitost ochrany životního prostředí a majetku.
Osvojuje si základní hygienická pravidla.	Řídí se hygienickými pravidly, pečuje o svůj zevnějšek.	Zná, jak se chovat a žít kulturně - estetické cítění.

Snaží se ocenit a podpořit snahu ostatních. Dokáže ocenit práci svou i ostatních – úmyslně neničí práci ostatních.	Oceňuje, porovnává podporuje práci ostatních. Dokáže si vážit práce vytvořené staršími generacemi.	Váží si výsledků práce všech generací a chrání je. Posuzuje umělecké a kulturní hodnoty.
Poznává zásady 1. pomoci.	Nacvičuje poskytnutí 1. pomoci.	Umí poskytnout 1. pomoc.

K6.3 Chápe principy trhu práce

1. období	2. období	3.období
Seznamuje se s povoláním rodičů.	Poznává blíže určité profese a povolání. Zamýšlí se nad volbou povolání.	Má snahu si vybrat vhodné studium – povolání. Zná požadavky nutné pro určité povolání. Chápe nutnost doplňovat si znalosti ve zvoleném oboru.
Zjišťuje údaje o své rodině.	Zná svoje osobní údaje.	Umí napsat životopis, žádost. Umí zhodnotit své schopnosti a dovednosti nutné pro výběr povolání.
Poznává nejčastěji zastoupené druhy řemesel, práci v zemědělství.	Seznamuje se s různými podnikatelskými aktivitami.	Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci. Chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (školské pedagogické zařízení). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP** (individuální vzdělávací plán). PLPP a IVP zpracovává škola.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná **spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení**. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovný poradce, ředitel školy a externí psycholog. Výchovný poradce zajišťuje komunikaci a garantuje spolupráci se školským poradenským zařízením.

3.3.2 Systém péče o žáky a podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními určeného stupně podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. a v souladu s vyhláškou budeme uplatňovat zásady:

- v případě potřeby škola zajistí v průběhu školního roku vytvoření PLPP nebo IVP pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami
- vytvoření a zpracování PLPP provádí třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem na období jednoho roku
- vytvoření a zpracování IVP provádí třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem na základě doporučení poradenského zařízení

- respektování zvláštností a možností žáka; přístup k žákům v souladu s principy individualizace a diferenciací
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce);
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry (častější přestávky, střídání pracovního tempa, zařazení relaxačního cvičení aj.);
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek;
- užívání speciálních metod a forem při práci;
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné);
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný;
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm;
- případná pomoc asistenta pedagoga;
- v odůvodněných případech úprava vzdělávacího obsahu ŠVP a minimální časové dotace vzdělávacích oborů
- využívání formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (ocenění výsledků dítěte, optimismus);
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin);
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem;
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům);
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“);
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc.

Ve spolupráci s odborným pracovištěm je možné:

- dohoda s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce;
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu;
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev);
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek;
- zajištění odborné literatury;

Vypracovaný PLPP nebo IVP obsahuje:

- charakteristiku žáka a jeho obtíží
- cíle rozvoje žáka
- specifikace metod výuky a práce se žákem, organizace výuky ve školní třídě i mimo ni

- předměty, jejichž výuka je realizována podle IVP a případné úpravy obsahu vzdělávání, úprava očekávaných výstupů vzdělávání
- hodnocení žáka – vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme a co úpravami sledujeme, stanovení kritérií, jakým způsobem ověřujeme vědomosti a dovednosti
- uvedení speciálních pomůcek a učebních materiálů – učebnice, pracovní listy, ICT technika aj.
- požadavky na organizaci práce učitelů
- podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou
- personální zajištění úprav průběhu vzdělávání (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník)
- další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka
- vyhodnocení účinnosti PLPP nebo IVP bude prováděno podle potřeb žáka, minimálně však jednou za tři měsíce
- vyhodnocení PLPP a IVP provádí třídní učitel ve spolupráci s asistentem, jiným vyučujícím, rodiči žáka a žákem

3.3.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. (RVP ZV)

Nadaní a mimořádně nadaní žáci by měli být vzděláváni v souladu se svými schopnostmi, dostávat úkoly a podněty, které odpovídají jejich rozumové úrovni a jejich nadání. Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pokud učitel identifikuje nadaného žáka a mimořádně nadaného žáka (s pomocí testů, dlouhodobého pozorování, rozhovory s rodiči i žákem, s pomocí psychologa z PPP), snaží se k němu přistupovat individuálně. Podpora nadání spočívá v péči v rámci běžné třídy – plánování postupů práce, zajištění dalších výukových materiálů, případně obohacení osnov směřující k rozšíření či prohloubení učiva. Učitel může vypracovat individuální vzdělávací plán.

Práce učitele s nadanými a mimořádně nadanými žáky je zaměřena na poznání skutečných schopností, možností a potřeb každého žáka a na maximální rozvoj v uvedených oblastech s důrazem na samostatnost, sebereflexi, vnitřní motivaci a plánování dalšího

postupu ve vzdělávání. Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Možné úpravy způsobů výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných:

- individuální vzdělávací plány; plán vytvoří třídní učitel (nebo učitel odborného předmětu) ve spolupráci s výchovným poradcem;
- IVP vyhodnocuje třídní učitel dvakrát ročně k pololetí nebo jinak podle potřeby, ve spolupráci s rodiči žáka a žákem;
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů;
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů;
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech;
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Průřezová témata jsou realizována třemi základními formami:

- integrací obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu
- školním projektem
- samostatným předmětem

Průřezová témata budou realizována v jednotlivých vyučovaných předmětech prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Integraci obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu přehledně zobrazuje níže uvedená tabulka. Předmět matematika přirozeně svojí formou výuky postavené na konstruktivistické pedagogice integruje průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy – Kooperace a kompetice napříč všemi ročníky.

Projekty budou zařazovány a realizovány průběžně během školního roku ve všech ročnících.

Zkratky uvedené v tabulce: AJ = anglický jazyk, ČJ – český jazyk, ČaJS – Člověk a jeho svět, HV – Hudební výchova, IKT – Informační a komunikační technologie, M – Matematika, PČ – Praktické činnosti, Pro – Projekt, PRV – Prvouka, TV – Tělesná výchova, VV – výtvarná výchova, F – Fyzika, PŘ – Přírodopis, Ch – Chemie, Z – Zeměpis, D – Dějepis, Ov – Občanská výchova, Rv – Rodinná výchova, Nj – Německý jazyk

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6.-9. ročník
OSV – Osobnostní a sociální výchova						
Rozvoj schopností poznávání	HV, M, VV	HV, M, PRV, VV	M, VV	ČaJS, M, VV	ČaJS, M, IKT, VV	Čj, Aj, Nj, M, Svět
Sebepoznání a sebepojetí	M, PRV, TV	M, PRV, TV	AJ, M, TV	AJ, M, VV	AJ, ČaJS, M, VV	Čj, Svět, Tv
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, AJ, PČ, PRV	ČJ, AJ, PČ, PRV	ČJ, AJ, PČ,	ČJ, ČaJS, M, HV, PČ	ČJ, ČaJS, M, HV, PČ	Aj, Nj, M, Svět, Tv
Psychohygiena	HV, PRV	HV	AJ	AJ, ČaJS	AJ, ČaJS	Svět, Tv
Kreativita	M, VV, PČ, Pro	M, VV, PČ, Pro	M, VV, PČ, Pro	M, VV, PČ, Pro	M, VV, PČ, Pro	Čj, M, Svět, Tv
Poznávání lidí	PRV	PRV	PRV		AJ, ČaJS	Aj, Nj, Svět
Mezilidské vztahy	ČJ, AJ, PRV, TV	ČJ, AJ, PRV, TV	ČJ, AJ, PRV, TV	ČJ, AJ	ČJ, AJ	Čj, Svět, Tv
Komunikace	ČJ, AJ, TV, VV	ČJ, AJ, TV, VV	ČJ, AJ, HV, TV, VV	AJ, HV, TV, VV	AJ, HV, TV, VV	Čj, Aj, Nj, M, Svět, Tv
Kooperace a kompetice	M, TV	AJ, M, TV	AJ, M, TV	AJ, M, TV	M, TV	Čj, Aj, Nj, M, Svět, Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, PČ, PRV	M, PČ, PRV	M, PČ, PRV	ČaJS, M, PČ	ČaJS, M, PČ	M, Svět,
Hodnoty, postoje, praktická etika	Pro, PRV, TV	Pro, PRV, TV	Pro, PRV, TV	ČaJS, Pro, VV	ČJ, ČaJS, IKT, Pro	Svět

Název tematického okruhu VDO – Výchova demokratického občana	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6.-9. ročník
Občanská společnost a škola			PRV	ČaJS, TV	ČaJS, TV	Čj, Aj, Nj, Svět
Občan, občanská společnost a stát				ČaJS, AJ	ČaJS	Svět
Formy participace občanů v politickém životě					ČaJS	Svět
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Pro	Pro	Pro	ČaJS, Pro	Pro	Svět

Název tematického okruhu EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6.-9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ, ČaJS	Aj, Nj, M, Svět
Objevujeme Evropu a svět	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ, ČaJS, IKT	Čj, Aj, Nj, Svět
Jsme Evropané					ČaJS	Aj, Nj, Svět

Název tematického okruhu MKV – Multikulturní výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6.-9. ročník
Kulturní difference	Pro	Pro	Pro	AJ, Pro	Pro	Aj, Nj, M, Svět
Lidské vztahy		PRV	PRV			Aj, Nj, Svět
Etnický původ			PRV			Svět
Multikulturalita				AJ	AJ	Svět
Princip sociálního smíru a solidarity				ČaJS		Aj, Nj, Svět, Tv

Název tematického okruhu EV – Environmentální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6.-9. ročník
Ekosystémy	PRV	PRV	PRV	AJ, ČaJS	ČaJS	Svět
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV	AJ, ČaJS, PČ	ČaJS, PČ	Svět
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				ČaJS, PČ	ČaJS, PČ	Svět
Vztah člověka k prostředí	PČ, PRV, TV	AJ, PČ, TV	PČ, PRV, TV	ČaJS, TV	ČaJS, TV	Svět

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6.-9. ročník
MV – Mediální výchova						
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČaJS, M	ČJ, ČaJS, M	Čj, Aj, Nj, Svět
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ	ČJ	ČJ	Čj, M, Svět
Stavba mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ	Čj, Svět, Tv
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ	Čj, Svět
Fungování a vliv médií ve společnosti				AJ, TV	IKT, TV	Čj, Svět, Tv
Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ, IKT	Čj, Aj, Nj, M, Svět
Práce v realizačním týmu				ČJ	ČJ	Čj, Aj, Nj, M, Svět

4. Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast/ obor	Vyučovací předmět	1. stupeň					CČD	MČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	7+1	7+1	40	35
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	13	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	23	20
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	6
	Člověk a jeho svět				3+1	3+1	8	6
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	7
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1
Týdenní dotace		21	22	23	26	26	118	104
Počet tříd		1	1	1	1	1		

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací jednotkou na 1. stupni je vyučovací hodina. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.).

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter a výuka čtení a psaní probíhá souběžně; v 1.- 5. ročníku je pro přehlednost členěn do složek specifického charakteru:

- mluvnice – jazykové vyučování
- čtení a literární výchova
- slohová a komunikační výchova

Psaní se vyučuje zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina; o časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující.

V 1. třídě se od školního roku 2017/2018 bude používat nevázané písmo Comenia Script.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka probíhá od 1. ročníku, kdy je předmět koncipován jako úvodní seznámení s jazykem, písemný projev eliminován na nezbytné minimum (nikoliv však zcela vyloučen).

Anglický jazyk může být vyučován v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina; o rozložení v rozvrhu rozhoduje vyučující.

Informatika

Obsah výuky je v 5. ročníku zaměřen na seznámení s počítačem jako pracovním nástrojem a jeho využitím v praktickém životě.

Výuka ve spojených třídách

Práce ve spojených třídách a skupinách tvořených žáky z různých ročníků vede děti k samostatnosti, učí se tu ale zároveň i spolupracovat se spolužáky, kteří nejsou stejně staří. Učí se přizpůsobovat nejen osobnostním, ale i věkovým rozdílům, což žáky vede ke vzájemné pomoci i respektu. Tyto zkušenosti mohou v životě velmi dobře využít.

Používané metody práce, výukové strategie a organizace vyučování (nejen ve spojených třídách a skupinách):

- spojování ročníků a práce ve věkově smíšených skupinách;
- individualizace učiva a kooperativní vyučování;

- plánování učiva a samostatné plnění úkolů;
- instrukce na různých úrovních;
- týmová spolupráce dětí, učitelů;
- projektové vyučování;
- řešení problémů;
- sebehodnocení žáka;
- sebehodnocení (autoevaluace) školy.

4.2 Učební plán 1. stupně žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí)

Učební plán obsahuje předmět podle potřeby žáka se specifickými vzdělávacími potřebami. Od dubna 2017 se jedná o předmět Logopedická intervence.

Vzdělávací oblast/ obor	Vyučovací předmět	1. stupeň					CČD	MČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+0	7+0	7+0	7+0	7+0	35	35
	Logopedická intervence	1	1	1	1	1	5	0
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	13	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	23	20
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	6
	Člověk a jeho svět				3+1	3+1	8	6
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	7
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10

Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1
Týdenní dotace		21	22	23	26	26	118	104
Počet tříd		1	1	1	1	1		

4.3 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2.stupeň	Vyučované předměty					
		6. - 9. ročník	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Matematika	Svět	Tělesná výchova
		Časová dotace (minimálně podle RVP ZV)						
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15 + 1	16					
	Cizí jazyk	12 + 4		16				
	Další cizí jazyk	6			6			
Matematika a její aplikace		15 + 1				16		
Informační a komunikační technologie		4					4	
Člověk a společnost	Dějepis	10					10	
	Výchova k občanství							
Člověk a příroda	Fyzika	20					20	
	Chemie							
	Přírodopis							
	Zeměpis							
Umění a	Hudební						9	

kultura	výchova	9						
	Výtvarná výchova							
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10					2	8
	Tělesná výchova							
Člověk a svět práce		3					3	
Disponibilní časová dotace		18	1	4		1	12	
Celková povinná časová dotace		122	16	16	6	16	60	8

Předmět:	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Český jazyk a literatura	4	4	4	4
Anglický jazyk	4	4	4	4
Německý jazyk	0	2	2	2
Matematika	4	4	4	4
Svět	16	14	16	14
Tělesná výchova	2	2	2	2
Celkem:	30	30	32	32

4.3.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vyučovací jednotkou na 2 stupni je vyučovací hodina. Vyučovací hodiny mohou být podle potřeby spojovány do bloků. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Projekty a projektové vyučování může probíhat napříč všemi ročníky a propojovat jednotlivé třídní kolektivy.

V učebním plánu jsme rozdělili všechny disponibilní hodiny. Posílili jsme výuku českého jazyka (+1 hodina), anglického jazyka (+4 hodiny), matematiky (+1 hodina). Zbylé disponibilní hodiny (12 hodin) jsou zahrnuty do předmětu Svět.

Vyučovací předmět svět integruje vzdělávací obory informační a komunikační technologie, dějepis, výchova k občanství, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, hudební výchova, výtvarná výchova, výchova ke zdraví a člověk a svět práce.

Používané metody práce, výukové strategie a organizace vyučování (nejen ve spojených třídách a skupinách):

- spojování ročníků a práce ve věkově smíšených skupinách;
- individualizace učiva a kooperativní vyučování;
- plánování učiva a samostatné plnění úkolů;
- instrukce na různých úrovních;
- týmová spolupráce dětí, učitelů;
- projektové vyučování;
- řešení problémů;
- sebehodnocení žáka;
- sebehodnocení (autoevaluace) školy.

4.4 Učební plán 2. stupně pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (speciální pedagogickou péčí)

Učební plán obsahuje předmět podle potřeby žáka se specifickými vzdělávacími potřebami. Od dubna 2017 se jedná o předmět Logopedická intervence.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2.stupeň	vyučované předměty						
		6. - 9. ročník	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Další cizí jazyk	Matematika	Svět	Logopedická intervence	Tělesná výchova
		Časová dotace (minimálně podle RVP ZV)							
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15 + 1	16						
	Cizí jazyk	12 + 4		16					

	Další cizí jazyk	6			6				
Matematika a její aplikace		15 + 1				16			
Logopedická intervence								4	
Informační a komunikační technologie		4					4		
Člověk a společnost	Dějepis	10					10		
	Výchova k občanství								
Člověk a příroda	Fyzika	20					20		
	Chemie								
	Přírodopis								
	Zeměpis								
Umění a kultura	Hudební výchova	9					9		
	Výtvarná výchova								
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10					2		8
	Tělesná výchova								
Člověk a svět práce		3					3		
Disponibilní časová dotace		18	1	4		1	8	4	
Celková povinná časová dotace		122	16	16	6	16	56	4	8

Předmět:	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Český jazyk a literatura	4	4	4	4
Anglický jazyk	4	4	4	4
Německý jazyk	0	2	2	2
Matematika	4	4	4	4
Svět	15	13	15	13
Tělesná výchova	2	2	2	2
Logopedická intervence	1	1	1	1
Celkem:	30	30	32	32

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s hodnocením žáků a autoevaluací práce školy. Podrobněji se touto problematikou zabývá dokument *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základní škole Trnka, který je vytištěn samostatně a je součástí ŠVP ZŠ Trnka.*

5.1 Hodnocení žáků

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoliv hodnocení osoby).

Hodnocení žáka vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií, jimiž lze žákovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základech může i žák hodnotit svou práci. Je důležité, aby se do procesu tvorby kritérií hodnocení zapojili i žáci. mezi učitelem a žákem, které se většinou týkají většího obsahového celku.

Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáků je i žákovské portfolio, kde jsou shromažďovány materiály různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a

dovedností žáka. Nedílnou součástí hodnocení může být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Cílem hodnocení je soustředit se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevů. Celkově však nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

V základní škole Trnka bude **používáno slovní hodnocení žáků**.

5.2 Způsob hodnocení

Pro hodnocení žáků užívají učitelé ZŠ TRNKA **slovní hodnocení** jako komplexně pojatou zpětnou vazbu, která odráží individuální pokrok v procesu učení, poznávání a osobním rozvoji dítěte. Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení zajistí škola **převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek**.

5.3 Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

1. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.

2. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce a kritérii.

3. Hodnocení je vždy adresné a popisné a osobně se obrací k žákovi.

Slovní hodnocení umožňuje především podat dítěti zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků bez srovnání s ostatními žáky.

Podklady pro hodnocení žáka

Podklady pro hodnocení žáka získává učitel zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování,
- průběžným ověřováním výsledků vzdělávání,
- sebehodnocením žáka,

- prostřednictvím výsledků ze skupinové práce, hodnocení spolupráce ve skupině,
- individuálními písemnými úkoly,
- individuálním písemným ověřováním (komplexní úkoly a testy jsou podkladem pro průběžné hodnocení)
- je možné použití například standardizovaných testů SCIO, CERMAT, Kalibro.

5.4 Informování zákonných zástupců

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- individuálními konzultacemi s vyučujícími,
- na třídních schůzkách a na společných tripartitních setkáních učitel - zákonný zástupce - žák,
- pololetním vysvědčením,
- možností nahlédnutí do významnějších testů žáka resp. portfolia žáka,
- vysvědčením předávaným na konci školního roku

5.5 Hodnocení žáka na vysvědčení a celkové hodnocení žáka

- Vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů formulovaným v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu.
- Je všestranné – obsahuje všechny vyučované předměty.
- Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- Obsahuje také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat .
- Je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné.
- Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
- Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji.
- Obsahuje ohodnocení snahy, píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání.

Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje těmito stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

5.6 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním se rozumí zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

- Žáci s SVP mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i hodnocení.
- Žákům s SVP může naše škola:
 - poskytnout odpovídající podpůrná opatření,
 - povolit na žádost jeho zákonného zástupce a s písemným doporučením školského poradenského zařízení vypracování individuálního vzdělávacího plánu.
- Při hodnocení žáků s SVP se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Způsob hodnocení žáků s SVP vychází ze znalosti jejich SVP a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se tyto potřeby projevují.
- Při hodnocení žáků se SVP je uplatňováno slovní hodnocení jako u všech žáků školy.
- V hodnocení se přístup učitele zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení. Učitel žáka hodnotí vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu a návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení žáka s SVP.

5.7 Autoevaluace školy

Cílem autoevaluace je zjištění a analýza stavu, v jakém se škola nachází v daných oblastech a domluvit se v rámci školy na přijetí reálných opatření.

Přínosy autoevaluace:

- Poznání silných a slabých stránek školy, na základě něhož si můžeme stanovit konkrétní, objektivní a zdůvodnitelné cíle, kterých chce škola dosáhnout ve svém rozvoji.
- Participace rodičů na chodu školy, kvalita komunikace s rodiči a širší veřejností.

- Získání námětů k zlepšení práce školy a ke specifikaci dalších cest jejího rozvoje na úrovni vzdělávacího procesu a vytváření podmínek pro vzdělávání.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Průběh vzdělávání	Mapování realizace školního vzdělávacího programu	Pozorování, evidence pozorovaných jevů, portfolia, zápisníčky, hospitace	Průběžně
Řízení školy, kvalita personální práce	Komunikace a spolupráce mezi zaměstnanci školy a mezi vedením školy. Řešení vzniklých problémů ve škole. Zajišťování bezpečnosti	Diskuse – porady vedení školy, vzdělávací aktivity pro zaměstnance Supervize	V období pedagogických rad, porady vedení. Podle potřeby
Podmínky ke vzdělávání	Prostorové a materiální podmínky. Zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy. Pozitivní klima školy.	Inventarizace. Diskuse se zaměstnanci školy a žáky, s rodiči	Průběžně dle potřeby
Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	Vztah rodičů ke škole. Integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných. Uplatňování individuálního přístupu k žákům. Realizace konzultačních dnů, třídních schůzek. Podávání informací rodičům Řešení problémů	Diskuse se školskou radou, rodiči. Akce školy ve spolupráci s rodiči. Evaluační individuální konzultace se žáky i rodiči. Hospitace, řízený rozhovor v rámci pedagogického sboru, třídní schůzky	V období pedagogických rad. Průběžně dle potřeby
Úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Smysluplné nakládání s rozpočtem školy. Podávání grantů. Smysluplné zapojení školy do projektů	Vyhodnocování společných projektů, diskuse	Průběžně dle potřeby
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů. Dosahování očekávaných výstupů z RVP ZV. Naplňování klíčových kompetencí žáků	Rozhovor, hospitace, rozbor žakovských prací, testy	Čtvrtletně

6. Učební osnovy

Zpracování učebních osnov vychází z aktuálního znění RVP ZV a učebního plánu uvedeného ve ŠVP (viz. kapitola 4). U každého vyučovacího předmětu je uveden název vzdělávací oblasti, název vyučovacího předmětu, cílové zaměření vzdělávací oblasti, časová dotace, organizační vymezení, vzdělávací a výchovné strategie daného předmětu. Očekávané výstupy ŠVP jsou rozpracovány buď po jednotlivých ročnících, nebo po obdobích, ve kterých má žák vytyčených výstupů dosáhnout a zvládnout je. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je vždy uvedena na konci třetího, pátého a devátého ročníku, resp. prvního, druhého a třetího období.

6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- chápat český jazyk jako nástroj celoživotního vzdělávání
- nastavit kladný vztah k mateřskému jazyku
- pochopit historické a kulturní bohatství českého jazyka
- získávat a předávat informace
- postupně si osvojovat jazyk a rozšiřovat slovní zásobu
- umět sdělovat názory a prožitky
- zvládnout pravidla mezilidské komunikace
- získávat informace z různých zdrojů
- prezentovat svoji práci
- rozvíjet pozitivní vztah k literatuře a umění
- písemně se vyjadřovat
- osvojit si gramatická pravidla

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žáci získávají dovednosti, které jsou základem pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Ve všech ročnících se žáci učí číst s porozuměním. Během hodin českého jazyka a literatury jsou vytvářeny základy efektivní a kultivované komunikace. Žáci se učí poznávat a chápat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se obsah těchto tří složek prolíná. Průřezová témata budou realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

- 1. ročník 8 hodin týdně
- 2. – 5. ročník 8 hodin týdně
- 6. – 9. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- učíme žáky vyhledávat podstatné informace v tištěných i elektronických textech
- při pročítání textů učíme žáky podstatné informace zaznamenávat vhodným způsobem a vhodnou formou
- učíme žáky rozhodnout se, kterou formu záznamu zvolit
- při práci s literárním i naučným textem učíme žáky strategie, jak poznat a zobecnit hlavní myšlenku
- při práci s textem učíme žáky strategie vedoucí k převyprávění obsahu
- vedeme žáky k posouzení určitého sdělení ve vztahu k jeho úplnosti či neúplnosti
- motivujeme žáky, aby si vedli portfolio četby a sledovali pokroky ve svém čtenářství
- rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k literatuře
- učíme žáky využívat gramatická pravidla pravopisu při psaní jejich vlastních záznamů
- učíme žáky využívat textový editor pro jejich vlastní psaní
- učíme žáky aplikovat získané poznatky z četby na situace z jejich života
- vedeme žáky k nalezení vlastní chyby při psaní textů a k jejímu odstranění

Kompetence k řešení problémů

- při práci s literaturou učíme žáky vyhledávat informace v odborné literatuře
- učíme žáky principy demokracie při domlouvání se na tématech projektu či při zpracování témat ve skupinách
- učíme žáky klást otázky v návaznosti na prezentace spolužáků
- učíme žáky respektovat různé myšlenky a názory při ranním kruhu nebo při prezentacích
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu svého názoru

- učíme žáky umění argumentace a podkládání svého názoru důvody
- vedeme žáky k sebereflexi svého chování i své práce
- při společných diskuzích učíme žáky naslouchat různým názorům na jejich práci
- při samostatné práci učíme žáky ověřovat správnost řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky ve skupině vytvářet pravidla
- učíme žáky řídit se těmito pravidly
- žákům modelujeme, jak vést dialog, telefonický rozhovor, sms
- učíme žáky bezpečné komunikaci na sociálních sítích
- v návaznosti na aktuální dění učíme žáky hodnotit reklamu a odhalovat její manipulativní prostředky
- učíme žáky na základě vlastních zážitků vytvářet zápisy a promluvy
- připomínáme žákům, jak pozdravit, jak o něco požádat, omluvit se
- klademe důraz na bezpečné chování vůči cizím osobám
- prezentací využíváme k učení se verbálních i neverbálních prostředků řeči
- při společných diskuzích vedeme žáky k aktivnímu naslouchání
- modelujeme žákům, jak parafrázovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme žákům skupinové práce a učíme je rolím ve skupině
- motivujeme žáky k aktivní spolupráci s učitelem

Kompetence občanské

- v průběhu školního roku žákům přibližujeme místní tradice
- vedeme žáky k rozlišování rozdílů mezi sebou a ostatními

Kompetence pracovní

- vytváříme zadání kooperativních úkolů a učíme žáky podílet se na návrhu postupu a volbě metody
- při kooperativních metodách práce povzbuzujeme žáky ke komunikaci s ostatními, ke kultivovanému vyslovení svého názoru

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Český jazyk**

Období: 1. období – 1. ročník

Počet hodin: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat v pojmech nahoře – dole, vzadu – vpředu, před – za, nad – pod apod.	přípravné období čtení	
	- umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově, dokáže z hlásek sestavit slovo	zvuková stránka slova – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
	- pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny, přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova, dokáže vytvářet písmena z modelíny	zvuková stránka jazyka písemný projev	
	- čte velkou tiskací abecedu, dokáže se orientovat na stránce v knize, rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta	čtení jednotlivých písmen velké tiskací abecedy, znalost orientačních prvků v textu, v knize	
	- přiřazuje obrázky ke slovům, skládá slova z přeházených písmen - doplňuje chybějící písmena do slov - umí přečíst slabiky di – dy, ti – ty, ni – ny - umí přečíst slabiky dětě – ně – bě – pě – vě – mě	zvuková stránka jazyka – zvukové rozlišení hlásek, syntéza hlásek, analýza slova na hlásky, výslovnost hláskových skupin	
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	- čte krátká slova plynule - prokazuje porozumění textu odpověďmi na otázky nebo jiným způsobem	technika čtení, pozorné čtení četba vhodných literárních textů čtení s porozuměním	OSV - Komunikace

Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním, umí správně sedět a držet psací potřeby	písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.	- opisuje správné tvary písmen, slov a vět velké tiskací abecedy - píše podle diktátu písmena a krátká slova - přiřazuje malá tiskací písmena k velkým - rozlišuje délku samohlásek a správně je zapisuje - píše písmena psacím písmem	písemný projev	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- neskáče druhým do řeči - chápe řeč těla	aktivní naslouchání	OSV - Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- správně dýchá - vyslovuje pečlivě jednotlivé hlásky	správná výslovnost jednotlivých hlásek základy technika mluveného projevu	OSV - Komunikace
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- správně dýchá - při mluvení hovoří plynule - nemluví ani příliš rychle, ani pomalu	základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	OSV - Komunikace
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky komunikace v běžných školních i mimoškolních situacích.	- dokáže naslouchat ostatním	aktivní naslouchání	OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy
	- volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu	mluvený projev – základní komunikační pravidla, neverbální jazykové prostředky	
	- dokáže slušnou formou odmítnout - dokáže se omluvit, vyjádřit své přání - vyřídí jednoduchý vzkaz	mluvený projev – vyjadřování vhodné v různých situacích	
Na základě vlastních zážitků tvoří vlastní mluvený projev	- vypravuje vlastní krátký příběh nebo zážitek	mluvený projev – vyprávění zážitku	OSV - Komunikace
<u>Literární výchova</u> Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	- rozlišuje text napsaný v próze a ve verších - umí tvořit rýmy	poznávání literárních textů	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	- přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku	výběr a přednes vhodného literárního textu	

Pracuje s literárním textem podle pokynů učitele.	- umí naslouchat literárnímu textu - vysvětlí poučení z příběhu - vyjmenuje postavy - pojmenuje prostředí, kde se příběh odehrává - sestaví z obrázků osnovu příběhu a podle ní vypravuje - pracuje s textem na základě učitelových pokynů	čtení s porozuměním práce s literárním textem	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět:

Český jazyk

Období: 1. období – 2. ročník

Počet hodin: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.	- rozlišuje slovo a větu vyslovené a napsané	psaný projev, čtení	
Členění slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky - vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé - skládá slova z hlásek, skládá věty ze slov - popíše, jak se mění význam slova podle délky samohlásky (drahá x dráha)	slovo, slabika, hláska, písmeno	
Odůvodňuje a správně píše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Odůvodňuje a správně píše dě, tě, ně, ů, ú, bě, pě, vě mě.	- vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké i obojetné		
	- zdůvodní a správně napíše ve slovech ú / ů		
	- píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě mě		
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky.	- rozlišuje věty podle postoje mluvčího, za větou napíše správné znaménko - vybírá vhodné prostředky pro jejich vytvoření	druhy vět	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	- používá slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená	slovo, slovní význam	

Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	- používá správné tvary ohebných slov textu	tvarosloví	
Člení slova na hlásky.	- vyjmenuje abecedu - seřadí písmena podle abecedy	abeceda	
Odůvodňuje a správně píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	- používá velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	psaní velkých písmen	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	- vyhledá a rozliší jasné případy podstatných jmen, sloves a předložek	slovní druhy	
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky.	- zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slov	párové souhlásky	
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.	- píše čitelně všechna písmena abecedy - zvládá hygienické návyky při psaní	písemný projev	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte se správnou intonací - orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky	čtení s porozuměním	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- respektuje komunikační pravidla	aktivní naslouchání pravidla komunikace	OSV - Komunikace
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správná výslovnost základy techniky mluveného projevu	OSV - Seberegulace, sebeorganizace
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	- umí napsat adresu, krátký pozdrav, krátký dopis	psaní pohledu, dopisu	OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy
	- napíše přání, blahopřání, vzkaz	blahopřání, vzkaz, přání	
	- jednoduchým způsobem popíše zvíře	popis zvířete	
	- jednoduše popíše pracovní postup	popis pracovního postupu	

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	- vypráví podle obrázkové osnovy	obrázková osnova	
<u>Literární výchova</u> Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	- čte samostatně knihy, krátce zaznamená svůj dojem - při hovoru o knize popíše prostředí, pojmenuje postavy, jednoduše vypráví děj	čtení s porozuměním	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky - v městské knihovně si vybírá a půjčuje knihy	výchova ke čtenářství	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	- přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku	přednes literárních textů	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- rozlišuje a používá základní literární pojmy (např. pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš)	literární pojmy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Český jazyk**

Období: 1. období – 3. ročník

Počet hodin: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou konci i uvnitř slova	spodoba hlásek	
Vyhledá v textu slova příbuzná.	- vyhledá slova příbuzná, určí kořen slova, předponu a příponovou část - ke slovu vytvoří slova příbuzná	slova příbuzná	
Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	- vyjmenuje řady vyjmenovaných slov - používá tvary vyjmenovaných slov ve větách - vysvětlí význam vyjmenovaných slov - přiřadí slova příbuzná k vyjmenovaným slovům	vyjmenovaná slova	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	- určí pád, rod, číslo u podstatných jmen - rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní	podstatná jména	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	- vyjmenuje slovní druhy - vyhledá v textu zástupce vybraných slovních druhů - třídí slova podle druhů	slovní druhy	
	- určí vybrané kategorie u sloves	slovesa	
Spojuje věty do jednodušších souvětí shodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	- pozná větu jednoduchou - vybere vhodnou spojku a spojí věty jednoduché v souvětí	věta jednoduchá, souvětí	

<u>Komunikační a slohová výchova</u> Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena.	- píše čitelně všechna písmena abecedy, číslice	psaný projev	
Kontroluje vlastní písemný projev.	- kontroluje si písemný projev		OSV- Seberegulace, sebeorganizace
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	- vhodným způsobem komunikuje se spolužáky i dospělými	naslouchání, mluvený projev základní komunikační pravidla	OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy
	- v praxi realizuje společenská pravidla chování	pravidla slušného chování	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	- napíše pohlednici	písemný projev – adresa, pozdrav	
	- popíše předmět, osobu, zvíře, pracovní postup, obrázek	popis	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	- čte plyně a intonačně správně	praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, čtení plynulé)	
Porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti.	- rozumí písemným pokynům - plní pokyny zadané písemně	porozumění pokynům	
	- chápe mluvené pokyny - plní mluvené pokyny	porozumění pokynům	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	- vypravuje vlastní příhodu	mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci, vypravování	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- správně dýchá, volí vhodné tempo řeči		OSV – Komunikace
Opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- opravuje nesprávnou výslovnost	mluvený projev, základní techniky mluveného projevu	OSV – Seberegulace, sebeorganizace
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- respektuje komunikační pravidla	aktivní naslouchání pravidla komunikace	OSV – Komunikace

<u>Literární výchova</u> Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- nahrazuje nadužívaná slova slovy stejného významu	synonyma	
	- určí hlavní myšlenku textu - pozná postavy v textu - dané události z textu seřadí správně podle časové posloupnosti - porovnává v textu - hledá souvislosti - rozpozná, co v textu je realita a co fantazie - předvídá na základě textu - popíše prostředí, kde se děj odehrává - zamýšlí se nad záměrem autora - rozliší hlavní myšlenku a detaily v textu - stručně převypráví text	práce s textem hledání souvislostí čtení s porozuměním rozvoj čtenářských dovedností	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky - v městské knihovně si vybírá a půjčuje knihy	výchova ke čtenářství	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	- přednáší vhodné literární texty z paměti	přednes literárního textu	
Čte literární texty přiměřené věku.	- zaznamenává své zážitky z četby	čtenářský deník	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- zná a prakticky využívá vybrané literární pojmy	literární pojmy, vyprávění, pohádka	MV – Kritické čtení
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1.období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním jednoduché texty	- čte jednotlivá slova - přiřadí slovo k obrázku	technika čtení	
Rozumí pokynům přiměřené složitosti.	- porozumění pokynům prokáže splněním pokynu	v průběhu všech učebních celků	

Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	- správně dýchá, pečlivě vyslovuje jednotlivé hlásky	základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	OSV - Komunikace
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- sedí správně při psaní - dodržuje správné držení tužky - píše uvolněnou rukou	písemný projev základní návyky při psaní	OSV - Komunikace
Píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen.	- napíše všechna písmena abecedy, malá i velká s oporou o pomocnou liniaturu - písmena jsou čitelná	písemný projev	
Spojuje písmena ve slova.	- přečte jednotlivá písmena abecedy - písmena spojí ve slovo	syntéza hlásek	
Převádí slova z mluvené do psané podoby.	- rozloží slovo na hlásky - diktované slovo napíše	analýza a syntéza hlásek nácvik psaní slov	
Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost.	- při psaní slov dodržuje správné pořadí písmen	analýza a syntéza hlásek nácvik psaní slov	
Opisuje a přepisuje krátké věty.	- přečte krátkou větu a rozumí jí - přečtenou větu opíše	čtení s porozuměním nácvik psaní	
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje všechny písmena malé a velké abecedy	- rozliší všechna malá a velká písmena abecedy	abeceda	
Rozezná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	- pozná a vyjmenuje samohlásky - určí délku samohlásek - pozná a vyjmenuje souhlásky	zvuková stránka jazyka - souhlásky a samohlásky, slabiky	
Tvoří slabiky	- tvoří slabiky		
Rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky	- rozliší v textu nebo mluveném projevu věty, slova, slabiky a hlásky		
Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	pravopis	
<u>Literární výchova</u> Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně.	- zapamatuje si jednoduchou říkanku nebo dětskou báseň - přeřiká jednoduchou říkanku nebo dětskou báseň	tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - Komunikace

Reprodukuje krátký text podle obrázků a ilustrací.	- podle obrázků převypráví krátce text, děj		
Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	- udrží pozornost při poslechu pohádek a krátkých příběhů	poslech literárních textů	OSV - Komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Český jazyk**

Období: 2. období – 4. ročník

Počet hodin: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Jazyková výchova</u> Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná, souznačná, souzvučná, nadřazená, podřazená a souřadná	význam slov	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	- rozlišuje slova spisovná a nespisovná - rozliší a správně používá spisovné a nespisovné tvary slov - v písemném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná - nespisovné tvary slov v textu nahradí slovy spisovnými	spisovná a nespisovná čeština	
Porovnává významy slov.	- rozliší slova citově zabarvená, odliší slova hanlivá a lichotivá	slova citově zabarvená a neutrální	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponu.	- rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část - pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene	stavba slova	
	- odlišuje předpony a předložky - nad..., pod..., od..., před...roz..., bez... vz... - správně píše slova s předponami a předložky	předpony a předložky	

Určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	- v textu najde a určí podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky, zájmena, číslovky	slovní druhy	
	- vyhledá v textu příklady neohebných slovních druhů		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	- zdůvodňuje a píše správně i / y ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ve slovech příbuzných	vyjmenovaná slova	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	- u podstatných jmen určí mluvnické kategorie - skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování vzorů	podstatná jména	
	- k podstatnému jménu přiřadí vzor - odůvodní psaní koncovky podstatného jména	vzory podstatných jmen	
	- určuje mluvnické kategorie osoba, číslo, čas u sloves - k určitému slovesu přiřadí infinitiv a naopak - časuje slovesa - určí u sloves způsob oznamovací, rozkazovací - utvoří u sloves způsob rozkazovací, oznamovací	slovesa	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	- rozliší větu jednoduchou a souvětí přiměřené obtížnosti	věta jednoduchá, souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	- v souvětí vyhledá určitá slovesa určitá a určuje počet vět v souvětí přiměřené obtížnosti - naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce - vytváří souvětí podle jednoduchého větného vzorce - užívá vhodné spojovací výrazy mezi větami - pozná v textu nejčastější spojky	souvětí	
Vyhledává základní skladební dvojici. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	- ve větě vyhledá základní skladební dvojici - rozliší podmět a přísudek - píše správně i/y v přičestím minulém v přiměřeně náročných větách podle shody podmětu s přísudkem	skladba	
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	- plynule čte se správnou intonací, frázováním	hlasité čtení	

Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	- určí hlavní myšlenku textu - pozná postavy v textu - dané události z textu seřadí správně podle časové posloupnosti - porovnává v textu	práce s textem čtení s porozuměním rozvoj čtenářských dovedností	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Volně reprodukuje text podle svých schopností.	- rozpozná, co v textu je realita a co fantazie - předvídá na základě textu - popíše prostředí, kde se děj odehrává - zamýšlí se nad záměrem autora - rozliší hlavní myšlenku a detaily v textu - stručně převypráví text		
Vede správně dialog.	- aktivně naslouchá - klade otázky	komunitní kruh, prezentace	OSV - Komunikace
Vede správně dialog. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	- aktivně používá komunikační žánry - pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, vede dialog - používá přiměřená gesta a mimiku	komunikační žánry	OSV – Seberegulace, sebeorganizace
Vede správně telefonický rozhovor, nechá vzkaz na záznamníku.	- vede telefonický rozhovor	telefonický rozhovor	OSV – Mezilidské vztahy
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	- píše jednoduché žánry písemného projevu: - adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, popis	adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, popis	OSV – Mezilidské vztahy
	- aktivně používá známý pravopis - vhodně volí slova - využívá slovní zásobu - spisovná a hovorová slova správně používá	písemný projev	
<u>Literární výchova</u> Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- zaznamenává své dojmy z četby	čtenářský deník	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	- používá základní pojmy literární teorie (např. pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář, divadlo, film, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)	literární pojmy, typy textů	MV – Kritické čtení, Vnímání autora mediálního sdělení
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.			

	- rozliší různé umělecké a neumělecké texty		
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	- stručně svými slovy převypráví přečtený nebo slyšený text	práce s textem	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Český jazyk**

Období: 2. období – 5. ročník

Počet hodin: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- bezpečně určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené - tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek - tvoří slova se samohláskovými i souhláskovými změnami - odliší předponu a předložku	stavba slova	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	- v textu přiměřené náročnosti určuje slova ohebná i neohebná	slovní druhy	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Plnovýznamová slova využívá v gramaticky správných tvarech.	- podstatná jména skloňuje podle vzorů - v koncovkách podstatných jmen píše správně i/y - dokáže zdůvodnit psaní i/y v koncovkách podstatných jmen	vzory podstatných jmen	
Plnovýznamová slova využívá v gramaticky správných tvarech v písemném a mluveném projevu.	- u podstatných jmen v textu určí pád, číslo, rod a vzor - vytvoří tvar podstatného jména podle pádu, čísla, rodu - užívá správné tvary podstatných jmen v mluveném projevu	podstatná jména	
	- u sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob - slovesa časuje	slovesa	

	- užívá správné tvary sloves v mluveném projevu		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	- určí ve větě podmět a přísudek - v přičestí minulém píše správně i/y podle shody podmětu s přísudkem	shoda podmětu s přísudkem	
Plnovýznamová slova využívá v gramaticky správných tvarech. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	- určí přídavná jména v textu - určí druh přídavného jména - přídavné jméno přiřadí ke vzoru jarní, mladý - u přídavných jmen skloňovaných podle vzorů jarní, mladý odůvodní pravopis koncovek - užívá správné tvary přídavných jmen v mluveném projevu	přídavná jména	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	- pozná zájmena v textu - seznámí se s druhem zájmen	zájmena	
	- pozná číslovky v textu - seznámí se s druhem číslovek	číslovky	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- v textu vyhledá větu jednoduchou - v textu vyhledá souvětí - tvoří větu jednoduchou - tvoří souvětí - popíše, čím se liší věta jednoduchá od souvětí - změní větu jednoduchou v souvětí	věta jednoduchá, souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.	- v souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu	souvětí	
	- rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce	spojovací výrazy	
	- píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří souvětí	vzorce souvětí	
Vyhledává základní skladební dvojici.	- v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený (holý, rozvítý, několikanásobný) a podmět nevyjádřený - podmět nevyjádřený dohledá	podmět	

	- pozná nebo tvoří přísudek holý, rozvitý, slovesný, jmenný a několikanásobný	přísudek	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	- v textu vyhledá přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět - upraví přímou řeč na nepřímou a naopak - ovládá grafický zápis přímé řeči	přímá řeč	
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	- při hlasitém čtení vhodně využívá modulace hlasu – tempo, intonace, přízvuk	hlasité čtení	OSV – Komunikace
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	- posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního	písemné komunikační žánry ústní komunikace	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	- zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeně náročného ústního sdělení a reprodukuje je	hlavní myšlenka sdělení interpretace	
Vede správně dialog. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	- vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje - podle situace vhodně zvolí spisovnou či nespisovnou výslovnost	dialog pravidla komunikace	OSV - Komunikace
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	- rozpoznává prvky manipulativní komunikace v reklamě	reklama, manipulace	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	- píše žánry písemného projevu – dopis, vzkaz, referát, výpisek, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), omluvenka - porovná, v čem se jednotlivé žánry liší (účel, prostředky....)	písemný projev komunikační žánry	
	- své znalosti pravopisu využívá při psaní vlastních textů	aplikace pravopisu ve svých textech	OSV – Seberegulace, sebeorganizace

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	- sestaví osnovu vyprávění - podle osnovy vytvoří písemný projev	osnova	
	- dělí svůj písemný text na odstavce	odstavce	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	- určí hlavní myšlenku textu - pozná postavy v textu - dané události z textu seřadí správně podle časové posloupnosti - porovnává v textu - rozpozná, co v textu je realita a co fantazie - předvídá na základě textu - popíše prostředí, kde se děj odehrává - zamýšlí se nad záměrem autora - rozliší hlavní myšlenku a detaily v textu - stručně převypráví text - tvoří vlastní literární text na dané téma	práce s textem čtení s porozuměním rozvoj čtenářských dovedností	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
<u>Literární výchova</u> Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- zaznamenává své dojmy z četby	čtenářský deník	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	- používá základními pojmy literární teorie (např. komedie, tragédie, drama, bajka, povídka, báje, pověst, cestopis, humor v literatuře) - rozliší různé umělecké a neumělecké texty	literární pojmy	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.			
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 2. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Jazyková výchova</u> Pozná podstatná jména a slovesa.	- v textu rozliší vybraná podstatná jména a slovesa	slovní druhy	
Dodrží pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.	- sestaví smysluplnou větu se správným slovosledem - v konkrétní situaci určí druh vět	věta druhy vět podle postoje mluvčího	
Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik:	- vyjmenuje souhlásky měkké - vyjmenuje souhlásky tvrdé	třídění hlásek	

● určuje samohlásky a souhlásky ● seřadí slova podle abecedy ● správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě ● správně vyslovuje a píše znělé a neznělé hlásky	- vyjmenuje souhlásky obojetné		
	- vyjmenuje řadu samohlásek	třídění hlásek	
	- vyjmenuje abecední řadu - řadí slova za sebou podle abecedy podle prvního písmene ve slově	abeceda	
	- uvědomuje si rozdíl mezi vyslovenou a napsanou skupinou hlásek (dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě) - tyto skupiny hlásek zapíše správně	skupiny hlásek (dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě)	
	- uvědomuje si rozdíl mezi vyslovenými a napsanými hláskami, které jsou si podobné (v-f, b-d atd.) - umí si odůvodnit, kterou hlásku použít a správně ji zapíše	spodoba hlásek	
<u>Literární výchova</u> Dramatizuje jednoduchý příběh.	- krátký, jednoduchý text ztvární v podobě scénky	dramatizace	
Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.	- rozumí otázkám, které se vztahují ke shlédnutému filmu nebo divadelnímu představení - na základě informací nebo dojmů z představení na tyto otázky odpovídá	reflexe shlédnutého představení	OSV – Mezilidské vztahy
Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.	- přečte s porozuměním krátký jednoduchý text - s oporou o obrázkovou osnovu text převypráví	hlasité čtení převyprávění	
Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.	- v krátkém jednoduchém textu určí hlavní postavy - na základě jednání postav v textu pojmenuje alespoň jednu vlastnost postavy	práce s textem - postava	
Rozlišuje prózu a verše.	- vizuálně i obsahově rozliší prózu od veršů	verše, próza	
Rozlišuje pohádkové prostředí od reálného.	- rozezná, zda je daná literární ukázka pohádkou nebo realitou - pojmenuje alespoň jeden rozdíl mezi pohádkovým textem a textem realistickým	literární žánr	MV – Kritické čtení
Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu.	- potichu čte - v jednoduchém krátkém textu rozeznává nadpis,	tiché čtení, čtení s porozuměním	

	odstavec, větu - zná části knihy - na otázky, týkající se obsahu textu, odpovídá s oporou o text		
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustraci.	- vypráví událost, zážitek, který se mu stal - podle obrázkové osnovy vypráví příběh	vyprávění	
Domluví se v běžných situacích	- v běžných školních situacích adekvátně poděkuje, pozdraví, odpoví na pozdrav, omluví se atd. - používá vhodné komunikační prostředky	komunikace	OSV – Komunikace
Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování.	- v mluveném projevu využívá přiměřenou slovní zásobu - vyjadřuje se souvisle	mluvní dovednosti	OSV – Komunikace
Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje.	- popíše jednoduše konkrétní nesložité předměty - popíše jednoduchou známou činnost - popíše jednoduchý známý děj	popis	
Opisuje a přepisuje jednoduché texty.	- přepíše a opíše jednoduchý krátký text.	opis, přepis	
Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení.	- píše čitelně, správně a přehledně	technika psaní	
Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy.	- píše čitelně a srozumitelně		
Ovládá hůlkové písmo.	- píše hůlkovým písmem		
Tvoří otázky a odpovídá na ně.	- na základě prožité události tvoří otázky - odpovídá na jednoduché otázky	komunikace	OSV – Komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Český jazyk**

Období: 3. období – 6.- 9. ročník

Počet hodin: 4 hodiny týdně

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)	6.-9.		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	6.-9.	Mediální výchova	
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	čtení - kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	6.-9.	Mediální výchova	
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	6.-9.	Výchova demokratického občana	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvený projev - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)	6.-9.		
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	mluvený projev, diskuse, debata	6.-9.	Výchova demokratického občana	

využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	komunikační žánry: poznámky, referát	6.-9.		
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: úvaha, subjektivně zabarvený popis, strukturovaný životopis, charakteristika)	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, pozvánka, výklad)	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	6.-9.	Výchova demokratického občana	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	jazyk a jeho útvary, jazykové příručky	6.-9.		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	6.-9.		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	mluvený projev - debata, diskuse, omluva	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	6.-9.	Mediační výchova	

v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	6.-9.		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny)	6.-9.	Multikulturní výchova	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	způsoby interpretace literárních a jiných děl	6.-9.	Mediální výchova	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	literatura období mezi dvěma světovými válkami, proletářská poezie, legionářská literatura, surrealismus, Osvobozené divadlo	6.-9.		
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace	6.-9.	Mediální výchova	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem – vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	6.-9.	Mediální výchova	
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	odpočinková literatura, scion-fiction, literatura faktu	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období	6.-9.		

	národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé			
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	monolog, dialog, komedie, tragédie, antická literatura, mýty, eposy, biblické příběhy; čtenářské dílny	6.-9.		
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovna a řazení knih, encyklopedie	6.-9.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	čtení - praktické, věcné, kritické, prožitkové	6.-9.		
komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry	6.-9.		
píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, životopis, žádost, popis děje, osoby, pracovního postupu, vyprávění podle osnovy	6.-9.		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	práce s Pravidly českého pravopisu	6.-9.		
pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	slovní druhy, podstatná a přídavná jména, zájmena, slovesa	6.-9.		
rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	spisovný, nespisovný jazyk	6.-9.		
rozezná větu jednoduchou od souvětí	skladba	6.-9.		
správně píše slova s předponami a předložkami	tvarosloví	6.-9.		
ovládá pravopis vyjmenovaných slov	vyjmenovaná slova	6.-9.		
zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	shoda přísudku s podmětem	6.-9.		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	čtení s porozuměním	6.-9.		
ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového	interpretace literárních a jiných děl	6.-9.		

<i>představení</i>				
<i>rozezná základní literární druhy a žánry</i>	základní literární druhy a žánry	6.-9.		
<i>dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</i>	čtení s porozuměním	6.-9.		

6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- postupně si osvojovat cizí jazyk a rozšiřovat slovní zásobu
- zvládnout pravidla mezilidské komunikace v běžných životních situacích
- získávat informace z různých zdrojů
- prezentovat svou práci
- rozvíjet pozitivní vztah k cizímu jazyku
- poznávat kulturní a historické bohatství anglicky mluvících zemí
- získávat zájem o studium cizího jazyka a vytvářet pozitivní vztah k tomuto oboru
- osvojit si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně využívat účinnou komunikaci v cizím jazyce
- porozumět přiměřeně náročnému (jazykem, obsahem rozsahem) ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí
- vyhledávat nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích a pracovat s těmito informacemi
- pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formovat vzájemné porozumění mezi zeměmi, respektovat a tolerovat odlišné kulturní hodnoty jiných národů

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka anglického jazyka v 1. a 2. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. V tomto období je největším úkolem probudit u žáků zájem o cizí jazyk a vytvářet pozitivní vztah k jeho učení. Vzhledem k tomuto cíli uplatňujeme metody a formy vhodné pro tuto věkovou kategorii – zejména TPR (Total Physical Response), hry, písničky, práce s loutkou, obrázkové příběhy, nápodoba aj. Na druhém stupni posilujeme výuku anglického jazyka na 4 hodiny týdně, aby žáci do větší hloubky probrali různé gramatické jevy, slovní zásobu. Celá výuka vychází z komunikativního přístupu výuky jazyka. Žák je při hodinách obklopen angličtinou. Výklad gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena z okruhu zájmu dětí. Důraz je kladen na poslechové činnosti a ústní projev.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř oblastí, jejichž obsah se vzájemně prolíná: poslech, čtení, psaní, mluvení. Při poslechových činnostech a čtení se žáci seznamují se zvukovou a písemnou podobou jazyka. Získávají dovednost porozumět různým jazykovým sdělením, rozvíjet schopnost číst a poslouchat sdělení a vyhledávat informace a souvislosti v textech. V oblasti mluvení a psaní žáci sestavují vlastní jednoduchá písemná a ústní sdělení při hrách, rozhovorech a modelových situacích, při hraní scének. Všemi těmito činnostmi prolínají základy gramatiky anglického jazyka. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

- 1. - 2. ročník 2 hodiny týdně
- 3. – 5. ročník 3 hodiny týdně
- 6. - 9. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Podle potřeby je možné vyučovat v menších časových celcích při zachování časové dotace předmětu pro jednotlivé ročníky.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků při výuce anglického jazyka,
- na prvním stupni vytváříme pozitivní vztah k učení se anglickému jazyku prostřednictvím písniček, básniček, scének a her
- vedeme žáka k tomu, aby v běžném životě využíval získané jazykové a komunikativní dovednosti
- učíme žáka vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v textech a podle možností a vybavení školy i na internetu
- motivujeme žáka k samostatnému zdokonalování svých znalostí a dovedností v jazyce, např. formou zjednodušené četby, dopisování si s dětmi z anglicky mluvících zemí
- zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky, vyhledáváním na internetu neznámých slov
- využíváme ve výuce metodu práce s chybou
- povzbuzujeme žáky, aby požádali o pomoc spolužáka, učitele, rodiče v případě, že nerozumí anglicky mluvenému textu
- čteme se žáky přiměřeně náročné texty. Učíme žáky číst tyto texty s porozuměním

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pokládání vhodných otázek na základě přiměřeně náročného textu nebo situace
- vytváříme modelové situace, při kterých žáci mluví anglicky, a učíme je překonávat neúspěch
- učíme žáky, jak aplikovat naučené fráze a postupy v nových modelových situacích
- posilujeme žákovu sebedůvěru při komunikaci v anglickém jazyce a motivujeme ho k překonávání potíží

Kompetence komunikativní

- na prvním stupni vedeme žáka ke komunikaci a naslouchání v rámci situací, které jsou mu věkově blízké
- postupně rozvíjíme vyšší úroveň porozumění a komunikace v anglickém jazyce
- prostřednictvím komunikace s učitelem a pomocí poslechu nahrávek a sledování scének je žák veden k vnímání zvukové stránky jazyka
- vedeme žáky k pečlivé anglické výslovnosti a k tomu, aby svou nesprávnou či nedbalou výslovnost opravoval
- na základě nápodoby učitelovy řeči a nahrávek učíme žáky správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo v mluvené řeči
- podporujeme žáka v prezentaci svých myšlenek a názorů
- vytváříme modelové situace, při kterých žák přirozeně používá anglický jazyk
- pozitivní motivaci posilujeme sebedůvěru žáka při praktickém používání anglického jazyka,
- vytvářením modelových situací (popř. prostřednictvím mezinárodní spolupráce) vedeme žáka k propojení jazyka s praktickým životem
- při poslechu či čtení s porozuměním vedeme žáky k tomu, aby využívali k dekódování neznámých frází či slov nonverbální prvky komunikace
- vytváříme situace, ve kterých žák vyjádří slušně souhlas či nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme prvky skupinové výuky a kooperativního učení
- důsledně vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a respektování spolužáků
- rozvíjíme u žáka schopnost přijímat a střídát role v týmu
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- působíme na žáka ve smyslu pozitivních vztahů k druhým i k sobě samému, využíváme citové vazby, vlastní prožitky a zkušenosti žáka
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- modelujeme žákům, jak být ohleduplný a poskytnout pomoc spolužákovi

Kompetence občanské

- učíme žáky rozpoznat své dovednosti a využívat jich

- učíme žáky ocenit silné stránky u spolužáků
- učíme žáka zaujímat postoje k různým situacím a vhodně na danou situaci reagovat
- u žáků podporujeme zdravé národní a regionální uvědomění
- budeme žáka k poznávání tradic anglicky mluvících národů
- prostřednictvím skupinové a týmové práce podporujeme vzájemnou pomoc a toleranci mezi žáky

Kompetence pracovní

- učíme žáka plánovat a organizovat své činnosti a vhodně rozvrhnout svůj čas
- vedeme žáka k dodržování a plnění jeho povinností a závazků a k hodnocení jeho práce, čímž rozvíjíme jeho svědomitost a smysl pro zodpovědnost
- volíme takové postupy a metody, které u žáka podněcují pocit nutnosti znát a používat cizí jazyk v cizojazyčném prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Anglický jazyk**

Období: 1. období – 1. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které se vztahují k činnostem při práci v hodinách anglického jazyka - na tyto pokyny dokáže verbálně nebo neverbálně reagovat	škola, pokyny ve třídě	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
	- rozumí komentářům učitele k jednotlivým opakujícím se činnostem ve třídě	škola, pokyny ve třídě	
	- rozumí jednoduchým, opakujícím se otázkám učitele týkajícím se porozumění mluveného textu nebo odkazujícím se k obrazovému materiálu - na tyto otázky reaguje verbálně nebo neverbálně	v průběhu školního roku – všechna témata	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	- opakuje správně anglická slovíčka a fráze - vyslovuje foneticky správně hlásky, které nezná z mateřského jazyka	v průběhu školního roku – všechna témata	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí jednoduchým otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně s pečlivou	- umí pozdravit, představit se - umí se zeptat: Co to je? - Vyjádří souhlas a nesouhlas - zopakuje jednoduché pokyny týkající se školního prostředí - umí poděkovat, omluvit se, přijmout omluvu	pozdravy, barvy, jednoduché pokyny, čísla 1 - 4 škola, čísla 5, 6, školní předměty barvy	OSV – Mezilidské vztahy Matematika

výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	- zeptá se: Co je to? - pojmenuje vybrané druhy ovoce, přiřazuje slova k obrázkům - rozumí příběhu o nakupování - scénku ve skupině přehraje	ovoce	ČaJS - Prvouka
	- pojmenuje vybraná zvířata, která mají v anglickém jazyce souhrnný název Pets, přiřazuje slova k obrázkům - rozumí s vizuální oporou příběhu o zvířatech - rozpozná slova, která do příběhu nepatří a nahradí je správnými - porozumí krátké scénce a seřadí obrázky podle smyslu za sebou	domácí mazlíčci	ČaJS - Prvouka
	- pojmenuje vybrané hračky, přiřazuje slova k obrázkům - hračku pojmenuje a řekne, jakou má barvu - rozumí struktuře There's a použije ji v dalších kontextech podle obrázku - podle pokynů vybarví obrázek hračky	hračky, barvy, čísla 7, 8	
	- pojmenuje podle obrázků vybrané typy počasí - zeptá se jaké je počasí a odpoví - s oporou o obrázky porozumí příběhu a odpovídá na otázky k příběhu	počasí	ČaJS - Prvouka
	- pojmenuje vybrané karnevalové masky, přiřazuje slova k obrázkům - rozumí a používá pokyn Podívej se na mě!, Ty jsi.....	party, čísla 9, 10	
	- rozumí jednoduchým pokynům jako: Udělej dřep, umyj si obličej atd. - tyto pokyny zopakuje - na tyto pokyny neverbálně reaguje - ve dvojici si žáci navzájem zadávají pokyny a reagují na ně	zdraví	
	- pojmenuje vybrané druhy jídla, přiřazuje slova	jídlo	ČaJS - Prvouka

	k obrázkům - dokáže říct co má rád - dokáže říct, že je něčeho hodně		
	- pojmenuje podle obrázků vybraná zvířata, přiřazuje slova k obrázkům - rozumí s vizuální oporou jednoduchému příběhu - pozná slova, která do příběhu nepatří a nahradí je správnými - dokáže říct: Dost, prosím!	zvířata	OSV - Komunikace
	- uvede příklady, v čem se liší české a anglické Vánoce - pojmenuje vybrané předměty vztahující se k Vánocům - popřeje Veselé Vánoce!	Svátky - Vánoce	EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět multikulturní výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Anglický jazyk**

Období: 1. období – 2. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které se vztahují k činnosti při práci v hodinách anglického jazyka - na tyto pokyny dokáže verbálně nebo neverbálně reagovat	v průběhu školního roku – všechna témata	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
	- rozumí komentářům učitele k jednotlivým opakujícím se činnostem ve třídě	v průběhu školního roku – všechna témata	
	- rozumí jednoduchým, opakujícím se otázkám učitele týkajícím se porozumění mluveného textu nebo odkazujícím se k obrazovému materiálu - na tyto otázky reaguje verbálně nebo neverbálně	v průběhu školního roku – všechna témata	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	- pojmenuje vybrané druhy ovoce - zopakuje větu typu: Tři bílí psi. - použije tuto strukturu a tvoří vlastní věty - zeptá se: Kde je? - umí se představit	pozdravy, ovoce	ČaJS – Prvouka OSV – Mezilidské vztahy
Rozumí jednoduchým otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	- pojmenuje vybrané druhy zeleniny - použije struktury There is, I don't like - rozumí větě typu Three yellow onions, please. - vytváří další věty tohoto typu	nakupování, zelenina	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace

	- poděkuje - rozloučí se - rozumí scénce o nakupování - scénku ve skupině zahraje		
	- pojmenuje vybrané části nábytku - rozumí frázím: There is, there are - používá fráze: There is, there are - rozliší situace, ve kterých se která fráze použije - přečte fráze: There are yellow curtains - vytváří věty za použití: There is/ are podle obrázku - vybarví obrázek podle pokynu	můj dům, nábytek, barvy	
	- pojmenuje vybrané části lidského těla - spočítá vybrané části těla	moje tělo	ČaJS – Prvouka, Matematika
	- pojmenuje vybrané části oblečení - nabídne pomoc - rozumí příběhu o nakupování - pozná slova, která do příběhu nepatří a nahradí je správnými	oblečení	OSV – Mezilidské vztahy
	- napočítá po desítkách od 10 - 100 - omluví se - navrhne společně danou činnost - zeptá se, zda si může něco zkusit	počítáme, čísla 20 – 100 po desítkách	Matematika OSV – Kooperace a kompetice
	- vyjmenuje vybrané členy rodiny - porozumí příběhu s oporou o obrázky	rodina	ČaJS – Pvouka OSV – Mezilidské vztahy
	- vyjmenuje vybrané druhy zvířat - rozumí pokynům používaným na farmě, zopakuje je - s oporou o obrázky rozumí příběhu o zvířatech	na farmě	ČaJS – Pvouka EV - Vztah člověka k prostředí
	- vyjmenuje vybrané druhy dopravních prostředků - s oporou o obrázky rozumí příběhu	cestování	
	- pojmenuje podle obrázků vybrané prázdninové aktivity	prázdniny	

	- pojmenuje vybrané svátky v anglicky mluvících zemích - porovná tyto svátky se svátky v Česku	svátky v anglicky mluvících zemích	EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
--	--	------------------------------------	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova

Předmět: **Anglický jazyk**

Období: 1. období – 3. ročník

Počet hodin: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které se vztahují k činnostem při práci v hodinách anglického jazyka - rozumí jednoduchým pokynům, týkajícím se jednotlivých okruhů učiva - na tyto pokyny dokáže verbálně nebo neverbálně reagovat (zejména obrázkem, pohybem, splněním pokynu...)	v průběhu školního roku – všechna témata	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
	- rozumí komentářům učitele k jednotlivým opakujícím se činnostem ve třídě	v průběhu školního roku – všechna témata	
	- rozumí jednoduchým, opakujícím se otázkám učitele týkajícím se porozumění mluveného textu nebo odkazujícím se k obrazovému materiálu - na tyto otázky reaguje verbálně nebo neverbálně	v průběhu školního roku – všechna témata	OSV - Komunikace
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného	- pojmenuje vybrané předměty používané ve škole - k obrázku přiřadí správné anglicky napsané slovo - přečte správně slova pojmenovávající vybrané předměty ve škole - rozumí pokynům učitele s vizuální oporou - přečte krátký text, k jednotlivým větám přiřadí odpovídající obrázky	zpátky ve škole, školní předměty	

textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Opíše slova a krátké věty na základě textové a vizuální opory	- vyjádří, které zvíře má rád a pečuje o něj doma - zeptá se: Have you got a pet? a dokáže odpovědět - zeptá se na stáří a barvu zvířete, umí odpovědět - s vizuální oporou porozumí příběhu a odpovídá na otázky týkající se jeho obsahu - do vět doplňuje chybějící slova	Naši mazlíčci	OSV – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí, Kooperace a kompetice
	- vyjádří, z čeho má strach a čeho se nebojí - zeptá se spolužáka, z čeho má strach - rozumí příběhu s vizuální oporou - do vět doplňuje chybějící slova - čte se správnou výslovností krátké texty - píše krátké věty	strach	
	- pojmenuje čas na hodinách – čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá - přiřadí obrázek času a jeho psanou podobu - zeptá se kolik je hodin - porozumí příběhu s vizuální oporou - doplní do textu chybějící slova - čte se správnou výslovností jednoduché texty	čas	ČaJS – Prvouka
	- používá vybrané přívlastky k částem těla (např. malý/ velký...) - rozumí pokynům týkajícím se pohybu těla a neverbálně na ně reaguje - zapíše některé pokyny týkající se pohybu těla - přiřadí psanou podobu popisu části těla k obrázku	moje tělo	ČaJS – Prvouka
	- pojmenuje vybrané jídlo a pití - vyjádří, co má a nemá rád - vyjádří, co spolužák má a nemá rád - přečte se správnou výslovností krátký text - rozumí krátkému textu s vizuální oporou - rozumí krátkému poslechu příběhu a porozumění neverbálně prokáže seřazením obrázků ve správném pořadí	jídlo a pití	ČaJS – Prvouka OSV – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí

	- doplní vynechaná slova v rozhovoru		
	- pojmenuje vybrané volnočasové aktivity - pojmenuje dny v týdnu - řekne, co který den dělá - zeptá se spolužáka, zda něco umí - dokáže odpovědět na otázku, zda něco umí - přiřadí psanou podobu vět o vybraných činnostech k obrázkům	volný čas	OSV – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí
	- pojmenuje jednotlivá roční období - vyjádří, zda je teplo, či zima - k obrázkům přiřadí psané názvy ročních období - s vizuální oporou porozumí příběhu a odpovídá na otázky týkající se porozumění	roční období	ČaJS – Prvouka
	- správně přečte názvy měsíců v roce - s vizuální oporou rozumí větám o oslavě - přiřadí věty k obrázkům v příběhu - přečte krátký text o oslavě narozenin	narozeniny	ČaJS – Prvouka OSV - Mezilidské vztahy
	- pojmenuje vybrané místnosti v domě - zeptá se, kde co je - odpoví, kde se věci nacházejí - k obrázkům v příběhu přiřadí věty - čte krátké texty o domě - doplňuje chybějící slova do textu	Doma	
	- poznává svátky a tradice anglicky mluvících zemí	svátky	EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.	- rozlišuje anglický jazyk oproti ostatním cizím jazykům	všechna témata v průběhu celého roku	

	- v rámci jednotlivých témat a slovní zásoby zopakuje vybranou slovní zásobu - přiřadí slovo k obrázku		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova

Předmět: **Anglický jazyk**

Období: 2. období – 4. ročník

Počet hodin: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které se vztahují k činnostem při práci v hodinách anglického jazyka - rozumí jednoduchým pokynům, týkajícím se jednotlivých okruhů učiva - na tyto pokyny dokáže verbálně nebo neverbálně reagovat (zejména obrázkem, pohybem, splněním pokynu...)	v průběhu školního roku – všechna témata	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
<u>Poslech:</u> Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. <u>Mluvení:</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- zeptá se na cenu zboží - pozná peníze používané ve Velké Británii - rozumí větám o ceně zboží - rozumí poslechu příběhu s vizuální oporou - do komiksového příběhu věty ke správným obrázkům - přečte jednoduchý rozhovor v obchodě - se spolužákem připraví podobný rozhovor - na vynechaná místa v textu doplní slova	nakupování	MKV – Kulturní diference, Multikulturalita OSV – Kooperace a kompetice
	- pojmenuje vybrané budovy ve městě - rozumí pokynům, jakým směrem jít - dává pokyny týkající se pohybu po městě - zeptá se na cestu	Město	VDO – Občan, občanská společnost a škola

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. <u>Čtení:</u> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <u>Psaní:</u> Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje do formuláře	- přečte se správnou výslovností krátké dialogy na téma pohyb po městě - do krátkého psaného dialogu doplní vynechaná slova		
	- pojmenuje vybrané emoce - zeptá se druhého, jak se cítí - řekne, jak se cítí - naučí se krátký dialog - porozumí poslechu příběhu s vizuální oporou - sestaví jednoduché věty, jak se cítí děti - rozumí příběhu o rozbitém okně, seřadí obrázky k příběhu - foneticky správně přečte text - napíše text o svých pocitech při různých činnostech	Jak se cítím	OSV – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí
	- pojmenuje členy rodiny - zeptá se na vztahy mezi členy rodiny - přečte se správnou výslovností krátké texty o rodině - porozumí příběhu s vizuální oporou, do obrázků přiřazuje vynechané texty - čte otázky a písemně na ně odpovídá - v textu vyhledá informaci a doplňuje ji do kvízu - napíše krátký text o své rodině	rodina a přátelé	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace
	- rozumí textům, co kdo právě teď dělá - k poslechu přiřadí obrázky - přečte texty o dětech, co dělají, a rozhodne, zda jsou pravdivé nebo nepravdivé podle obrázku - rozumí textu komiksového příběhu, do obrázku přiřadí vynechané texty - napíše krátké věty o tom, co kdo právě teď dělá	sný	
	- pojmenuje vybraná divoká zvířata - zeptá se, jak zvíře vypadá a co umí dělat - přečte komiksový příběh a porozumí mu - přečte krátký text o zvířatech a odpovídá na otázky	zvířata	EV - Ekosystémy

	v kvízu - tvoří krátké věty o zvířatech		
	- pojmenuje vybraná místa a objekty v krajině - rozumí poslechu příběhu, seřadí obrázky ve správném pořadí - rozumí pokynům pohybu po krajině - používá pokyny pohybu po krajině - rozumí poslechu příběhu, ve větách vybere správné slovo - popíše krátký popis cesty k pokladu	poklad	EV – Základní podmínky života
	- pojmenuje názvy vybraných televizních pořadů - říká, co a jak často dělá - zeptá se, zda něco může udělat - ptá se spolužáků, co a jak často dělají - přečte krátký příběh a do textu doplní vynechaná slova - pojmenuje čas na hodinách - napíše několik vět o tom, co sleduje v televizi	televize	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti
	- pojmenuje vybraná místa ve městě a některé státy - zeptá se na oblíbené místo - vytvoří věty o svých oblíbených místech, výběr zdůvodní - čte krátké texty o oblíbených místech - rozumí poslechu příběhu s vizuální oporou - napíše krátký text o svém oblíbeném místě	oblíbená místa	
	- přečte foneticky správně příběh a zahraje ho	zábava	Dramatická výchova
	- poznává svátky a tradice anglicky mluvících zemí	svátky	MKV – Multikulturalita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova

Předmět: **Anglický jazyk**

Období: 2. období – 5. ročník

Počet hodin: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které se vztahují k činnostem při práci v hodinách anglického jazyka - rozumí jednoduchým pokynům, týkajícím se jednotlivých okruhů učiva - na tyto pokyny dokáže verbálně nebo neverbálně reagovat (zejména obrázkem, pohybem, splněním pokynu...)	všechna témata	OSV – Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace
<u>Poslech:</u> Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. <u>Mluvení:</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- představí se, pozdraví - zeptá se, jak se lidé cítí - čte a píše o dnech v týdnu a pocitech - vytváří věty se slovesem být - používá přivlastňovací 's - tvoří věty s přivlastňovacími zájmeny	vítej zpátky	OSV – Mezilidské vztahy
	- zeptá se a řekne, kde věci jsou - rozumí tematickým rozkazům k práci ve třídě - tvoří otázky s tázacími zájmeny - používá vybrané předložky - doplňuje do textu pokynů vynechaná slova	ve škole	
	- popíše pokoje v domě a nábytek v nich - přečte příběh se správnou výslovností	můj pokoj	OSV – Seberegulace a

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. Čtení: Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní: Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje do formuláře	- napíše, jak vypadá jeho ideální pokoj - rozumí frázím There is, there are - používá spojení there is, there are - používá přivlastňovací 's		sebeorganizace
	- popíše vzhled lidí - mluví o vlastnictví - používá sloveso have - rozumí fyzickému popisu lidí - popíše sebe a svého spolužáka - pojmenuje vybrané části těla	lidé	OSV – Poznávání lidí
	- nabídne jídlo - odpoví na nabídku jídla - reaguje na žádost o jídlo - mluví o tom, co jí - přečte text o různých jídlech - napíše krátký text o svých jídelních návycích - používá čas přítomný prostý - používá příslovce častosti	jídlo	
	- zeptá se na čas - odpoví na otázku Kolik je hodin? - čte článek o denním režimu lidí - napíše krátký text o svém dni - rozumí otázkám a záporným větám v čase přítomném prostém - vytváří otázky a věty v čase přítomném prostém	čas	OSV – Psychohygiena
	- zeptá se na cenu zboží - řekne, kolik stojí zboží - mluví o oblečení - rozumí poslechu dialogu v obchodě - přečte příběh se správnou výslovností - rozumí příběhu a odpovídá na otázky o příběhu - popíše spolužáka - napíše krátký text o oblečení	nakupování	

	- zeptá se na množství		
	- mluví o tom, co umí - dovolí se, zda něco může - mluví o tom, co rád dělá - přečte text o rodině - rozumí textu o rodině - naslouchá tomu, co lidé rádi dělají - vyjádří, co lidé rádi dělají - odpovídá na otázky k textu - popíše svou rodinu	moje rodina, co rád dělám	OSV – Psychohygiena
	- mluví o svých narozeninách - čte krátký článek o oslavách narozenin v různých zemích a rozumí mu - napíše pohled - vyhláskuje své jméno - abeceda - používá čas přítomný průběhový	Co právě děláš?	
	- hovoří o tom, co dělá ve svém volném čase - naslouchá textu o zvířatech a rozumí mu - přečte a rozumí krátkému textu - rozumí tomu, kdy použít čas přítomný prostý a kdy čas přítomný průběhový	volný čas	OSV – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí
	- rozumí krátkému sdělení v čase minulém - zeptá se a řekne, kde lidé byli - zeptá se a řekne, kde se věci nacházely - přečte krátký příběh a rozumí mu - naslouchá krátkému příběhu a rozumí mu - napíše krátký text o tom, co dělal včera - rozumí větám se slovesem být v minulém čase	minulost	
	- rozpozná rozdíly mezi svátky v anglicky mluvících zemích a v Česku - pojmenuje vybrané svátky anglicky mluvících zemí - zná historii vybraných svátků anglicky mluvících	svátky	EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

	zemí - popíše vybrané tradice svátků v anglicky mluvících zemích		MKV - Multikulturalita
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 2. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které se vztahují k práci v hodinách anglického jazyka - v rámci jednotlivých témat rozumí jednoduchým pokynům učitele	škola, práce v hodinách	
Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	- rozumí vybraným frázím v rámci témat, na tyto fráze dovede neverbálně reagovat - rozumí krátkému příběhu s vizuální oporou	všechna témata	
Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.	- rozumí, když ho někdo pozdraví v rámci běžné situace - rozumí poděkování a reaguje na ně	pozdrav, seznámení	OSV – Komunikace
Pozdraví a poděkuje.	- umí pozdravit - umí poděkovat	seznamování	OSV – Komunikace
Sdělí své jméno a věk.	- vytvoří větu, kterou se představí - na otázku o svém věku odpoví	rodina	
Vyjádří souhlas či nesouhlas.	- rozumí otázce ano/ne a reaguje na ni - sdělí svůj souhlas či nesouhlas	témata v rámci učebních okruhů	
Reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu).	- rozumí jednoduchému příběhu s vizuální oporou - rozumí otázkám k porozumění k těmto příběhům a reaguje na ně	témata v rámci učebních okruhů	
Rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	- přiřadí slovo k obrázku	témata v rámci učebních okruhů	
Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.	- ví, že se slova jinak píší a jinak čtou - u vybraných slov přiřadí psanou podobu k slyšené	témata v rámci učebních okruhů	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Anglický jazyk**

Období: 3. období – 6. - 9. ročník

Počet hodin: 4 hodiny týdně

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	6.-9.	Multikulturní výchova	
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem slovní a větný přízvuk, intonaci	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
MLUVENÍ				
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	6.-9.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				

vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci; práce se slovníkem	6.-9.	Mediální výchova	
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
PSANÍ				
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby; rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci; rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	6.-9.		
reaguje na jednoduché písemné sdělení	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci; rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka tak, aby nebyl narušen smysl sdělení a porozumění	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:				
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	6.-9.		
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k osobě žáka	6.-9.		
odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, intonace	6.-9.		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	rozvíjení slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům	6.-9.	Multikulturní výchova	
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby; rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního žánru žáka	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.3 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- postupně si osvojovat další cizí jazyk a rozšiřovat slovní zásobu
- zvládnout pravidla mezilidské komunikace v běžných životních situacích
- získávat informace z různých zdrojů
- prezentovat svou práci
- rozvíjet pozitivní vztah k cizímu jazyku
- poznávat kulturní a historické bohatství v německy mluvících zemích
- osvojit si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně využívat účinnou komunikaci v cizím jazyce
- porozumět přiměřeně náročnému (jazykem, obsahem rozsahem) ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí
- vyhledávat nejdůležitější informace o německy mluvících zemích a pracovat s těmito informacemi
- pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formovat vzájemné porozumění mezi zeměmi, respektovat a tolerovat odlišné kulturní hodnoty jiných národů

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žáci se postupně od 7. ročníku seznamují odlehčenou a hravou formou se stavbou jazyka a jeho složkami. Výuka německého jazyka v 7. – 9. ročníku tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probudit u žáků zájem o jazyk a vytvářet pozitivní vztah k jeho učení. Výuka bude proložena zajímavými činnostmi, hrami a písničkami. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí. Důraz je kladen na poslechové činnosti a ústní projev. Žáci získávají dovednost porozumět různým jazykovým sdělením, rozvíjet schopnost číst a poslouchat sdělení a vyhledávat informace a souvislosti v textech. V oblasti mluvení a psaní žáci sestavují vlastní jednoduchá písemná a ústní sdělení při hrách, rozhovorech a modelových situacích, při hraní scének. Všemi těmito činnostmi prolínají základy gramatiky německého jazyka. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

7. – 9. ročník 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Podle potřeby je možné vyučovat v menších časových celcích při zachování časové dotace předmětu pro jednotlivé ročníky. O rozvržení v rozvrhu rozhoduje vyučující.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků při výuce německého jazyka,
- vedeme žáka k tomu, aby v běžném životě využíval získané jazykové a komunikativní dovednosti
- učíme žáka vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v textech a podle možností a vybavení školy i na internetu
- motivujeme žáka k samostatnému zdokonalování svých znalostí a dovedností v jazyce
- zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky, vyhledáváním na internetu neznámých slov
- využíváme ve výuce metodu práce s chybou
- vedeme žáka k hodnocení výsledků svého učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pokládání vhodných otázek na základě přiměřeně náročného textu nebo situace
- vytváříme modelové situace, při kterých žáci mluví německy, a učíme je překonávat neúspěch
- učíme žáky, jak aplikovat naučené fráze a postupy v nových modelových situacích
- posilujeme žákovu sebedůvěru při komunikaci v německém jazyce a motivujeme ho k překonávání potíží

Kompetence komunikativní

- prostřednictvím komunikace s učitelem a pomocí poslechu nahrávek a sledování scének je žák veden k vnímání zvukové stránky jazyka
- vedeme žáky k pečlivé německé výslovnosti a k tomu, aby svou nesprávnou či nedbalou výslovnost opravoval
- na základě nápodoby učitelovy řeči a nahrávek učíme žáky správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo v mluvené řeči
- podporujeme žáka v prezentaci svých myšlenek a názorů
- vytváříme modelové situace, při kterých žák přirozeně používá německý jazyk

- vytvářením modelových situací (popř. prostřednictvím mezinárodní spolupráce) vedeme žáka k propojení jazyka s praktickým životem
- při poslechu či čtení s porozuměním vedeme žáky k tomu, aby využívali k dekodování neznámých frází či slov nonverbální prvky komunikace
- vytváříme situace, ve kterých žák vyjádří slušně souhlas či nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme prvky skupinové výuky a kooperativního učení
- důsledně vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a respektování spolužáků
- rozvíjíme u žáka schopnost přijímat a střídát role v týmu
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- působíme na žáka ve smyslu pozitivních vztahů k druhým i k sobě samému, využíváme citové vazby, vlastní prožitky a zkušenosti žáka
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- modelujeme žákům, jak být ohleduplný a poskytnou pomoc spolužákovi

Kompetence občanské

- učíme žáky rozpoznat své dovednosti a využívat jich
- učíme žáky ocenit silné stránky u spolužáků
- učíme žáka zaujímat postoje k různým situacím a vhodně na danou situaci reagovat
- u žáků podporujeme zdravé národní a regionální uvědomění
- vedeme žáka k poznávání tradic anglicky mluvících národů
- prostřednictvím skupinové a týmové práce podporujeme vzájemnou pomoc a toleranci mezi žáky

Kompetence pracovní:

- učíme žáka plánovat a organizovat své činnosti a vhodně rozvrhnout svůj čas
- vedeme žáka k dodržování a plnění jeho povinností a závazků a k hodnocení jeho práce, čímž rozvíjíme jeho svědomitost a smysl pro zodpovědnost
- volíme takové postupy a metody, které u žáka podněcují pocit nutnosti znát a používat cizí jazyk v cizojazyčném prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: **Německý jazyk**

Období: 3. období – 7. - 9. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení pasivní znalosti fonetických znaků	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět	7.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
MLUVENÍ				
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení znalostí reálií německy mluvících zemí	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného,	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní	7.-9.	Multikulturní výchova	

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení znalostí reálií německy mluvících zemí			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	7.-9.	Mediální výchova	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; práce se slovníkem; rozvíjení znalostí reálií německy mluvících zemí	7.-9.	Mediální výchova	
PSANÍ				
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	7.-9.	Mediální výchova	
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	rozvíjení základních gramatických struktur a typů vět	7.-9.	Mediální výchova	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:				
<i>je seznámen se zvukovou podobou jazyka</i>	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	7.-9.	Multikulturní výchova	
<i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i>	rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména, má-li k dispozici vizuální</i>	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

<i>oporu); rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele</i>	tematických okruhů			
<i>pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas</i>	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>sdělí své jméno a věk</i>	rozvíjení základních výslovnostních návyků; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	7.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména, má-li k dispozici vizuální oporu)</i>	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov; rozvíjení slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	7.-9.	Multikulturní výchova	
<i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i>	rozvíjení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	7.-9.	Mediální výchova	

6.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

6.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- rozvíjet schopnosti představivosti, logického usuzování, paměť
- využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- postupy při řešení matematických úloh a problémů
- výstižně a srozumitelně vyjadřovat prostřednictvím matematické terminologie a symboliky,
- kriticky usuzovat, srozumitelně a věcně argumentovat
- posilovat vybrané dovednosti – přesnost, pečlivost, vytrvalost, pracovitost, kritičnost, měření, grafický projev
- provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Charakteristika předmětu:

Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Výuka matematiky je založena na metodě výuky pana prof. Hejného, která vychází z konstruktivistické pedagogiky. Žáci při výuce jsou vedeni ke kooperaci. Do výuky matematiky je přirozeně integrováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice napříč všemi ročníky. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. ročník - 4 hodiny týdně

2., 3., 4. ročník – 5 hodin týdně

5. ročník – 4 hodiny týdně

6. – 9. ročník – 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Je možné výuku realizovat v jiných prostorech, na výjezdech, exkurzích atp. Podle potřeby je možné vyučovat v menších nebo větších časových celcích při zachování časové dotace předmětu pro jednotlivé ročníky. O rozvržení v rozvrhu a vyučovacích metodách rozhoduje vyučující.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vybírá s pomocí vhodné matematické způsoby a metody
- samostatně pozoruje a experimentuje, zapisuje výsledky
- píše věcně i formálně matematická zadání a výsledky
- rozpozná chybu a opraví si ji
- určí u daného jevu společné a rozdílné vlastnosti, vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává a porovnává data
- pracuje vytrvale, soustavně a zodpovědně
- porovnává, posuzuje a vyvozuje z pozorovaného a z experimentů

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a popíše problém v matematických úlohách
- promýšlí a navrhuje řešení jednoduchých matematických úloh a zadání
- ověřuje správnost svého řešení
- učí se překonávat neúspěch a rozvíjí schopnost používat různé postupy
- vysvětluje své myšlenky, nápady a úvahy při matematických postupech
- aplikuje osvědčené postupy v nových situacích a hodnotí své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učí se argumentovat a vyjádřit svůj názor
- používá vhodné verbální a písemné matematické výrazy
- reaguje kultivovaně na mínění druhého
- shrne vyslechnuté myšlenky a názory
- různé jevy a matematické procesy konkretizuje, posoudí a doloží na příkladech

Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupině na zadaných úkolech a respektuje zadané role ve skupině
- aktivně spolupracuje s učitelem a ostatními při řešení matematických úloh

- dodržuje pravidla a napomáhá při jejich vytváření
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska

Kompetence občanské

- tvořivě navrhuje a sestavuje vlastní matematické úlohy
- cíleně využívá svých dovedností v matematice a přenáší matematické zkušenosti do jiných oborů a předmětů, hledá aplikaci v širších souvislostech

Kompetence pracovní

- rozeznává chybné kroky v postupech a zadáních a pracuje s chybou
- používá bezpečně a účinně pod dohledem matematické pomůcky
- chápe nutnost doplňovat si znalosti v daném předmětu pro využití v praxi
- volí správné matematické postupy a metody

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Období: 1. období – 1. ročník

Počet hodin: 4 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Číslo a početní operace:</u> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- spočítá prvky daného souboru	číselný obor od 0 do 20, počítání předmětů	
	- vytvoří soubor s daným počtem prvků	číselný obor od 0 do 20, vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků	
	- daný počet prvků vyjádří číslem	čtení a psaní čísel	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- zapíše a přečte čísla 0 - 20 - rozliší číslice tiskací a psací	čtení a psaní čísel	
	- používá znaky rovnosti a nerovnosti - podle konkrétního obrazového materiálu porovnává čísla v oboru do 20	znaménka <, >, =, porovnávání čísel	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	- vyhledá a ukáže číslo na číselné ose	číselná osa od 0 do 20	
	- doplní chybějící číslo v vzestupné a sestupné v řadě - orientuje se v pokynech vpravo, vlevo, před, za	lineární uspořádání čísel v oboru do 20, vzestupná a sestupná řada	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	- rozezná operaci sčítání a odčítání	znaménka +, -, operace sčítání a odčítání	

	- z paměti sčítá a odčítá	pamětné sčítání a odčítání v oboru 0 - 10, 10 – 20 (bez přechodu přes desítku)	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	- řeší a tvoří slovní úlohy s porovnáváním čísel v daném oboru - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání	slovní úlohy s porovnáváním čísel v oboru do 20 (bez přechodu přes desítku)	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- při řešení početních operací odhaduje reálnost výsledku	kontrola výpočtu, reálnost výsledku	
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	- na modelu určí, kolik je hodin	orientace v čase (celá, půl, čtvrt hodiny, tři čtvrtě hodiny)	
	- popíše strukturu týdne	týden	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	- orientuje se v prostoru	orientace v prostoru	
	- zaznamená jednoduché statické i dynamické situace pomocí ikon, šipek, slov i tabulky	diagramy, grafy, tabulky	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	- doplní tabulku a používá ji jako způsob záznamu		OSV – Rozvoj schopností poznávání
	- orientuje se ve schématech	záznamy, schémata	
<u>Geometrie v rovině a prostoru:</u> Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	- rozezná základní rovinné obrazce	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	OSV – Rozvoj schopností poznávání
	- na modelu stavebnice rozpozná jednoduchá tělesa a najde příklad těchto těles ve svém okolí - pomocí kostek pracuje s krychlovou stavbou	tělesa krychle, válec, koule	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	- porovná předměty a geometrické útvary podle velikosti	pojmy nižší, vyšší, menší, větší, stejný, široký, úzký	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Období: 1. období – 2. ročník

Počet hodin: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Číslo a početní operace:</u> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- spočítá prvky souboru s přechodem přes desítku	číselný obor do 100, počítání předmětů, přechod přes desítku	
	- vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků	číselný obor do 100, vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků	
	- na praktickém modelu vyjádří počet prvků číslem	čtení a psaní dvojciferných čísel	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- čte a zapíše čísla v oboru do 100	čtení a psaní dvojciferných čísel	
	- pomocí znaků rovnosti a nerovnosti porovnává čísla	znaménka <, >, =, porovnávání čísel do 100	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	- orientuje se na číselné ose, daná čísla uspořádá lineárně	číselná osa od 0 do 100, lineární uspořádání čísel v oboru do 100, vzestupná a sestupná řada, počítání po desítkách, po jedné	
	- doplní chybějící číslo vzestupné a sestupné řadě v oboru do 100	lineární uspořádání čísel v oboru do 100, vzestupná a sestupná řada, počítání po desítkách, po jedné	
	- používá číselnou osu k modelování stavu, ukázání změny, porovnávání, zaokrouhlování	číselná osa od 0 do 100 v modifikacích (metr, teploměr aj. modely)	
Provádí z paměti jednoduché početní operace	- provádí početní operace sčítání a odčítání v oboru	sčítání a odčítání v oboru do 100 - typy	

s přirozenými čísly.	do 100	příklady: sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky, sčítání a odčítání násobků deseti, sčítání a odčítání dvojciferného a jednociferného čísla s přechodem desítky, sčítání dvou dvojciferných čísel, opakované sčítání (bez pojmu násobení)	
	- násobí jako opakované sčítání	násobení a dělení	
	- dělí na části, po částech a v oboru probraných násobílek	násobení a dělení, pojmy - celek, polovina, čtvrtina, osmina, třetina	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	- řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel, na sčítání a odčítání, násobení a dělení v daném oboru do 100	slovní úlohy s porovnáváním čísel, na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 100	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- tvoří analogické úlohy	slovní úlohy s porovnáváním čísel, na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 100	OSV - Kreativita; originalita, pružnost nápadů
	- při řešení početních operací odhaduje reálnost výsledku	kontrola výpočtu, reálnost výsledku	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	- přečte minuty	orientace v čase	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	- určí závislost průběhu svého dne na čase	sledování závislosti na čase (příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny, přestávky, délka spánku atd.)	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	- čte údaje z jednoduchých tabulek, schémat	diagramy, tabulky	
<u>Geometrie v rovině a prostoru:</u> Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě	- rozezná geometrická tělesa v praxi a vymodeluje je - tvoří a přeměňuje stavby podle daných podmínek - zapisuje stavby i proces jejího vytváření	tělesa - krychle, kvádr	OSV – Rozvoj schopností poznávání

jejich reprezentaci.	- popisuje 3D situace různými způsoby		
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	- nakreslí křivou, přímou a lomenou čáru	kreslení křivých a přímých čar, lomená čára uzavřená, otevřená	
	- odhadne a změří délku úsečky na cm, narýsuje úsečku dané délky v cm	úsečka, porovnání délek úseček, rýsování úseček, práce s pravítkem	
	- orientuje se ve čtverečkováném papíru a používá jej	objekty ve 2D, práce se čtvercovou sítí	
	- pozná jednotky délky a objemu	Jednotky délky – 1 cm, 1m, 1 l	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	- rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině	souměrné útvary	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: Matematika

Období: 1. období – 3. ročník

Počet hodin: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Číslo a početní operace:</u> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- sčítá a odčítá v oboru do 1000 - sestaví a řeší jednoduché rovnice popsané slovy	číselný obor do 1000	
	- na praktickém modelu vyjádří počet prvků číslem	čtení a psaní trojciferných čísel	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- čte a zapíše trojciferná čísla		
	- porovná čísla a řeší úlohy na porovnávání trojciferných čísel	znaménka <, >, =, porovnávání čísel v oboru do 1000	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	- zakreslí obraz daného čísla na číselné ose	číselná osa od 0 do 1000	
	- doplní chybějící číslo vzestupné a sestupné řadě v daném oboru	lineární uspořádání čísel v oboru do 1000, vzestupná a sestupná řada, počítání po desítkách, po jednotkách, po stovkách, závorky	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	- písemně sčítá	sčítání v oboru do 1000 - typy příkladů: sčítání násobků sta, sčítání čísel bez přechodu násobků sta, sčítání čísel s přechodem násobků sta, písemné sčítání dvou sčítanců, závorky	
	- písemně odčítá	odčítání v oboru do 1000 - typy příkladů:	

		odčítání násobků sta, odčítání čísel bez přechodu násobků sta, odčítání čísel s přechodem násobků sta, písemné odčítání dvou sčítanců	
	- provádí kontrolu svého výsledku	kontrola záměnou sčítanců, kontrola sčítáním (u operace odčítání)	
	- násobí a dělí v oboru násobílek, násobí deseti	automatizace násobení a dělení v oboru násobílek, násobení deseti	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	- používá sčítání a odčítání, násobení a dělení při řešení praktických úloh	slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 1000	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- při řešení početních operací odhaduje reálnost výsledku	kontrola výpočtu, reálnost výsledku, zaokrouhlování na desítky, stovky	OSV - Sebepoznání a sebepojetí
	- tvoří řešitelské strategie, rozklad na podúlohy	řešení a tvorba slovních úloh	OSV - Kreativita; originalita, pružnost nápadů
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	- přečte údaje na hodinách včetně digitálních	určení času na minuty, digitální čísla	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	- změří časový údaj	časové údaje a závislosti	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	- doplní údaje v jednoduchých tabulkách, diagramech, schématech	diagramy, tabulky, grafy,	
<u>Geometrie v rovině a prostoru:</u> Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	- umí pracovat s krychlovými tělesy - rozliší a v praxi najde další tělesa	krychlová tělesa, jehlan, kužel, válec, koule	OSV – Rozvoj schopností poznávání
	- používá pojmy související s tělesy	vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	- narýsuje rovinné útvary	rýsování rovinných útvarů, práce s pravítkem	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary	- nakreslí či vymodeluje jednoduchý souměrný útvar	souměrné útvary v rovině	OSV – Rozvoj

v rovině.	v rovině		schopností poznávání
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo, tematické okruhy</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<u>Číslo a početní operace:</u> Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20.	- vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků	matematické operace v číselném oboru od 20 (zápis, čtení čísel, porovnávání, vytváření souborů apod.)	
	- na praktickém modelu vyjádří počet prvků číslem		
Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100.	- čte a zapíše čísla v oboru do 100		
	- pomocí znaků rovnosti a nerovnosti porovnává čísla v oboru do 20		
Zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat.	- pojmenuje a zapíše základní matematické operátory	základní matematické operátory	
Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20.	- sčítá a odčítá v oboru do 20 s možností využít pomůcky	sčítání a odčítání v oboru do 20	
Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20.	- řeší a tvoří slovní úlohy s porovnáváním čísel v daném oboru - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	slovní úlohy	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek.	- orientuje se v prostoru	orientace v prostoru, výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
	- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	používání mincí	
Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20.	- zapíše čísla na číselné ose v oboru do 20	číselná osa, ciferník hodin	
	- doplní jednoduchou tabulku, schéma v oboru do 20	tabulky, schémata	

<u>Geometrie v rovině a prostoru:</u> Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit.	- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary - graficky znázorní základní geometrické tvary	základní geometrické tvary	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují, používá pravítko.	- narýsuje a označí úsečku a přímku, používá při rýsování pravítko	úsečky a přímky	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: **Matematika**

Období: 2. období – 4. ročník

Počet hodin: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Číslo a početní operace</u> Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	- popíše vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobením a dělením	sčítání, odčítání, násobení, dělení, užití závorek	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	- provádí písemné početní operace v daném oboru	číselný obor do 1 000 000, počítá po statisících, desetitisících a tisících, vzestupná a sestupná řada, zápis čísel daného oboru, porovnávání čísel, rozklad čísla v desítkové soustavě, pamětné sčítání a odčítání, pamětné násobení a dělení čísel jednociferným číslem, písemné sčítání a odčítání, písemné násobení jednociferným i dvojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným dělitelem, dělení dvoumístným číslem se zbytkem užití závorek	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	- zaokrouhlí přirozená čísla	zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce	
	- při řešení početních operací provádí odhady a kontroly výsledků, posuzuje reálnost výsledku	odhad, kontrola výsledků	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní	- tvoří a řeší slovní úlohy na početní operace v oboru	slovní úlohy s porovnáváním čísel, na sčítání	OSV – Kreativita;

operace v celém oboru přirozených čísel.	přirozených čísel, na porovnávání, vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	a odčítání, násobení a dělení, na o n-více, o n-méně, n krát méně, n krát více v oboru do 1 000 000	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	- zapíše zlomky typu $1/n$ pro malá n	zlomky	
Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	- má vytvořenu představu záporného čísla	záporná čísla	
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Vyhledává, sbírá a třídí data.	- vyhledá data z daného materiálu	vyhledávání dat	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; hodnotící prvky ve sdělení (výběr dat)
	- převádí jednotky času	jednotky času	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	- zjistí údaje z diagramu, tabulky	diagram, zjišťování údajů z diagramu	OSV – Rozvoj schopností poznávání
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	- narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	práce s kružítkem, kružnice, kruh, střed, poloměr	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	- graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry	grafické sčítání a odčítání úsečky, délka lomené čáry, jednotky délky	
	- vypočte obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran	obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	- sestrojí rovnoběžku s danou přímkou	přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, různoběžky, rovnoběžky, rýsování rovnoběžek a různoběžek,	

		vyznačování průsečíku	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	- ve čtvercové síti nakreslí jednoduché osově souměrné útvary	konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník	OSV – Rozvoj schopností poznávání
	- na názorných obrázcích určí osu souměrnosti překládáním papíru	určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Předmět: **Matematika**

Období: 2. období – 5. ročník

Počet hodin: 4 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Číslo a početní operace</u> Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	- při pamětném i písemném počítání využívá vlastností početních výkonů	komutativnost, asociativnost	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	- provádí písemné početní operace v daném oboru	číselný obor do 1 000 000 a přes 1 000 000, čtení a zápis čísel větších než milion, porovnávání přirozených čísel, zobrazování přirozených čísel na číselné ose, řešení jednoduchých nerovnic, pamětné sčítání a odčítání, užití písemných algoritmů, pamětné násobení a dělení, užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a trojčiferným dělitelem se zbytkem, užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost)	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	- zaokrouhlí přirozená čísla	zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony	
	- při řešení početních operací provádí odhady a kontroly výsledků, posuzuje reálnost výsledku	odhad a kontrola výsledků, reálnost výsledků	OSV - Seberegulace a sebeorganizace; regulace vlastního

			jednání
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	- tvoří a řeší jednoduché a složené slovní úlohy řešené jednou nebo dvěma početními operacemi	jednoduché a složené slovní úlohy	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; zvládání učebních problémů vázaných na látku
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	- provádí operace se zlomky se jmenovateli 2,3,4,5,10	operace se zlomky	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	- přečte zápis desetinného místa a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla	
Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	- má vytvořenu představu záporného čísla	záporná čísla	
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Vyhledává, sbírá a třídí data.	- vyhledá a roztřídí data (dle dané závislosti)	vyhledávání a třídění dat, závislosti a jejich vlastnosti, dosazování za proměnou (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády)	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; prvky ve sdělení (výběr dat)
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	- sestaví jednoduchý diagram, tabulku	sestavení jednoduchého diagramu, doplňování tabulek	
	- čte jednoduchý graf v soustavě souřadnic	grafy, soustava souřadnic, čtení grafu, sloupkový diagram	
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	- pomocí jednoduché konstrukce narýsuje základní rovinné útvary	konstrukce obdélníku a čtverce, pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
	- sestojí trojúhelník a popíše ho	konstrukce trojúhelníku, pojmy – těžnice, těžiště, výška, střední příčka	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	- vypočte obvod rovinného obrazce pomocí vzorce	obvod mnohoúhelníka, jednotky délky a jejich převody (cm, mm, m), rozšiřující učivo - určení obvodu čtverce a obdélníka dosazením do vzorce	
Sestojí rovnoběžky a kolmice.	- sestojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané	kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí	

	přímce	trojúhelníku s ryskou, středová a osová souměrnost	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	- určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	výpočty obsahu obdélníka a čtverce pomocí čtvercové sítě	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	- užívá základní jednotky obsahu	základní jednotky obsahu (cm ² , mm ² , m ²)	
	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	OSV - Rozvoj schopností poznávání Kreativita; cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (schopnost vidět věci jinak, originalita)
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 2. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo, tematické okruhy</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<u>Číslo a početní operace</u> Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000.	- čte a zapisuje čísla v oboru do 100 a do 1000 - porovná na číselné ose v oboru do 100	Číselný obor do 1000, zápis a čtení čísel, porovnávání	
Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla.	- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla	sčítání a odčítání dvouciferných čísel	
Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100.	- násobí s užitím názorných pomůcek násobky 2 až 10	násobení a dělení do 100	
Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100.	- řeší a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100		
Zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách.	- zaokrouhlí číslo na desítky a stovky	zaokrouhlování	

Zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy.	- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - vytvoří analogickou jednoduchou slovní úlohu	slovní úlohy	
Rozeznává sudá a lichá čísla.	- pozná a rozliší sudá a lichá čísla	sudá a lichá čísla	
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu.	- vyhledá a roztřídí podle návodu jednoduchá data a údaje	tabulky, diagramy, jízdní řády	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Orientuje se a čte v jednoduché tabulce.	- orientuje se v jednoduché tabulce		
	- určí čas s přesností na čtvrt hodiny - převede jednotky času v běžných situacích	hodiny, určování času, převod jednotek času	
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary.	- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	provádí jednoduché převody jednotek délky a času	
Měří a porovnává délku úsečky.	- změří a porovná úsečku	úsečka – porovnání, rýsování	
	- převede jednotky délky na jednoduchých příkladech	jednotky délky	
Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	- sečte délky stran mnohoúhelníku a vypočítá jeho obvod	obvod mnohoúhelníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	- pozná kolmici a rovnoběžky a sestrojí je pomocí pravítka s ryskou	rovnoběžky a kolmice	
Určí osu souměrnosti překládáním papíru.	- překládáním papíru určí osu souměrnosti	osa souměrnosti	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, které nemusí být závislé na matematických postupech	nestandardní praktické slovní úlohy	OSV - Rozvoj schopností poznávání Kreativita

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Předmět: **Matematika**

Období: 3. období – 6. - 9. ročník

Počet hodin: 4 hodiny týdně

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	zlomky, výrazy, rovnice, racionální čísla, mocniny, odmocniny	6.-9.		
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	desetinná čísla, procenta, dělení, objem, odmocniny, číselné výrazy, práce s daty, úrokování	6.-9.		
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, dělitelnost, kritéria dělitelnosti 4, dělitelnost 7, 11, soudělná a nesoudělná čísla, prvočíselná dvojčata, NSD, nsn	6.-9.		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	desetinná čísla, zlomky, číselná osa, čísla navzájem opačná, obsahy, procenta, zlomky, poměr, převrácené číslo, smíšené číslo	6.-9.		
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	měřítko, úměra, trojčlenka	6.-9.		
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování	6.-9.	Mediální výchova	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazy, rovnost výrazů, úprava výrazů, druhá mocnina dvojčlenu, rovnice, vyjádření rovnice ze vztahu, práce s parametrem	6.-9.		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	rovnice, nerovnice	6.-9.		

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	sčítání zlomků, záporná čísla, číselná osa, opačná čísla, absolutní hodnota čísla	6.-9.		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	práce s daty - data v tabulce, šifrování, histogram; množiny	6.-9.	Výchova demokratického občana	
porovnává soubory dat	tabulky, diagramy, porovnávání souborů, vyhledávání dat, aritmetický průměr	6.-9.	Výchova demokratického občana	
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost; lineární závislost			
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	pravoúhlá soustava souřadnic; lineární závislost - tabulka, graf, předpis; lineární funkce	6.-9.	Výchova demokratického občana	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	příklady závislostí z praktického života	6.-9.		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, kružnice, kruh, pythagorova věta	6.-9.		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník	6.-9.		
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	úhel, vlastnosti mnohoúhelníků	6.-9.		
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	základní rovinné útvary - obsah, obvod	6.-9.		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	množiny všech bodů dané vlastnosti - osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice	6.-9.		
načrtne a sestrojí rovinné útvary	přímka, úsečka, trojúhelník, kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	6.-9.		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	trojúhelník, trojúhelníková nerovnost	6.-9.		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové	středová, osová souměrnost	6.-9.		

souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar				
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec, koule	6.-9.		
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec, koule	6.-9.		
načrtne a sestrojí síť základních těles	kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec, koule	6.-9.		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec, koule	6.-9.		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	kvádr, hranol, jehlan, kužel, válec, koule	6.-9.		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	logické hry, problémy z praktického života	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	dimenze, úlohy na prostorovou představivost	6.-9.		
<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i>				
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem	písemné operace s vícečíslnými čísly, dělení se zbytkem	6.-9.		
pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)	zlomky, smíšená čísla, desetinná čísla, procenta	6.-9.		
čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	desetinná čísla a základní operace	6.-9.		
provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	odhad, zaokrouhlování	6.-9.		
píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	čísla v oboru do 1 000 000 - zápis, čtení, porovnávání a zaokrouhlování	6.-9.		

<i>používá měřítko mapy a plánu</i>	měřítka, poměr	6.-9.		
<i>řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose</i>	procenta, číselná osa	6.-9.		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
<i>vyhledává a třídí data</i>	vyhledávání a třídění dat	6.-9.		
<i>porovnává data</i>	porovnávání dat	6.-9.		
<i>vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi</i>	převody jednotek, tabulky, základní počty s penězi	6.-9.		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
<i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i>	úhly, konstrukce	6.-9.		
<i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i>	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - obvod, obsah	6.-9.		
<i>provádí jednoduché konstrukce</i>	základní konstrukce	6.-9.		
<i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i>	rovinné útvary	6.-9.		
<i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i>	osová, středová souměrnost	6.-9.		
<i>vypočítá povrch a objem kvádra, krychle a válce</i>	kvádr, krychle, válec - povrch a objem	6.-9.		
<i>sestrojí síť základních těles</i>	síť základních těles	6.-9.		
<i>načrtne základní tělesa</i>	základní tělesa	6.-9.		
<i>zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i>	odhad, rýsování, grafické operace	6.-9.		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
<i>samostatně řeší praktické úlohy</i>	úlohy z praktického života	6.-9.		
<i>hledá různá řešení předložených situací</i>	úlohy z praktického života	6.-9.		

<i>aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</i>	úlohy z praktického života	6.-9.		
---	----------------------------	-------	--	--

6.3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

6.3.1 Vyučovací předmět: Prvouka, Člověk a jeho svět

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientovat se ve světě informací a časově a místně propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace
- rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovat pozorované skutečnosti
a zachytit je ve vlastních projevech, názorech, výtvorech
- poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití a učíme je plnit povinnosti a společné úkoly
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní a bezproblémové komunikaci i v méně běžných situacích a poznávat a ovlivňovat svou jedinečnost
- utvářet si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a hledat aktivní uplatnění při jejich ochraně
- přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevovat a poznávat všechno, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by mohli v budoucnu uspět
- poznávat podstatu zdraví i příčin emocí, upevňovat preventivní chování, účelně rozhodovat
a jednat v různých situacích při ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

6.3.1a Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu:

Prvouka je předmět, kde se propojuje učivo společenskovední s přírodovědným a s výchovou ke zdraví. Žáci získávají ucelený obraz světa a ujasňují si v něm základní vztahy. Učí se pozorovat a vnímat a se svou zkušeností nadále pracovat. Propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností pomáhá žákům na počátku školní docházky zvládat

nové životní situace školáků, upevňovat pracovní a režimové návyky a přivykat na rytmus školního života. Při naplňování cílů předmětu využíváme i mimoškolní činnosti a formu projektů. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1.- 3. ročník 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Při práci se využívá i prostor zahrady, vycházky do okolí školy, exkurze, skupinové práce, projekty. Tam, kde je to organizačně nutné, jsou dva ročníky spojené.

6.3.1b Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu:

Předmět Člověk a jeho svět obsahuje přírodovědné a společenskovední učivo a tam, kde je to možné, se oblasti propojují. Součástí přírodovědné oblasti je výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Žáci se učí pozorovat a vnímat sebe a své okolí a se svou zkušeností nadále pracovat. Při naplňování cílů předmětu využíváme i formy projektů, vycházek, exkurzí. Žáci získávají základní vědomosti o Zemi, poznávají základní jevy a vztahy v přírodě i mezi člověkem a ostatní biosférou. Utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví i k ochraně životního prostředí.

Oblast společenskovední rozvíjí a prohlubuje poznatky a dovednosti získané v prvních třech letech v předmětu Prvouka. Učivo rozděluje na část zeměpisnou a historickou v souladu s tím, jak se obzory žáků rozšiřují a jejich poznání se začíná rozdělovat do různých oborů lidské činnosti. Žáci zde získávají základní vědomosti o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Dále na základě poznatků z nižších ročníků prohlubuje znalosti práce s různými druhy map a jejich využití v praktickém životě.

Jednotlivé části vyučovacího předmětu se snažíme vhodně propojovat mezi sebou i s mimoškolními činnostmi.

Časová dotace:

4. - 5. ročník 4 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Při práci se může využívat i prostor zahrady, vycházky do okolí školy, exkurze, návštěvy muzeí, kulturních památek, skupinové práce, projekty. Tam, kde je to organizačně nutné, jsou dva ročníky spojené.

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- nabízíme žákům různé způsoby a strategie učení, které jim umožní samostatně si organizovat a řídit učení,
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací,
- pomocí vhodných metod poskytujeme žákům prostor pro vlastní pozorování, experimentování a porovnávání získaných poznatků,
- propojováním teoretických poznatků s realitou umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení,
- na základě prožitku vlastního úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
- vytváříme učební situace, kdy žák pracuje s textem přiměřené náročnosti a rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu a ty zaznamená
- při práci ve skupině učíme žáky pracovat zodpovědně sám k sobě i ve vztahu ke skupině
- vedeme žáky k tomu, aby získané informace aplikovali do běžného života
- učivo modelujeme na reálných situacích ze života tak, aby si s nimi žák uměl poradit, až se s nimi setká
- připravujeme pro žáky jednoduché pokusy, při kterých mají prostor experimentovat
- nabízíme žákům systém, jak svá pozorování zaznamenávat.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo školu,
- zdůrazňujeme, že každý problém má své řešení,
- předkládáme různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému,
- nabízíme žákům možnost ověřování správnosti řešení problému a srovnávání řešení problému jiným postupem,
- zdůrazňujeme sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů,

- pomocí skupinové práce, projektového vyučování a kooperativního učení vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problému,
- povzbuzujeme žáky, pozitivně hodnotíme jejich snahu
- při diskusích k řešení problémů učíme žáky respektu k myšlenkám druhých
- vedeme žáky k podepření svého názoru věcnými argumenty

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování vlastních názorů v přiměřené mezilidské komunikaci, k naslouchání názorům druhých a k jejich respektování
- rozvíjíme u žáků dovednost správně a výstižně formulovat myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,

Kompetence sociální a personální

- vytváříme pro žáky příležitosti pracovat kooperativním způsobem
- vedeme žáky k oceňování vlastních názorů i přínosů a k respektování názorů druhých,
- rozvíjíme schopnost žáků přijmout roli v týmu,
- při kooperativních činnostech vedeme žáky k tomu, aby aktivně naslouchali druhým, byli ohleduplní, nabídli pomoc
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků a jejich důvěru ve vlastní schopnosti,

Kompetence občanské

- posilujeme u žáků sounáležitost s regionem a potřebu udržování tradic,
- pobízíme žáky k vytváření vlastních pravidel a k jejich dodržování,
- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých,
- ukazujeme žákům různé způsoby poskytnutí pomoci
- učíme žáky rozpoznat, jaký druh pomoci zvolit
- vedeme žáky ke zdravému způsobu života
- v rámci školy ukazujeme žákům, jak třídit odpad
- motivujeme žáky k šetření přírodními materiály a energiemi.
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního zapojení do ochrany životního prostředí,
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a k porozumění problematice související s ochranou přírody,
- nabízíme žákům možnost zapojit se do kulturního dění školy a obce.

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům hledat a realizovat vlastní postupy,
- vedeme žáky k dodržování pravidel a bezpečnosti při různých aktivitách, kterých se zúčastňují,

- předkládáme žákům možnost pracovat podle návodu nebo předem stanoveného postupu,
- během práce i po jejím dokončení ukazujeme žákům, jak svou práci kontrolovat a případné chyby napravit
- na příkladech z regionu motivuje žáky k respektu k práci našich předků
- přiměřeně věku učíme žáky v modelových situacích postupy 1. pomoci
- představujeme žákům různé profese a učíme je respektu k nim
- vytváříme diskusní situace, kdy se žáci mohou zamýšlet nad výhodami a nevýhodami některých povolání
- poukazujeme na zdravotní a hygienická rizika při práci, vedeme žáky k eliminaci těchto rizik,
- na příkladech z regionu seznamujeme žáky s různými podnikatelskými aktivitami
- vyžadujeme plnění povinností a termínů prací.

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Předmět: **Prvouka**

Období: 1. období – 1. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Místo, kde žijeme:</u> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	- pojmenuje město, kde žije - zná název ulice, kde bydlí - zvládne popsat cestu do školy domů	domov	
	- orientuje se v budově školy - dokáže se připravit na vyučování - dbá na bezpečnost při cestě do a ze školy - dojde samostatně do školy, šatny, třídy - spolehlivě se pohybuje v okolí školy	škola, cesta do školy	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
<u>Lidé kolem nás:</u> Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	- vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku - hovoří o chování v rodině	rodina soužití lidí mezilidské vztahy pravidla chování	OSV – Mezilidské vztahy
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	- respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky - aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni - rozliší nesprávné chování jiných i u sebe	mezilidské vztahy pravidla chování	OSV – Poznávání lidí
Odvodí význam a potřebu povolání a pracovních činností.	- vypráví o práci rodičů - u vybraných profesí popíše náplň práce	práce, zaměstnání	OSV – Poznávání lidí
<u>Lidé a čas:</u>	- vyjmenuje roční období a měsíce roku - přiřadí charakteristické události k obdobím v roce	čas, orientace v čase následnost událostí	

Využívá časové údaje při řešení situací v denním životě.	- vyjmenuje dny v týdnu - rozlišuje čas práce a odpočinku - umí hodiny	čtení hodin, týdny, měsíce, roky kalendář	
Rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	- přiřazuje k časovým údajům denní činnosti - vypráví o zvycích lidí - dokáže uspořádat události podle času - vyjmenuje jednotlivé části dne	denní činnosti zvyky části dne	
<u>Rozmanitost přírody:</u> Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	- rozliší den a noc - rozpozná roční období - zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období	roční období den a noc roční cyklus Země	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	- popíše základní části rostliny - určí základní podmínky pro život rostlin - pozná dané rostliny - vyjmenuje základní části těl u určených savců a ptáků - vymezí živočichy domácí a volně žijící - uvede příklady rostlin typických pro lokalitu svého bydliště	životní podmínky některých rostlin a zvířat rostliny a živočichové – znaky života, životní projevy, potřeby stavba rostlinného těla	EV – Základní podmínky života
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.	- vede záznamy o svém zkoumání - určí materiál, z něhož jsou vyrobeny předměty denní potřeby - popíše vlastnosti těchto materiálů, uvede příklady jejich využití - vysvětlí význam třídění odpadů a recyklace	jednoduché pokusy látky a jejich vlastnosti třídění odpadů	EV – Vztah člověka k prostředí
<u>Člověk a jeho zdraví:</u> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodný chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dodržuje základní hygienické návyky - zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví - upevňuje postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo, dbá na osobní hygienu	péče o zdraví	OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Hodnoty, postoje a praktická etika

	- zná základní části lidského těla, pozná rozdíl mezi chlapcem a dívkou	lidské tělo – popis viditelných částí	
	- orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku	režim dne	
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.	- důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu	chování v dopravních situacích	OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti, Hodnoty, postoje a praktická etika
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	- dokáže rozeznat situace, v nichž je nutné požádat o pomoc dospělé. - odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi - dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných událostech	bezpečné chování v rizikovém prostředí osobní bezpečí návykové látky a zdraví	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Předmět: **Prvouka**

Období: 1. období – 2. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Místo, kde žijeme:</u> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	- orientuje se v okolí školy - popíše cestu do školy pomocí plánu - popíše zjednodušeně dopravní síť v okolí školy - určí světové strany na mapě, na buzole	plán, mapa světové strany dopravní síť v okolí školy, v obci	
Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	- určí vybrané dopravní značky a důvod jejich užití - zná výbavu cyklisty v silničním provozu - zná pravidla chování cyklisty - zná pravidla cestování v hromadné dopravě	dopravní značky chování cyklisty bezpečné cestování v hromadné dopravě	OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	- uvede orientační body obce a místní krajiny	orientační body v okolí bydliště	
	- určí části obce, ve které je škola	části naší obce	
	- porovnává bydlení kdysi a teď	výlet do historie, architektura	
	- podle světových stran uvede sousední obce	světové strany	
	- popíše zjednodušeně dopravní obslužnost města	části naší obce, dopravní výchova	
	- u vybraných budov popíše jejich funkci - charakterizuje památky	význam budov v obci a památky, kulturní dědictví	OSV – Hodnoty, postoje a

			praktická etika
<u>Lidé kolem nás:</u> Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	- zohledňuje potřeby různých členů rodiny - vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec úzké rodiny - uvědomuje si věkové rozdíly, rozdílné postavení členů v rodině a vzájemné vztahy	rodina soužití lidí	MKV – Lidské vztahy
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	- pojmenuje, co mají společného a v čem se liší lidé různých kultur	lidé různých kultur různé národní svátky	OSV – Kulturní difference, Etnický původ
	- poznává školní řád a respektuje ho - dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy	pravidla mezilidského chování	OSV – Mezilidské Vztahy
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	- popíše povolání svých rodičů a objasní další známá povolání - pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy	profese	OSV – Poznávání lidí
<u>Lidé a čas:</u> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	- čte časové údaje - rozlišuje pojmy hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok - vyznačí čas na digitálním displeji - převádí údaje v analogovém a digitálním vyjádření	čtení času	Matematika
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	- porovnává způsob bydlení nyní a dříve	generace prarodičů	
	- popíše vybrané slavnosti a tradice během roku - rozliší význam slov slavnost a svátek	slavnosti, svátky, tradice	OSV – Rozvoj schopností poznávání
<u>Rozmanitost přírody:</u> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	- charakterizuje vybraný ekosystém - uvede příklady organismů v ekosystému	ekosystém vztahy v ekosystému	EV – Ekosystémy
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	- popíše a porovná proměny života ve vybraných ekosystémech v průběhu cyklu roku	ekosystém proměny v průběhu roku	

Prování jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	- zkoumá, jaké vlastnosti má voda - zaznamenává průběh pokusů	voda – vlastnosti, skupenství pokusy s vodou	EV – Základní podmínky života
	- pozoruje a zaznamenává proměny počasí	počasí	
	- popíše koloběh vody v přírodě	koloběh vody v přírodě	
<u>Člověk a jeho zdraví:</u> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	- dodržuje základní hygienické návyky - zhodnotí správnost chování ve vztahu ke zdraví	hygienické návyky a zásady	OSV – Sebepoznání a sebezpečí, Psychohygiena, Hodnoty, postoje a praktická etika
	- rozlišuje různé soustavy lidského těla	přehled orgánových soustav a jejich význam	
	- rozlišuje nemoc a úraz - umí přivolat pomoc	typy úrazů a jednání dítěte při nich první pomoc	
	- rozpozná a charakterizuje fáze vývoje člověka od narození po stáří a smrt	vývoj dítěte / člověka základní potřeby člověka v různých obdobích života	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	- rozezná krizové situace - navrhne, kde vyhledat pomoc - dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu	nebezpečné situace	OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, umí vyhodnotit nebezpečnou situaci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - dokáže přivolat pomoc - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích	nebezpečné situace	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, Hodnoty, postoje a praktická etika

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Předmět: **Prvouka**

Období: 1. období – 3. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Místo, kde žijeme:</u> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	- sestaví jednoduchý plán nejbližšího okolí školy - vyznačí v plánu města, části krajiny, orientační body, linie - určí světové strany na plánu i v prostoru	plán, mapa nadmořská výška, vrstevnice druhy map	
Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	- dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pozice chodce a cyklisty	přecházení vozovky jízda na kole	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Začlení svou obec (měst) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	- popíše krajinu v okolí obce - dokáže rozlišit jednotlivé typy krajiny - pozná různé tvary zemského povrchu - na mapě identifikuje způsoby značení povrchových útvarů	tvary zemského povrchu regionu	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	- vysvětlí, jak krajina ovlivňuje život v regionu - uvede příklady, jak člověk ovlivňuje životní prostředí	typy krajiny	EV – Vztah člověka k prostředí
<u>Lidé kolem nás:</u> Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	- vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci - rozlišuje rozdíly mezi jednotlivci	pravidla soužití	OSV – Mezilidské vztahy MKV – Lidské vztahy, Etnický původ

	- analyzuje běžný konflikt mezi dětmi, navrhne jeho řešení	soužití lidí, komunikace	OSV - Komunikace
	- poukáže v nejbližším společenském prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnosti zlepšení	zájmové organizace společnost	VDO – Občanská společnost a škola
	- vysvětlí funkce pravidel soužití mezi lidmi	pravidla soužití	komunikace
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	- zná různé funkce rodiny	rodina	
	- uvede, co bývá často příčinou konfliktů v rodině - uvede příklady, jak dítě může přispět k lepšímu soužití v rodině	rodina, vztahy	OSV – Kreativita
Používá peníze v běžných situacích.	- analyzuje situaci nakupování jako proces smluvního vztahu - popíše cestu některých druhů zboží od výrobce ke spotřebiteli	zboží a služby prodej / koupě	Finanční gramotnost
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	- popíše vybrané profese - vysvětlí význam dělby práce a spolupráce	povolání	OSV – Poznávání lidí
<u>Lidé a čas:</u> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	- zdůvodní potřebu počítání času a vysvětlí způsob sestavení kalendáře - uvede příklady letopočtu	kalendáře, letopočty	Matematika
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	- uvede příklady památek pro poznávání minulosti - porovná život a práci ve městě dříve a nyní	muzea, památky, historie našeho města	
<u>Rozmanitost přírody:</u> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	- na příkladu vysvětlí životní cyklus rostlin - uvede příklady rozmnožování rostlin	rostliny	EV – Základní podmínky života
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	- zná přírodní společenstva - vybraná společenstva charakterizuje a uvede některé vztahy, které v něm panují - uvede příklady přírodnin vyskytujících se v jednotlivých společenstvech	přírodní společenstva	EV – Ekosystémy

	- uvede příklady kulturních rostlin a zdůvodní využití pro člověka		
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	- uvede veličiny, které je možné u vybraných látek změřit	měření	
	- pojmenovává a používá jednoduchá měřidla	měření	Matematika
	- zaznamená průběh pokusů	zápis pokusu	
<u>Člověk a jeho zdraví:</u> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	- využívá znalostí lidského těla k osvětlení základních funkcí orgánových soustav - rozliší jednotlivé složky potravy - vysvětlí zásady zdravé výživy - popíše svůj denní režim	péče o zdraví zdravá výživa lidské tělo	
Dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	- aplikuje naučené způsoby chování tak, aby neohrožoval zdraví	nebezpečné látky	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	- seznamuje se s krizovými situacemi a učí se dbát na vlastní bezpečí - umí přivolat pomoc - řídí se pokyny dospělých při mimořádných situacích - využívá poznatků z médií a nacvičuje chování v modelových situacích	situace hromadného ohrožení	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>

<u>Místo, kde žijeme</u> Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy.	- orientuje se v okolí školy - orientuje se v okolí bydliště	škola a okolí domov a okolí	
Popíše a zvládne cestu do školy.	- popíše jednoduše cestu do školy	cesta do školy	
Uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy.	- v okolí školy zná alespoň jedno významné místo - v okolí domova zná alespoň jedno významné místo	domov, škola	
<u>Lidé kolem nás</u> Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.	- popíše vztahy mezi členy rodiny - chápe rozdílné postavení členů v rodině, v závislosti na jejich věku a rolích	rodina	
Dodržuje základní pravidla společenského chování.	- zná a dodržuje základní pravidla společenského chování	pravidla společenského chování	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace
Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.	- chová se přiměřeně situaci při setkání s neznámými lidmi		
Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	- chápe různost lidí, dětí, spolužáků - svým chováním dává najevo toleranci k odlišnostem mezi lidmi	soužití lidí	MKV – Lidské vztahy
Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	- zná povolání svých rodičů - zná profese lidí pracujících ve škole	povolání	
<u>Lidé a čas</u> Pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase.	- čte vybrané časové údaje	čas	
Zná rozvržení svých denních činností.	- rozvrhne si denní činnosti	plánování činností	OSV - Psychohygiena
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost	čas	
Poznává různé lidské činnosti.	- popíše různé lidské činnosti	lidské činnosti	OSV – Poznávání lidí
<u>Rozmanitost přírody</u> Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	- pozoruje dění v přírodě, některé jevy pojmenuje - je si vědom proměn v přírodě během ročních období	roční období a změny v přírodě	

	- popíše některé změny v přírodě během roku		
Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.	- pozná vybrané druhy domácích a volně žijících zvířat	Zvířata domácí a volně žijící	
Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny.	- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	ovoce a zelenina	
Pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.	- uvede příklady dřevin - uvede příklady bylin - na vybraných příkladech ukáže důležité rozdíly mezi dřevinami a bylinami	rostliny	EV – Základní podmínky života
Provede jednoduchý pokus podle návodu.	- provede jednoduchý pokus podle návodu sám nebo s pomocí	jednoduché pokusy	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Předmět: **Člověk a jeho svět**
 Období: 2. období – 4. ročník
 Počet hodin: 4 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Rozmanitost přírody:</u> Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	- vyhledá na konkrétních příkladech souvislosti živé a neživé přírody - seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě	životní podmínky -rozmanitost podmínek života živá a neživá příroda	EV – Základní podmínky života
	- pojmenuje některé souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka - uvede příklady negativních změn přírody vlivem působení člověka	ohleduplné chování k přírodě ochrana přírody	
	- uvede příklady významu vody a vzduchu pro život	voda, vzduch	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	- popíše vztahy ve vybraných společenstvech na základě vlastního pozorování	přírodní společenstva vztahy mezi organismy	EV – Ekosystémy
	- nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí		
	- uvede příklady umělých a přírodních společenstev	společenstva	
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	- na základě pozorování vybraných druhů organismů porovnává stavbu těla, výživu, průběh a podmínky života	rostliny, živočichové houby	EV - Ekosystémy
	- podle typických znaků třídí organismy do známých skupin	skupiny organismů	

	- k práci využívá encyklopedie, atlasy, jednoduché klíče	primární zdroje	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	- uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – Vztah člověka a prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika
	- uvede na příkladech činnosti, které mohou poškozovat prostředí a zdraví člověka		
	- třídí odpad	třídění odpadu	
	- podle svých možností se zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat	ochrana přírody	
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí. V modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit.	- uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků - nacvičuje způsob jednání v případě pohromy	živelné pohromy přírodní katastrofy	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	- provádí jednoduché pokusy	jednoduché pokusy	
<u>Člověk a jeho zdraví:</u> Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- pojmenuje důležité orgány lidského těla a vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, jak fungují některé orgánové soustavy	lidské tělo	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	- pojmenuje etapy lidského života - z vlastní zkušenosti hledá rozdíly mezi fázemi lidského vývoje	etapy lidského života	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	- podílí se na vytvoření denního režimu s ohledem na možnosti využití volného času a uplatnění duševní hygieny	péče o zdraví	OSV – Psychohygiena
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- řídí se pravidly dodržování pitného režimu, zdravého stravování a prevence nemoci	zdravý životní styl	OSV – Seberegulace asebeorganizace

Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	- zvládne přivolat lékařskou pomoc	přivolání pomoci	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- dokáže ošetřit drobná poranění	první pomoc	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	- posoudí nebezpečí závislosti na návykových látkách - prohlubuje si a upevňuje osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	nebezpečí návykových látek	OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	- rozlišuje krizové situace (šikana, týrání...) - diskutuje o nich	krizové situace ohrožení	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklisty.	- nacvičuje bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - dodržuje dopravní předpisy v silničním provozu platící pro chodce a cyklisty	bezpečnost v dopravním provozu	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Místo, kde žijeme – zeměpisná část:</u> Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	naše vlast – ČR	
	- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR	kraje a krajská města mapy	
	- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody	obec	
	- porovnává osídlení, hospodaření, kulturu	okolní krajina	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - rozpozná symboly našeho státu	Česká republika – demokratický stát	VDO – Občan, občanská společnost a stát
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich.	- orientuje se na mapě podle světových stran - objasní vysvětlivky a grafiku mapy	mapa, legenda mapy světové strany	
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky.	- vyhledá vhodnou mapu podle účelu použití - vyčte z mapy potřebné údaje	mapa, čtení mapy kraje podmínky života v ČR	

<u>Místo, kde žijeme – historická část:</u> Vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	- z jednoduché historické mapy vyčte vybrané údaje	významné historické události a období naší země	
<u>Lidé kolem nás:</u> Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	- upevňuje si vědomosti o základních lidských právech - seznamuje se s demokratickými principy a diskutuje o nich	česká republika – demokratický stát řízení státu	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.	- zná svá práva a povinnosti žáka školy - prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci - rozpozná protiprávní jednání	zákony	VDO – Občanská společnost a škola
	- seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi, vyjádří a obhájí svůj názor - poukáže na možnosti charitativní činnosti	pravidla soužití ve společnosti solidarita sociální problémy	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity
<u>Lidé a čas – zeměpisná část:</u> Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	- u některých státních svátků objasní historické důvody pro jejich zařazení	státní svátky	VDO – Občan, občanská společnost a stát
<u>Lidé a čas – historická část:</u> Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálných minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	- zná hlavní události nejstarších českých dějin - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života předků na našem území - uvede příklady postav v historii, jejichž příklad je následováníhodný - hledá možné vztahy mezi historickými událostmi (příčina, důsledek) - pracuje s časovou osou - diskutuje o rozhodnutích vybraných postav v historii	kapitola o čase České země v pravěku příchod Slovanů Sámův kmenový svaz české pověsti Velkomoravská říše Přemyslovská knížata vznik českého království Lucemburkové husitské války první Habsburkové na českém trůně	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Předmět: **Člověk a jeho svět**
 Období: 2. období – 5. ročník
 Počet hodin: 4 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Rozmanitost přírody</u> Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	- posoudí význam Slunce pro život na Zemi - popíše a vysvětlí některé vztahy ve Sluneční soustavě - vyvodí závěry z faktu, že naše planeta je součástí Sluneční soustavy	Vesmír a Země Sluneční soustava	EV – Základní podmínky života
	- v souvislosti s pohyby ve vesmíru zdůvodní střídání dne a noci, ročních období	Vesmír a Země	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody.	- seznamuje se s některými ekosystémy a vyvozuje podstatu pojmu	ekosystémy	EV - Ekosystémy
	- navazuje na svoje poznatky o floře a fauně ve vybraných lokalitách a prohlubuje je		
Prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	- třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí	rostlinné a živočišné organismy	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	- hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku na základě příkladů	konkrétní činnosti člověka, ekologické problémy	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka a prostředí
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních	- popíše stavbu lidského těla - určí funkce životně důležitých orgánů	lidské tělo	OSV – Sebezpoznání a

funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	- posoudí zdravý způsob života a navrhne opatření, kterými může posílit vlastní zdraví	péče o zdraví	sebepečet
Plánuje účelně svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	- uvědomuje si nutnost dodržování pravidel pitného režimu, denního režimu, zdravého stravování a prevence nemocí	péče o zdraví, zdravá výživa	OSV – Psychohygiena MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	- rozezná vliv reklamy na zdravý životní styl	péče o zdraví, zdravá výživa	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	- charakterizuje jednotlivé etapy lidského života	Lidské tělo – změny v průběhu života	
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	- je si vědom rozdílů mezi chlapci a dívkami - uvede změny v dospívání - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví	partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, změny v dospívání	OSV – Sebezpoznaní a sebepečet
	- úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování	etická stránka sexuality	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	- rozpozná život ohrožující úrazy, seznamuje se s první pomocí - dovede přivolat lékařskou pomoc - ošetří drobná poranění	úrazy, první pomoc	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	- uvědomuje si možná nebezpečí hromadného ohrožení a přiměřeně reaguje na modelové situace.	situace hromadného ohrožení	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	- uvede příklady návykových látek - uvědomuje si rizika spojená s užíváním návykových látek - zvolí správný způsob odmítnutí návykové látky	návykové látky a zdraví	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
<u>Místo, kde žijeme – zeměpisná část:</u> Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	- zaznamenává písemně své zážitky z cestování - zdůrazní zajímavé momenty - porovná způsob života v jiných zemích s místem svého bydliště. - svá pozorování prezentuje	kde jsme byli o prázdninách sdílení zážitků během roku kulturní deník	EGS – Evropa a svět nás zajímá

Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich.	- orientuje se v mapě, určí na mapě světové strany - orientuje se v základní legendě mapy - podle mapy najde cestu na určené místo - zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (Evropa, svět) - vyčte z map základní údaje o evropských zemích	kraj, kde žijí Praha – hlavní město sousední státy ČR Evropská unie státy Evropy	EGS – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět
Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	- rozliší různé typy map	práce s mapou	
Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	- před vycházkou, výletem zopakuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	příprava na výlet, vycházku pobyt v přírodě	
<u>Místo, kde žijeme – historická část:</u> Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	- na základě vlastního průzkumu a dalších zdrojů se seznamuje s regionální historií - z vybraných hledisek posoudí jejich význam a dopady do současnosti	místo, kde žijí	
<u>Lidé kolem nás</u> Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	- posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností - orientuje se v informacích o politických stranách, zájmových spolicích a církvích - využívá zkušeností s kulturními institucemi a vypráví o nich - posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností - orientuje se v informacích o politických stranách, zájmových spolicích a církvích - využívá zkušeností s kulturními institucemi a vypráví o nich	soužití lidí chování lidí základní globální problémy občanské společnosti	VDO – Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit,	- odhadne finanční náročnost běžného nákupu, cenu vybraných položek - zkontroluje správnost vrácených peněz	finance veřejné, soukromé banky, půjčky, úroky, lichva, hypotéka nebezpečí nerealizovatelných půjček	

kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	- pokusí se sestavit rozpočet rodiny - v modelové situaci hospodaří s daným obnosem - odůvodní výběr položek, na které si půjčit	charita kapesné	
<u>Lidé a čas</u> Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	- orientuje se na časové ose - zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými historickými událostmi	časová osa	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	- upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je - porovná život našich předků ve vybraných historických obdobích a srovná s životem dneska. - mezi historickými událostmi hledá souvislosti, následky a příčiny	doba pobělohorská život v době barokní J.A.Komenský Marie Terezie, Josef II., osvícenství 18. stol. – manufaktury, rozvoj průmyslu Národní obrození 1. světová válka samostatnost ČR 1. republika 2. světová válka totalitní moc demokracie	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	- porovná a hodnotí na příkladech způsob života předků s dnešní dobou - využívá poznatků z místních zdrojů – muzea, skanzeny	ukázky způsobu života a práce předků v regionu návštěva skanzenu, muzea	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	- vyhledá vhodné muzeum, kulturní památku pro dané historické téma - na historickém místě pracuje s informacemi, vyhodnocuje je z různých hledisek, srovnává život tehdy a dnes - vysvětlí význam ochrany částí přírody a kulturních památek	návštěva muzea, kulturních památek práce s primárními zdroji ochrana přírody a kulturních památek	VDO – Občan, občanská společnost a stát OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 2. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>

<u>Rozmanitost přírody</u> Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	- uvede příklady živé přírody - uvede příklady neživé přírody - na konkrétních příkladech pojmenuje některé vztahy mezi živou a neživou přírodou	živá a neživá příroda	
Popíše střídání ročních období.	- díky vlastní zkušenosti a pozorování pojmenuje roční období a porovná změny mezi nimi.	roční období	
Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	- na základě pozorování popíše některé živé organismy - pozoruje, jak jsou organismy přizpůsobeny prostředí	ekosystémy	EV - Ekosystémy
Zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata.	- na základě zkušenosti ví, jak se starat o pokojové rostliny - na základě zkušenosti zvládá péči o drobná domácí zvířata	péče o domácí zvířata, pokojové rostliny	EV – Vztah člověka k prostředí
Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí.	- při pobytu v přírodě dbá základních zásad ochrany přírody	ochrana přírody	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.	- na základě zkušenosti uvede příklady lidské činnosti, která přírodě škodí - na základě zkušenosti uvede příklady lidské činnosti, která přírodě pomáhá	ochrana přírody	
Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- při mimořádných událostech reaguje adekvátně na pokyny dospělých	nácvik mimořádných událostí	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	- s pomocí realizuje jednoduché pokusy	pokusy	
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.	- zná základní pravidla ochrany zdraví a zdravého životního stylu a uplatňuje je	zdravý životní styl	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	- na příkladech rozliší etapy lidského života	lidský život	
Uplatňuje účelně způsoby chování v situacích	- pozná situaci ohrožující zdraví	situace ohrožující zdraví	OSV – Řešení

ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	- nacvičuje chování v takových situacích		problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.	- zná a uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty	pravidla silničního provozu	
Odmítá návykové látky.	- v modelových situacích nacvičuje odmítnutí návykových látek	nebezpečí návykových látek	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	- pozná drobné poranění a umí jej ošetřit - zná telefonní číslo na RZ - nacvičuje přivolání RZ	přivolání lékařské pomoci	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	- je si vědom rozdílů mezi chlapci a dívkami - chová se ohleduplně k druhému pohlaví	rozdíly mezi chlapci a dívkami	OSV – Poznávání lidí
<u>Místo, kde žijeme</u> Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje.	- orientuje se v mapě podle základních orientačních bodů - najde na mapě místo, kde žije, kde je škola - vyčte z mapy, ve kterém kraji se tyto obce nacházejí - najde na mapě ČR město, kraj, kde žije a kde žijí příbuzní	naše vlast - ČR	
Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.	- na mapě určí světové strany - na mapě najde vybraná města, řeky, pohoří - orientuje se v legendě mapy	mapa ČR	
Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	- před vycházkou, výletem zopakuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
Má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	- orientuje se v mapě, určí na mapě světové strany - zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (Evropa, svět) - dokáže říci základní znalosti o České republice	Česká republika – poloha, hlavní údaje	

Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	- uvede příklady pamětihodností, zvláštností a zajímavostí z regionu, kde bydlí	místo, kde žiji – pamětihodnosti, zajímavosti	
Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	- vypráví poznatky a zážitky z vlastních cest	cestování, poznávání ČR a Evropy	OSV – Komunikace
Pozná státní symboly České republiky. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	- na obrázku pojmenuje symboly státní symboly ČR - na základě popisu pojmenuje hlavní orgány státní moci - zná některé zástupce státní moci ČR	orgány státní moci ČR státní symboly	
<u>Lidem kolem nás</u> Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (ve městě).	- pozná vhodné a nevhodné jednání ve škole, v rodině, v obci - dodržuje pravidla soužití ve společnosti	pravidla chování v mezilidských vztazích	OSV – Mezilidské vztahy
Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.	- zná řád školy a dodržuje jej - dané chování zhodnotí z hlediska jeho vhodnosti ve škole	pravidla soužití	
Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	- uvede některá základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	práva a povinnosti žáka, dítěte	VDO – Občanská společnost a škola
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze.	- používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu - zkontroluje vrácené peníze	finanční gramotnost	
Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz.	- zná své finanční možnosti - uvede příklady rizik půjčování peněz	finanční gramotnost	
Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	- sestaví jednoduchý rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů	finanční rozpočet	
<u>Lidé a čas</u> Rozoznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	- zná některé události z nejstarší historie naší země - zná některé historické postavy a jejich činy - porovná některé aspekty života kdysi a nyní	nejstarší historie naší země	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	- zná a uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	významné události v regionu a kraji	
Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	- vyjmenuje významné kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	významné kulturní, historické a přírodní památky v okolí bydliště	

6.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

6.4.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- pochopit hudbu jako specifický způsob poznání a užívat hudební prostředky jako svébytný prostředek komunikace
- chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- prostřednictvím vlastní i reprodukované tvorby subjektivně vnímat, cítit, prožívat a představovat si
- rozvíjet tvůrčí potenciál, tvořivě pracovat a získávat kladný vztah k hudbě
- spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopit a poznávat umělecké hodnoty v širších souvislostech
- seznamovat se s výrazovými prostředky hudebního umění
- vyjadřovat své pocity a prožitky při poslechu či vlastní hudební produkci
- čistě a intonačně přesně zpívat, rytmicky zvládat jednoduché rytmické celky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání se s hudbou. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci učí rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Žáci se učí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova je rovnoměrně rozložen do čtyř základních činností: vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové. Tyto aktivity vedou k prohlubování hudebních schopností žáků a k rozvoji dovedností sluchových, hlasových, intonačních, rytmických, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových. Při činnostech může žák uplatnit a rozvíjet tvořivost, své schopnosti, nadání a dovednosti ve zpěvu, hře na nástroj, tanci a interpretaci vlastních názorů na hudbu různých období a žánrů.

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Hudební výchova, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Časová dotace je dána učebním plánem školy, tj. jedna vyučovací hodina týdně ve všech ročnících. Předmět se realizuje ve specializované učebně vybavené

příslušnými hudebními nástroji nebo v kmenové třídě. Vyučovací předmět je úzce spjat s předmětem Český jazyk, Dějepis a Výtvarná výchova.

Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1. – 5. ročník 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- pozitivní motivací vedeme žáka k tomu, aby si vytvořil kladný vztah k hudbě, který bude uplatňovat v průběhu dalšího života
- motivujeme k učení – cíleně vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení
- na prvním stupni začleňujeme do výuky různé hravé činnosti – rýmováčky, didaktické hry, jednoduchá rytmická cvičení, hru na tělo, jazykolamy, dechová cvičení, hudební dialogy a pěvecké soutěže
- rozvíjíme individuální dovednosti a schopnosti žáka, jeho hudební nadání a talent
- podporujeme rozvoj aktivního zájmu žáka o poznávání a porozumění hudebním dílům
- vedeme žáka k tomu, aby získané vědomosti, dovednosti a návyky aplikoval v praktickém životě
- učíme žáka vyhledávat a zpracovávat informace v literatuře a podle možností a vybavení školy i na internetu
- vedeme žáka k tomu, aby si získané informace ověřoval při praktických hudebních činnostech
- umožňujeme žákům hodnotit svou činnost, výsledky své práce a vlastní pokrok
- při hodnocení využíváme především prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů

- postupně vedeme žáka k samostatnému využívání svých schopností a dovedností při řešení problémů
- učíme žáka vyhledávat souvislosti a zákonitosti při poslechu hudebního díla
- pozitivní motivací učíme žáka trpělivosti a vedeme ho k tomu, aby se nenechal odradit neúspěchem

- vedeme žáka k tomu, aby při vytváření hudebních projevů vyhledával příčiny problémů, přemýšlel o nich a hledal vhodné řešení
- zadáváme žákovi takové úkoly, při kterých rozvíjí svou kreativitu

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům jiné formy komunikace se světem
- na prvním stupni vedeme žáky k všestranné a účinné hudební komunikaci – pomocí vhodných poslechových ukázek z praktického života děti rozlišují různé zvuky a šумы v okolním světě a osvojují si základní tóny
- rozvíjíme schopnosti žáka tak, aby vyjádřil vlastní pocity a názor při poslechu hudebního díla
- zařazujeme hlasová a dechová cvičení, kterými rozvíjíme správný a kultivovaný projev
- učíme žáka diskutovat o zjištěných informacích
- vedeme žáka k tomu, aby vyjádřil svůj názor podpořený logickými argumenty

Kompetence sociální a personální

- do procesu výuky vnášíme příjemnou a tvořivou atmosféru, která žáka motivuje k vytváření hudebních projevů
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům
- podporujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení do třídních kolektivů a posilujeme jejich sebedůvěru kladným hodnocením hudebních projevů
- zařazujeme prvky týmové práce a učíme žáky tolerovat vzájemné odlišnosti
- povzbuzujeme žáky, aby kriticky hodnotili svoji práci, práci týmu i práci ostatních členů týmu
- vedeme žáka k tomu, aby ocenil kvalitní hudební projev ostatních
- během výuky motivujeme žáky k tomu, aby prožívali pocit radosti z dobrého výsledku společné práce
- učíme žáka sebekritice při odhadování svých schopností a dovedností
- navozením příjemné atmosféry vytváříme prostor pro vyjádření emocí a prožitků žáků

Kompetence občanské

- vytváříme a podporujeme u žáka pozitivní postoje k uměleckým dílům
- vedeme žáka k ochraně kulturního dědictví našich předků i z hlediska evropského a světového
- vytváříme a upevňujeme pocit zodpovědnosti za předávání kulturního bohatství dalším generacím
- rozvíjíme u žáka tvořivost při vytváření vlastního hudebního projevu
- učíme žáka vyjadřovat kritický postoj k uměleckým dílům z hlediska estetického cítění
- zapojujeme žáky do kulturního dění prostřednictvím návštěv divadelních představení a koncertů

- rozvíjíme hudební schopnosti a dovednosti žáků jejich účastí na kulturních akcích pořádaných školou nebo obcí, kde mohou předvést své hudební projevy

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k pěveckým činnostem z hlediska ochrany zdraví
- při zadávání úkolů požadujeme na žácích dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů, čímž rozvíjíme pocit zodpovědnosti a smysl pro povinnost
- na prvním stupni vedeme žáky ke správnému zacházení s nástroji Orffova instrumentáře
- používáním hudebních nástrojů a hry na tělo rozvíjíme motoriku žáka
- pozitivním působením hudby při jejím poslechu žáci poznávají její psychohygienický účinek, který mohou využívat v dalším životě
- rozvíjíme schopnosti a dovednosti u nadaných dětí a podporujeme uplatnění talentu při volbě povolání.

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Předmět:

Hudební výchova

Období:

1. období – 1. ročník

Počet hodin:

1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	- zazpívá dle svých dispozic jednoduchou píseň - ovládá slova písní	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu	
	- získává správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost) - správně se nadýchne na začátku písně - zpívá slabě a silně, pomalu a rychle	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení a tvorba tónu)	
	- při zpěvu správně otevírá ústa dbá na lehké, uvolněné tvoření tónů	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (výslovnost)	
	- s pomocí učitele dodržuje zásady hlasové hygieny při zpěvu správně dýchá, rovně stojí či sedí	vokální činnosti hlasová hygiena	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	- zopakuje zpívané nebo hrané jednoduché rytmicko-melodické motivy - pozná píseň podle rytmického úryvku	vokální činnosti hudební rytmus	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání, pozornosti

			a soustředění
	- zmelodizuje jednoduchý text (jména, říkadla)	vokální improvizace	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	správně uchopí nástroje Orffova instrumentáře - seznámí se s Orffovými nástroji a s jejich správným držením	instrumentální činnosti hra na hudební nástroje	
	- pojmenuje jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - hraje na Orffovy nástroje	instrumentální činnosti hra na hudební nástroje reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- doprovodí zpěv hrou na tělo - v souladu s metrem provádí hudebně pohybové hry - připojí vhodný pohybový projev k písni	hudebně - pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby pomocí hry na tělo, taneční hry se zpěvem	OSV – Psychohygiena; dovednosti pro pozitivní naladění mysli
	- předvede pochod na počítání a podle hudby - pochoduje a tančí podle rytmu poslechové skladby	hudebně - pohybové činnosti pohybové vyjádření hudby, pochod, pochod se zpěvem	
	- rozliší hudbu mírnou a ráznou - podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod)	ukolébavka, pochod	
	- při individuální či skupinové pohybové hře předvede různé druhy chůze při hudebním doprovodu	pohybová improvizace, orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozliší zvuky a hlasy kolem sebe - podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod)	zvuk, tón, zpěv, mluvené slovo, hlas mužský, ženský dětský, sólo, sbor, vokální a nástrojová skladba	
	- vyslechne krátkou ukázkou symfonické či jiné hudby	poslechové činnosti hudební styly a žánry	
	- na jednoduché ukázce správně rozliší některé hudebně výrazové prostředky - rozpozná zvuky a tóny	poslechové činnosti hudebně výrazové prostředky a hudební prvky (tempo rychlé, pomalé, potichu,	

		nahlas)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- v proudu znějící hudby pozná a pojmenuje nejznámější hudební nástroje	poslechové činnosti hudební nástroje (zobcová flétna, klavír, kytara, housle)	
	odliší hudbu vokální a instrumentální	poslechové činnosti hudba vokální, instrumentální	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Předmět:

Hudební výchova

Období:

1. období – 2. ročník

Počet hodin:

1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	- dle individuálních možností zazpívá intonačně čistě a rytmicky správně jednoduchou píseň - procvičuje výslovnost jednotlivých samohlásek	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu	
	- zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu do kvinty - pozná, že melodie stoupá, klesá a je stejně vysoká - rukou naznačuje postup melodie	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu	
	- na upozornění dodržuje zásady hlasové a dechové hygieny	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - hlasová a dechová hygiena	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	- melodizuje jednoduché texty, realizuje hudební ozvěnu	vokální improvizace, ozvěna	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení dovedností zapamatování
	- vytleská rytmus jednoduchého textu - pozná píseň podle rytmického úryvku	vokální činnosti - hudební rytmus	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	- hraje na dětské Orffovy nástroje a seznámí se s jejich správným držením	instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje	

	- doprovází svůj zpěv na rytmické nástroje - tříbí cit pro vhodné použití hudebních nástrojů při doprovodu písně	- reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	- pomocí prvků hry na tělo či tance doprovodí zpěv svůj nebo zpěv spolužáka	- hudebně - pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	
	- předvede alespoň dvě hudebně pohybové hry - připojí vhodný pohybový projev k písni - tancuje v rytmu hudby	- hudebně - pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	
	- dle své představy vyjádří pohybem náladu a výraz hudby - pochoduje a tančí podle rytmu poslechové skladby	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace	OSV – Psychohygiena; uvolnění – relaxace, efektivní komunikace
	- předvede taneční pohyb ve dvojici	- hudebně - pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	- v klidu vyslechne krátké hudební ukázky různých žánrů - podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod)	- poslechové činnosti - hudební styly a žánry (taneční, pochodové, ukolébavka)	
	- na jednoduché ukázce správně rozliší další hudebně výrazové prostředky - rozliší tóny krátké a dlouhé, vysoké a hluboké - sluchem pozná, kdy se melodie opakuje, zesiluje či - zeslabuje, zrychluje či zpomaluje	- poslechové činnosti - hudebně výrazové prostředky (rytmus rychlý, pomalý, pohyb melodie stoupavá, klesavá, potichu, nahlas, vysoké a hluboké tóny)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	- v proudu znějící hudby pozná některé hudební nástroje - rozlišuje zvukovou barvu jednotlivých nástrojů	- poslechové činnosti - hudební nástroje (trubka, klarinet, kontrabas, velký a malý buben)	
	- odliší hudbu vokální a instrumentální a vokálně instrumentální - rozpozná zvuky a tóny	- poslechové činnosti - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	

Rozlišuje noty na notové osnově, přečte základní hudební značky.	- seznámí se s notovou osnovou, houslovým klíčem, dvojčárkou - pozná značku pro notu, umí zapsat notu do osnovy - v notovém zápisu pozná repetici	Instrumentální činnosti záznam hudby	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Předmět:

Hudební výchova

Období:

1. období – 3. ročník

Počet hodin:

1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	- zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně píseň v jednohlase v daném rozsahu	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu	
	- použije rozezpívání jako rozcvičku ke zvyšování hlasového rozsahu a dodržuje základní pravidla hlasové hygieny	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev hlasová a dechová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	
	- při zpěvu aplikuje další prvky pěvecké techniky - má správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost)	nádechy, frázování, měkké nasazení	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	- zahraje melodický doprovod s využitím 1. a 5. stupně	předehra, mezihra, dohra	
	- rytmicky doprovodí svůj zpěv či zpěv spolužáka - pozná píseň podle rytmického úryvku	rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu	
	- improvizuje hudební dialog	otázka, odpověď	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	- jednoduchým způsobem doprovodí píseň s pomocí nástrojů Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje, délky not (půlová,	

	- tříbí cit pro vhodné použití hudebních nástrojů při doprovodu písně	čtvrtová)	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	- pohybem ztvární metrum, tempo, dynamiku, směr melodie a citový prožitek hudby - připojí vhodný pohybový projev k písni	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace	OSV – Komunikace; řeč těla, zvuků; cvičení empatického a aktivního naslouchání; neverbální sdělování
	- dle svých dispozic doprovodí pohybem písně v 2/4 a 3/4 taktu	hudebně - pohybové činnosti (pohybový doprovod znějící hudby, orientace v prostoru)	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	- v klidu vyslechne vhodné hudební ukázky různých žánrů - podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod)	poslechové činnosti hudební styly a žánry (taneční, pochodová, ukolébavka)	
	- při poslechu rozliší jednotlivé kvality tónů (tóny krátké a dlouhé)	délka, síla, barva, výška	
	- rozpozná dynamické změny v proudu znějící hudby - sluchem pozná, kdy se melodie opakuje, zesiluje či zeslabuje, zrychluje či zpomaluje	poslechové činnosti hudebně výrazové prostředky a hudební prvky	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	- v proudu znějící hudby rozpozná další hudební nástroje - rozlišuje tóny vysoké a hluboké, rozlišuje zvukovou barvu jednotlivých nástrojů - seznámí se s hudebními skladateli (Smetana, Janáček, Dvořák, Martinů)	poslechové činnosti hudební nástroje (akordeon, lesní roh, tuba, činely) Hudební dějiny	
Rozlišuje noty na notové osnově, přečte základní hudební značky, zvládá základní taktovací pohyby.	- umí zapsat noty c1- g1 - pozná noty a pomlky půlové, čtvrtové, osminové - rozliší dvoudobý takt a nacvičuje taktování - umí zazpívat solmizační slabiky	Instrumentální činnosti záznam hudby	

<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.	- dle individuálních možností zazpívá písně intonačně čistě a rytmicky správně jednoduchou píseň	vokální činnosti pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu	
Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	- získává správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost) - správně se nadýchne na začátku písně a procvičuje výslovnost jednotlivých samohlásek - správně vyslovuje jednotlivé samohlásky	vokální činnosti pěvecké dovednosti, dýchání, frázování, nasazení a tvorba tónu	
Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	- rozliší hudbu mírnou a ráznou - podle ukázky rozliší ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod) - připojí vhodný pohybový projev k písni - tancuje v rytmu hudby	hudebně - pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, ukolébavka, pochod	
Rozliší sílu zvuku.	- pozorně vnímá jednoduché skladby	poslechové činnosti hudebně výrazové prostředky (rytmus rychlý, pomalý, pohyb melodie stoupavá, klesavá, potichu, nahlas, vysoké a hluboké tóny)	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Předmět:

Hudební výchova

Období:

2. období – 4. ročník

Počet hodin:

1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně vhodnou píseň v jednohlase v durových tóninách - zazpívá jednoduchý dvojhlas (tercie)	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu), dvojhlas (prodleva, kánon, lidový dvojhlas), intonace, vokální improvizace	
	- při zpěvu dle svých možností aplikuje pěvecké dovednosti	pěvecké dovednosti (dynamicky odlišný zpěv, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena, volný nástup spodního V. stupně	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	- orientuje se v notovém záznamu - rozpozná poslechem a ze zápisu vyčte 2/4 takt - vyhledá noty půlové, čtvrtové a osminové - porovná délky not	záznam vokální hudby (zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, délky not (půlová, celá čtvrtová, osminová), pomlka (čtvrtová, půlová), repetic, zápis rytmu jednoduché písně, záznam instrumentální melodie	
	- dle svých možností realizuje (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) vhodnou jednoduchou melodii	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební a pohybová improvizace	
Využívá na základě svých hudebních schopností	- dle svých individuálních možností technicky správně	instrumentální činnost (hra na hudební	

a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	nástroje)	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	- v jednoduché písni rozpozná předvěti a závěti zná rozdíl mezi písni lidovou a umělou	malá písňová forma (a-b)	
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	- v rámci svých individuálních dispozic vytvoří s pomocí učitele jednoduchou přede hru a dohru	rytmizace, melodizace, hudební a pohybová improvizace (tvorba přede her a doher)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	- v klidu a pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby - pozná durovou a mollovou tóninu, akord	poslechové činnosti	OSV - Seberegulace a sebeorganizace; cvičení seberegulace a sebeovládání, regulace vlastního prožívání
	- řekne svůj názor na různé hudební žánry - získá základní znalosti o hudebních skladatelích (Dvořák, Janáček, Beethoven, Haydn)	poslechové činnosti (interpretace hudby)	
	- v proudu znějící hudby rozpozná další hudební nástroje - pozná podle obrázku, hry smyčcové a žesťové hudební nástroje	poslechové činnosti hudební nástroje (harfa, saxofon), základní rozdělení hudebních nástrojů	
	- dle svých individuálních možností rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků a upozorní na tempové a dynamické změny - poslechem určí dynam. znaménka f, mf, p	hudební výrazové prostředky a hudební prvky (tempo, melodie, kontrast, pohyb melodie, dynamika)	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	- předvede taktování ve 2/4 a 3/4 taktu - dokáže píseň taktovat	taktování	
	- názorně předvede jednoduché taneční kroky ve 2/4 a 3/4 rytmu a vlastní pohybové kreace na rock	hudebně - pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby, taneční	

	- znázorní rytmus pohybem, předvede valčík a polku	hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	
	- poslouchanou hudbu ztvární vlastním pohybovým doprovodem	hudebně - pohybové činnosti (hudební improvizace, hudební doprovod znějící hudby, orientace v prostoru, taneční kroky)	OSV – Komunikace; neverbální komunikace, řeč těla
Rozlišuje noty na notové osnově, přečte hudební značky, orientuje se v hudebním názvosloví.	- zapíše v notách jednočárkovanou oktávu - pozná půlovou pomlku - umí rozdělit hudební nástroje - seznámí se s hudebními pojmy (kánon, koncert, valčík, komorní hudba, partitura) - seznámí se s posuvkami – křížky	Instrumentální činnosti záznam hudby	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Předmět:

Hudební výchova

Období:

2. období – 5. ročník

Počet hodin:

1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně vhodnou píseň v jednohlase v durových a mollových tóninách - ovládá správné pěvecké návyky (uvolněný plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost)	vokální činnosti pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu), dvojhlas (prodleva, kánon, lidový dvojhlas), intonace, vokální improvizace	
	- zpívá dle svých individuálních možností intonačně čistě a rytmicky přesně jednoduchou píseň ve dvojhase v durových tóninách - zazpívá kánon - pozná poslechem a ze zápisu vyčte 2/4, ¾ a 4/4 takt	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu), dvojhlas (prodleva, kánon, lidový dvojhlas), intonace, vokální improvizace	
	- při zpěvu dle svých možností využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecké dovednosti (dynamicky odlišný zpěv, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena, volný nástup VIII. a spodního V. stupně	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	- dle svých individuálních schopností realizuje (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) rytmické, melodické cvičení s oporou o notový zápis	stupnice C dur	

	- vysvětlí značky, zkratky popřípadě cizí slova běžně používaná v notových zápisech jednoduchých písní a následně na ně reaguje v hudební produkci - ví, co určují dynamická znaménka pp, mp, mf, ff	notový zápis, zkratky, značky, hudební produkce	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	- dle svých individuálních možností technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře s oporou o jednoduchý grafický záznam - využívá hudební nástroje k doprovodné hře	instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje - reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	- po předchozí přípravě rozpozná známý motiv ve skladbě či písni	hudební formy (rondo)	
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	- v rámci svých individuálních možností improvizuje závěti k danému předvětí	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební a pohybová improvizace	
	- v rámci svých individuálních dispozic vytvoří pomocí jednoduchou přede hru, mezihru a dohru	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební a pohybová improvizace (tvorba přede her, meziher a doher o využití tónového materiálu písně)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	- v klidu a aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby	poslechové činnosti - hudebně výrazové prostředky a hudební prvky	OSV - Seberegulace a sebeorganizace; cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního prožívání
	- v klidu vyslechne i hudební žánr, který sám nepreferuje - seznámí se blíže s hudebními skladateli (Smetana, Dvořák, Ryba, Mozart, Bach)	poslechové činnosti	
	- vysvětlí význam hudby hrané při významných příležitostech	poslechové činnosti (interpretace hudby)	
	- rozpozná daný jednoduchý motiv v přiměřeně náročné skladbě	poslechové činnosti	
	- dle svých individuálních možností rozpozná	hudební výrazové prostředky a hudební	

	v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků a upozorní na metrorytmické, tempové a dynamické změny	prvky (tempo, melodie, kontrast, gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrorytmické, dynamické)	
	- vyslechne skladbu či píseň v durové a mollové tónině a správně ji označí	hudební výrazové prostředky (zřetelné harmonické změny)	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	- předvede taktování ve 4/4 taktu	taktování	
	- dle svých dispozic předvede taneční kroky jednoduchého lidového tance znázorní rytmus pohybem, předvede valčík, polku a menuet	hudebně - pohybové činnosti (pohybový doprovod znějící hudby, jednoduché lidové tance)	
	- poslouchanou hudbu ztvární vlastním pohybovým doprovodem s využitím tanečních kroků	hudebně - pohybové činnosti (pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků)	OSV- Komunikace; neverbální komunikace, řeč těla
Orientuje se na notové osnově (pod i nad ní), orientuje se v hudební teorii i hudebním názvosloví.	- zapíše v notách jednočárkovanou a dvoučárkovanou oktávu - ví, k čemu slouží pomocné linky - zapíše akord Cdur a Gdur - ví, které hudební nástroje tvoří smyčcový kvartet a zná zasedací pořádek hudebníků symfonického orchestru - seznámí se s hudebními pojmy (staccato, legato)	Instrumentální činnosti záznam hudby	
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 2. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky správně vhodnou píseň v jednohlase v durových tóninách	vokální činnosti pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu	

Propojí vlastní pohyb s hudbou.	- dle svých možností realizuje (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební a pohybová improvizace	
Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	- hraje na Orffovy nástroje - doprovází svůj zpěv na rytmické nástroje	Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje	
Odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.	- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	Poslechové činnosti poslech	

6.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

6.4.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- pochopit umění jako specifický způsob poznání a užívat jazyk umění jako svébytný prostředek komunikace
- chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- prostřednictvím vlastní tvorby subjektivně vnímat, cítit, prožívat a představovat si
- rozvíjet tvůrčí potenciál, kultivovaný projev a utvářet hierarchické hodnoty
- spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopit a poznávat umělecké hodnoty v širších souvislostech
- tolerantně přistupovat k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin a národů
- tvořivě přistupovat ke světu
- aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výtvarné výchovy je estetické osvojování přírody a světa kolem nás prostřednictvím výtvarných činností, vytváření citlivého vztahu ke kráse, kultivování estetického vkusu ve vztahu k sobě a okolí, rozvíjení schopností žáků, zvláště vnímání, senzibility, prostorového vidění, fantazie, vůle, intelektu a tvořivosti. Žáci se učí používat vhodné výtvarné techniky, základy výtvarných dovedností a vědomostí s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem. Vyučovací obor výtvarná výchova vede žáky k rozvoji kultury výtvarného a grafického projevu, rozvíjí vyjadřovací schopnosti v oblasti neverbální komunikace, posiluje myšlení, zrakové i sluchové vnímání a výrazně přispívá k rozvoji kultivované osobnosti žáka. Učí žáky vytvářet si tak představu o vývoji lidské společnosti, o kulturních památkách a duchovních hodnotách.

Předmět Výtvarná výchova spadá pod vzdělávací oblast Umění a kultura a naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Výtvarná výchova se bude vyučovat v 1. až 3. ročníku 1 vyučovací hodinu, ve 4. až 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Předmětem prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech. Průřezová témata budou v hodinách

realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

- 1. – 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. – 5. ročník 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Při práci se využívá i prostor zahrady, vycházky do okolí školy, exkurze, návštěva výstav, muzeí, skupinové práce, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- uplatňujeme nové, netradiční formy práce a metody výuky ve výtvarné výchově
- aktivujeme žáky k praktickému využívání svých znalostí a osobních zkušeností vedoucích k získání osobitých výsledků při práci s výrazovými prostředky
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z dějin výtvarné kultury
- umožníme žákům, aby se orientovali v nabídce informací o výtvarně vyjadřovacích prostředcích, výtvarných technikách a dějinách umění
- vyzýváme žáky k záměrnému pozorování okolí a k identifikaci výtvarně zajímavých míst
- rozvíjíme zájem žáků o kulturu

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o výtvarném ztvárnění problému
- umožňujeme žákům využívat vlastní zkušenosti s různými výtvarně vyjadřovacími prostředky a jejich kombinování
- organizujeme výuku tak, aby se žáci samostatně naučili vyhledávat a shromažďovat informace o výtvarném umění
- vedeme žáky k porovnání mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- vyžadujeme prezentaci žakovských výtvarných prací
- společně s žáky vyhodnocujeme kvalitu realizovaných výtvarných prací, projektů,...
- organizujeme diskuse s žáky o získaných informacích z oblasti výtvarného umění, vyzýváme je k obhajování různých názorů, vedeme je k obhajobě svých děl a názorů

Kompetence komunikativní

- používáme odbornou terminologii v souvislosti s problematikou výtvarné výchovy
- rozvíjíme neverbální způsoby komunikace (vyjádření pomocí barev, symbolů,...)
- vedeme žáky k prezentaci svých výtvarných děl a diskusi o nich

- vytváříme podmínky pro vzájemnou výměnu názorů žáků nad díly některých umělců
- vytváříme podmínky pro navozování kontaktů mezi žáky různého věku (výtvarné projekty)

Kompetence sociální a personální

- při hodinách výtvarné výchovy organizujeme práci žáků ve skupinách a vytváříme tak příležitost pro rozvíjení komunikačních dovedností
- umožňujeme rozvíjení interakčních vztahových dovedností (aktivní naslouchání, obhajování díla, stanoviska, komunikování v týmu, vedení týmu, podřízení se, kooperace)
- pozitivně hodnotíme vzájemnou týmovou práci, zdůrazňujeme rovný přístup všech žáků při řešení výtvarných úkolů
- podporujeme pozitivní sociální klima ve třídě, v rámci předmětu posilujeme vhodnými technikami sebedůvěru a rozvoj osobnosti žáka

Kompetence občanské

- ve výuce výtvarné výchovy vytváříme příležitost pro rozvíjení empatie
- na různých ukázkách různých interpretů zdůrazňujeme rovnost lidí
- zdůrazňujeme potřebu vzájemné spolupráce
- na základě ukázek handicapovaných umělců vedeme žáky k ohleduplnosti k těmto lidem, ke schopnosti vcítit se do jejich problémů,
- zdůrazňujeme propojenost našich kulturních tradic
- posilujeme pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, kulturním památkám, ...
- umožňujeme žákům zapojit se do výtvarných akcí a soutěží

Kompetence pracovní

- při výtvarné výchově vedeme žáky k formování pracovních dovedností (vytrvalost, odvaha tvořit, odpovědnost při výtvarných činnostech, cílevědomost)
- v rámci různých výtvarných činností rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku a přispíváme k pracovní zručnosti
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech výtvarných aktivitách
- umožňujeme žákům propojovat osvojené poznatky z více předmětů (výtvarné soutěže, školní projekty,...)
- vedeme žáky k prezentování jimi vytvořených děl

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Předmět: **Výtvarná výchova**

Období: 1. období – 1. - 3. ročník

Počet hodin: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	- Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Kresba, malba, prostorová tvorba hra s barvou a linií uspořádání objektů do celků Uplatňování subjektivity	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	- V plošné tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. - V prostorové tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	Kresba, malba, prostorová tvorba hra s barvou a linií výtvarný experiment uspořádání objektů do celků Uplatňování subjektivity	OSV – Kreativita; pružnost nápadů

Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	- Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	výtvarná práce v souvislosti s ostatními smysly výtvarné techniky rozvíjení smyslové citlivosti	OSV – Kreativita; schopnost vidět věci jinak
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	- Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	osobní postoj v komunikaci typy vizuálně obrazných vyjádření	OSV - Komunikace; dovednosti v neverbálním sdělování
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	obsah výtvarné práce, zdůvodňování komunikace ověřování komunikačních účinků	
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 1. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	- Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Prvky vizuálně obrazného vyjádření výtvarná práce v souvislosti s ostatními smysly	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	- Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech. - Výsledky své tvůrčí činnosti je schopen sdělit svým spolužákům.	Uplatňování subjektivity	OSV - Komunikace
		Osobní postoj v komunikaci	
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	- Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	Rozvíjení smyslové citlivosti	OSV – Kreativita; citlivost nápadů

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: **Výtvarná výchova**

Období: 2. období – 4. - 5. ročník

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	- Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	Prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vlastnosti, vztahy a vzájemné kombinace v plošném, objemovém i prostorovém vyjádření	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	- Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy.	Kresba, malba, grafika	OSV – Kreativita; pružnost nápadů, originalita
	- Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup.	Plastika a sochařství	
	- Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Prostorová tvorba a instalace	

Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	- Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	výtvarné vyjádření vlastní zkušenosti, prožitku komunikační účinky výtvarného vyjádření	OSV - Komunikace; neverbální komunikace
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	- V plošné tvorbě nalézá a uplatňuje vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	
	- V objemové tvorbě nalézá a uplatňuje vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.		
	- V prostorové tvorbě nalézá a uplatňuje vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	- Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření.	prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich kombinace uplatňování subjektivity přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	OSV – Kreativita; tvořivost, originalita
	- Svobodně volí a kombinuje prostředky pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).		OSV - Sebepoznání a sebepojetí; já jako zdroj informací o sobě, moje psychika

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	- Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	typy a účinky vizuálně obrazných vyjádření inspirace ve výtvarném umění	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikace a osobnostní postoj v sociálních vztazích	OSV – Komunikace; neverbální sdělení výtvarného projevu
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 2. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	- Rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast). - Uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahy. Uspořádání objektů do celků.	OSV - Rozvoj schopností poznávání; cvičení smyslového vnímání
Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	- Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	Výtvarné vyjádření v souvislosti se zapojením ostatních smyslů. Uplatňování subjektivity.	
Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	- Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	uplatňování subjektivity komunikační účinky	OSV - Sebepoznání a sebepojetí; já jako zdroj informací o sobě, moje psychika
Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	- Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahy a uspořádání do celků. Uplatňování subjektivity.	OSV – Kreativita; tvořivost, originalita

6.5 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

6.5.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- bezpečnému používání vhodných pracovních pomůcek a ohleduplnosti k druhým

Charakteristika předmětu:

Žáci se v předmětu učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a poskytování první pomoci v případě úrazu.

Předmět Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem – vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o nenáročné rostliny, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů – pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

1.- 5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Vyučovací předmět Praktické činnosti je realizován formou vyučovací hodiny ve třídě nebo na školní zahradě, při vyučování využíváme kooperace a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie:**Kompetence k učení**

- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používá vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci i v běžném životě
- pracuje zodpovědně na zadaném úkolu

Kompetence k řešení problémů

- promýšlí a navrhuje způsob řešení a pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- ověřuje správnost svých řešení a pracovních postupů
- porovná získané zkušenosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

- rozšiřuje si slovní zásobu a začíná ji používat v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- popíše pracovní postup a rozliší podstatné od nepodstatného

Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- dodržuje pravidla a napomáhá při jejich vytváření
- je ohleduplný a dokáže nabídnout pomoc

Kompetence občanské

- tvořivě navrhuje a sestavuje vlastní pracovní dílo
- při práci se chová zodpovědně

- využívá svých dovedností a dokáže je ocenit i u druhých
- třídí materiály a druhotné suroviny v rámci třídy, školy a bydliště

Kompetence pracovní

- soustředěně pracuje na zadaném úkolu
- dodržuje a formuluje jednoduchá všeobecná pravidla při práci s různými materiály a pomůckami
- pod dohledem používá bezpečně a účinně jednoduché nástroje, vybavení a různé materiály
- nacvičuje poskytnutí první pomoci
- oceňuje, porovnává a podporuje práci ostatních
- váží si práce vytvořené staršími generacemi

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Předmět: **Pracovní činnosti**
 Období: 1. období – 1. – 3. ročník
 Počet hodin: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	- Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	vlastnosti materiálů, užití v praxi	
		lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV – Kreativita; pružnost nápadů, originalita
		organizace, hygiena a bezpečnost práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
		pracovní pomůcky, nářadí, nástroje – funkce, využití	
		práce s drobným materiálem lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV – Kreativita; pružnost nápadů, originalita
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	- Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	jednoduché pracovní postupy	
<u>Konstrukční činnosti</u> Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	- Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	stavebnice, sestavování modelů, práce s návodem, plánem, schématem	
		organizace a hygiena práce	OSV – Seberegulace a

			sebeorganizace
<u>Pěstitelské práce</u> Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	- Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	rostliny v přírodě	
Pečuje o nenáročné rostliny.	- Pečuje o nenáročné rostliny.	pěstitelské práce	EV – Vztah člověka k prostředí
<u>Příprava pokrmů</u> Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	- Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	jednoduchá úprava stolu	
Chová se vhodně při stolování.	- Při stolování se chová vhodně.	pravidla správného stolování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 1. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo, tematické okruhy</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<u>Práce s drobným materiálem</u> Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s drobným materiálem	
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	- Pracuje podle jednoduchého pracovního návodu a předlohy.	práce s drobným materiálem	
<u>Konstrukční činnosti</u> Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	- Vyrobí svůj vlastní výrobek z vybrané stavebnice.	konstrukční činnosti	
<u>Pěstitelské práce</u> Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky.	- Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky.	pěstitelské práce	EV – Vztah člověka k prostředí
Pečuje o nenáročné rostliny.	- Pečuje o vybrané rostliny.	rostliny	

<u>Příprava pokrmů</u> Upraví stůl pro jednoduché stolování.	- Upraví stůl pro jednoduché stolování.	příprava pokrmů	
Chová se vhodně při stolování.	- Při stolování se chová vhodně.	pravidla správného stolování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Předmět: **Pracovní činnosti**

Období: 2. období – 4. – 5. ročník

Počet hodin: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	- Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	vlastnosti materiálu, využití v praxi	OSV – Kreativita; pružnost nápadů, originalita
		jednoduché pracovní postupy	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic .	- Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	lidové zvyky, tradice, řemesla	
		vlastnosti materiálu, využití v praxi	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	- Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky, nářadí	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	- Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	hygiena a bezpečnost práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
		organizace práce, technologická kázeň	
		bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<u>Konstrukční činnosti</u> Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	- Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce se stavebnicemi, sestavování modelů	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.		jednoduché pracovní postupy	
		práce montážní a demontážní	
		práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Matematika
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	bezpečnost práce, bezpečnostní předpisy	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
		první pomoc při úrazu	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Pěstitelské práce</u> Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	- Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	pěstitelské práce	EV – Vztah člověka k prostředí
		pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	EV – Základní podmínky života EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí; rostliny a životní prostředí
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	- Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	pokožkové rostliny	
		rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	

Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	- Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	nářadí, náčiní	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	hygiena práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
		bezpečnost práce	
		první pomoc při úrazu	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Příprava pokrmů</u> Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	- Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	základní vybavení kuchyně, technika, historie a význam	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	- Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	výběr, nákup a skladování potravin	
		příprava pokrmů	
		zvyky a tradice	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	- Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	pravidla správného stolování	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	- Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	základy hygieny a bezpečnosti práce	
		první pomoc při úrazu	
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 2. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo, tematické okruhy</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>

<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu.	- Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu.	práce s drobným materiálem, pracovní postupy	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii.	- Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii.	práce s drobným materiálem, pracovní postupy	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	- Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu.	- Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu.	organizace práce	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Konstrukční činnosti</u> Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	- Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	konstrukční činnosti	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	- Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
<u>Pěstitelské práce</u> Dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin.	- Dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin. Pojmenuje jednoduché pěstitelské nářadí.	základní podmínky pro pěstování	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; rostliny a životní prostředí
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování.	- Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování.	rostliny pokojové a jiné (zelenina, koření, léčivky, okrasné)	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	- Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	pomůcky a nástroje pro pěstování	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.	- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.	hygiena a bezpečnost práce, první pomoc	
<u>Příprava pokrmů</u> Uplatňuje zásady správné výživy.	- Uplatňuje zásady správné výživy.	správná výživa	

Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	- Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	příprava pokrmů	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování.	- Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování.	pravidla stolování	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	- Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	hygiena a bezpečnost práce, první pomoc	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6.6 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

6.6.1 Vyučovací předmět: Informatika

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- elementárním znalostem a praktickým dovednostem potřebným k bezpečnému ovládnutí počítače
- šetrně pracovat s výpočetní technikou
- porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médiu, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- orientovat se ve světě informací,
- získávat a předávat informace z různých zdrojů
- poznávat úlohy informací a informačních činností a využívat moderní informační a komunikační technologie
- formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce
- využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujmout odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žáci získají dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientují se ve světě informací, tvořivě pracují s informacemi a využívají je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu, vede k využití mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Vzdělávací obsah předmětu Informatika je rozdělen na 1. stupni (5. ročník) do tří okruhů – Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací.

Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova. Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce, diskuze, projekt aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá učebně, kde žák pracuje na přiděleném počítači. Vše se odehrává v rámci legálního SW s dodržением pravidel o duševním vlastnictví a zásadami autorského zákona – pokud to příslušné normy svou srozumitelností dovolují.

Vzdělávací a výchovné strategie:**Kompetence k učení**

- vyhledává potřebné informace z různých informačních zdrojů vhodné pro daný věk, ověřuje věrohodnost informačních zdrojů a posuzuje jejich vzájemnou návaznost
- vyhledává potřebné informace na internetu, v knihovně nebo databázi a třídí je
- pomocí vhodně zadávaných úloh žák objevuje možnosti využití počítačů v praktickém životě
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru, používá různé uživatelské programy

Kompetence k řešení problémů

- ověřuje pravdivosti informace získané z internetu či z jiných médií
- využívá výpočetní techniky při řešení jednoduchých úloh a problémů
- pracuje s různými uživatelskými programy a dokáže základní práci s textem, obrázkem, prezentací, tabulkou aj. potřebnými objekty a programy

Kompetence komunikativní

- používá základní odborné termíny z oblasti výpočetní techniky
- používá moderní způsoby komunikace a kultivovaný mluvený i písemný projev
- zachovává bezpečností pokyny při pohybu na internetu a v jiných PC aplikacích
- uvědomuje si rizika manipulativní komunikace v reklamě

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje a podílí se na práci ve skupině
- pracuje bezpečně a uvědoměle s různými nástroji a vybavením
- aktivně s učitelem spolupracuje a splní zadaný úkol
- vyjádří názor na svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- objasňuje dodržování bezpečnostních pravidel při elektronické komunikaci
- pojmenuje práva a povinnosti na ochranu práv duševního vlastnictví

Kompetence pracovní

- respektuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou,
- využívá základní dovednosti použití hardwaru a softwaru při samostatné práci a vytváření projektů

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Předmět: **Informatika**

Období: 2. období – 5. ročník

Počet hodin: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<u>Základy práce s počítačem:</u> Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	- ukazuje a pojmenuje hlavní komponenty počítačové sestavy	základní sestava osobního počítače	OSV – rozvoj schopností poznávání
	- orientuje se na klávesnici, používá klávesy se speciální funkcí, aktivně pracuje s myší	klávesnice, myš, nácvik psaní všemi deseti	
	- vyjmenuje přídatná zařízení počítače (vstupní a výstupní)	přídatná zařízení	
	- vysvětluje význam operačního systému, uvede nejběžněji používaný operační systém pro osobní počítače	operační systém – význam	
	- popisuje používané uživatelské prostředí - důležité ikony na ploše a hlavní panel	operační systém a jeho prvky	
	- provádí základní operace s okny	operační systém - základy ovládání	
	- založí složku, pojmenuje ji a otevře, založí nový soubor (dokument) a uloží ho do složky	operační systém - složky, soubory	
	- porovnává přednosti a nedostatky informace získané z knihy a stejné informace získané prostřednictvím výukového programu (multimediálního programu)	multimediální využití počítače	Mv – Fungování a vliv médií ve společnosti; využívání

			potenciálu médií jako zdroje informací
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	- respektuje a dodržuje pravidla bezpečné práce s počítačem	bezpečnost práce	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
	- seznamuje se s možnými problémy při práci s počítačem a je informován o tom, na koho se má obrátit v případě závady počítače	poruchy a závady počítače	
	- seznamuje se s doporučením na správné umístění monitoru a zásadami správného sezení u počítače (držení těla, výběr židle)	hygiena práce u počítače, prevence zdravotních rizik	
Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	- vytvoří záložní kopii svých dat na přenosný datový nosič	zálohování dat	
	- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím, chápe důležitost antivirové ochrany a uplatňuje ji	antivirová ochrana dat	
<u>Vyhledávání informací a komunikace:</u> Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cest.	- vysvětlí význam celosvětové počítačové sítě Internet při vyhledávání informací	Internet jako zdroj informací, společenský tok informací	EGS – objevujeme Evropu a svět
	- zapíše adresu vyhledávací stránky do příslušného řádku internetového prohlížeče, stránku otevře a dále s ní pracuje podle jednotlivých témat roztříděných odkazů, pohybuje se po stránkách pomocí hypertextu	metody a nástroje vyhledávání informací, vyhledávací stránky, katalogový (seznamový) způsob hledání, hypertext	Mv – Fungování a vliv médií ve společnosti; využívání potenciálu médií jako zdroje informací
	- formuluje klíčová slova a vyhledá požadovanou informaci ve vlastním obsahu www stránek (i s pomocí učitele)	formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	
Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	- vyhledává jednoduchou informaci v knihovně nebo databázích (např. seznamy, kartotéky, slovníky, telefonní seznam)	vyhledávání informací v jiných zdrojích než je Internet	EGS – objevujeme Evropu a svět
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	- komunikuje prostřednictvím e-mailu nebo s využitím telefonu	základní způsoby komunikace	

<u>Zpracování a využití informací:</u> Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	- používá základní funkce vybraného textového editoru	základy práce s textovým editorem – tvorba a úprava krátkého textu	Mv - Tvorba mediálního sdělení
	- napíše a upraví jednoduchý text, uloží vytvořený dokument, vytiskne	základy práce s textovým editorem – tvorba a úprava krátkého textu	
	- nakreslí obrázek ve vybraném grafickém programu a uloží ho	základy práce s grafickým editorem	
	- aktivně pracuje s různými výukovými programy vhodnými pro danou věkovou kategorii	výukové programy	
<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 2. období</i>	<i>Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření</i>	<i>Učivo, tematické okruhy</i>	<i>Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)</i>
<u>Základy práce s počítačem:</u> Ovládá základní obsluhu počítače.	- ukazuje a pojmenuje hlavní komponenty počítačové sestavy	základní sestava osobního počítače, klávesnice, myš, operační systém - význam	OSV – rozvoj schopností poznávání
	- založí složku, pojmenuje ji a otevře, založí nový soubor (dokument) a uloží ho do složky	operační systém - složky, soubory	
Dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou.	- respektuje a dodržuje pravidla bezpečné práce s počítačem	bezpečnost práce	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
<u>Vyhledávání informací a komunikace:</u> Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	- komunikuje prostřednictvím e-mailu nebo s využitím telefonu	základní způsoby komunikace	
<u>Zpracování a využití informací:</u> Pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu.	- napíše a upraví jednoduchý text, uloží vytvořený dokument	základy práce s textovým editorem – tvorba a úprava krátkého textu	Mv - Tvorba mediálního sdělení
	- pracuje s různými výukovými programy vhodnými pro danou věkovou kategorii	výukové programy	

6.7 Vzdělávací oblasti: Informační a komunikační technologie, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce

6.7.1 Vyučovací předmět: Svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Svět je integrovaný předmět, jehož cílem je vyučovat vzdělávací obory ve vzájemných vztazích a souvislostech. Integrace vzdělávacích oborů do jednoho předmětu umožňuje využívat plný potenciál způsobu vzdělávání na škole TRNKA. Zároveň je brán v potaz individuální ráz jednotlivých vzdělávacích oborů, což umožňuje volit vhodné vzdělávací strategie vzhledem k nevyhnutelným odlišnostem. Pro přehlednost je charakteristika předmětu dále rozdělena podle oborů na 2. stupni.

Specifika jednotlivých oborů v rámci Svět na 2. stupni

Vzdělávací obor **Informatika a informační a komunikační technologie** vede žáky k rozvoji již získaných znalostí a osvojení pokročilých dovedností v práci s počítačem a iPadem. Rozvíjí kreativitu a podporuje různé nadání žáků. iPad i počítače jsou využívány při každodenní výuce a při zpracování projektů nebo expedice, kdy se získané znalosti aplikují a prohlubují napříč dalšími obory.

V oboru **Přírodopis** škola umožňuje žákovi poznání přírodní sféry světa jako propojeného systému. Směřuje ho k pochopení důležitosti udržení přírodní rovnováhy a ochrany přírody. Navazuje a rozvíjí poznatky nabyté na prvním stupni. Zahrnuje vědění o živé i neživé přírodě. Seznamuje žáka s informacemi o virech, bakteriích, houbách, sinicích, rostlinách, živočiších i samotném člověku. Zkoumá tyto organismy z hlediska evoluce, anatomie, morfologie, fyziologie, biogeografie, ekologie, ale také z hlediska významu pro člověka a život na Zemi. Vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci jak v praktickém životě, tak v souvislostech s dalšími obory během projektů nebo expedice. Prohlubuje zájem o vše živé a jeho ochranu. Rozvíjí dovednosti pozorování a zjišťování konkrétních dat přímo z volné přírody či v prostředí školy.

Vzdělávací obor **Zeměpis** má přírodovědní, společenskovední i technický charakter a jeho integrace v rámci Světa umožňuje toto propojení posilovat. Směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů, pojmů

či objektů. Vede žáka k získání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, respektování přírodních hodnot, lidí a k ochraně životního prostředí. Klade důraz na udržení přírodní rovnováhy vzhledem ke vztahu společnosti k přírodě. Umožňuje žákům poznávání krajiny a společnosti jako propojeného systému. Rozvíjí kritické myšlení a logické uvažování. Podněcuje k zájmu o poznání vlastní země a okolí místa bydliště, ale také o poznávání dalších regionů světa, jejich obyvatel, krajiny, kultury a odlišného smýšlení.

Ve vzdělávacím oboru **Fyzika** se preferuje pochopení a kreativní vhled žáka do probíraného učiva v návaznosti na zkušenosti z běžného života. Žák pozoruje a zkoumá přírodní jevy, provádí jednoduché fyzikální experimenty ve škole i mimo školu na výjezdech nebo při rozmanitých exkurzích i v projektech, při kterých dochází k propojení přírodovědních oborů včetně společenských dopadů aktuálních témat. Ze svých pozorování a z výsledků experimentů pak žák vyvozuje jednotlivé zákonitosti. Ve vzdělávacím oboru Fyzika se rozvíjí logické myšlení a pochopení souvislostí přírodních jevů v žakově každodenní realitě.

V rámci oboru **Chemie** se žáci postupně seznamují s chemickými látkami, které se vyskytují kolem nás nebo je používáme v každodenním životě. Žáci se orientují v chemickém složení lidského těla, zhodnotí přínosné a škodlivé látky pro člověka i dopady chemických produktů lidských činností na životní prostředí. V nabízených projektech se žáci zabývají vybranými tématy podle svého zájmu. Provádějí chemické experimenty v naší badatelně i mimo školu na výjezdech v terénu. Ze svých pozorování a z výsledků experimentů vyvozují některé zákonitosti, které během projektů a modulů mohou snadno propojit s jinými přírodovědnými i společenskovědními obory.

Cílem oboru **Dějepis** je pochopení základních dějinných souvislostí středoevropského prostoru v evropském a světovém kontextu s důrazem na 20. století a současné dějiny. Dalším cílem je vytváření historické kontinuity a uchování historické paměti se zřetelem na významnou úlohu evropské civilizace a kontextualizací vzhledem k regionálním dějinám a dějinám rodiny. Zaměření na žákovo pochopení dnešního světa v dějinných souvislostech mu pomáhá stávat se odpovědným občanem v demokratickém státě. Zároveň se při projektech a expedicích klade důraz na spolupráci napříč obory, které mohou pomoci při historickém bádání.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** pomáhá žákům vyznat se a orientovat v sociální realitě společnosti, přibližuje jim fungování státních orgánů na všech úrovních státní správy. Učí je respektovat odlišné mínění, umět diskutovat a nebát se postavit za vlastní názor. Snaží

se je naučit se zapojovat do aktivního občanského života v rámci demokratické společnosti. Žáci tak mohou prakticky využít výsledků svých projektů, včetně expediční práce

V rámci Světa je integrováno i průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**. Umožňuje žákům poznávat a objevovat sama sebe a stát se autentickou lidskou bytostí, schopnou žít šťastný a plnohodnotný život. Nutí žáky ke kritickému myšlení a zdravému subjektivnímu hodnocení předkládaných tezí. Součástí výuky je též pravidelná diskuse k daným tématům a zpětná vazba na fungování třídy i v jiných školních situacích a oborech, což prohlubuje mluvený projev žáků, vytváří prostředí pro respektování odlišných názorů, procvičuje žákovu schopnost koncentrace, naslouchání a poskytování i přijímání zpětné vazby. Učitelům dává průřezové téma příležitost dozvědět se více o možnostech rozvoje daného žáka.

Prožít svět uměleckou formou v rámci vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je jedna z cest jak žákům nabídnout vztah k duchovním hodnotám, k přesahu našeho každodenního života a najít cestu k sobě samému. Ve škole TRNKA se snažíme, aby se žáci mohli svobodně vyjádřit různými uměleckými výtvarnými a hudebními formami a našli si tu, která jim je nejbližší. Rádi bychom pomohli dětem navázat pozitivní vztah k umění jako jednoho z nejkrásnějších květů svobodného ducha lidské kultury. V základní úrovni si mohou děti vyzkoušet rozličné formy uměleckého projevu a zájemci či nadaní žáci se mohou v rámci projektů dále rozvíjet. Některé projekty obsahují i uměleckou reflexi.

V předmětu Svět je integrován i obor **Výchova ke zdraví**. Ten poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Vede ke správnému způsobu života, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdraví, prevenci a hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Motivuje ke správnému způsobu života, k péči o zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. Rozvíjí sociální dovednosti, komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky neslučitelné se zdravím a sportem, učí se předcházet úrazům a upevňují si svoji tělesnou kondici. Učí se správně chovat v mimořádných situacích a poskytnout první pomoc.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** zajišťuje zejména přípravu žáků na budoucí povolání. Charakter výuky je založen nejen na seznamování s pracovními materiály, nástroji, na získávání poznatků, vědomostí, ale hlavně na uplatňování těchto poznatků při práci na jednoduchých úkolech. Praktické činnosti patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při

nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce pracovních činností se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností návyků. Úkolem je vytvářet u žáků kladný vztah k práci a systematicky umožňovat rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností žáků.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Na druhém stupni je celková dotace předmětu Svět 60 hodin. Předmět je vyučován v každém ročníku.

Na druhém stupni obsah předmětu odpovídá vzdělávacímu obsahu integrovaných oborů *Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce* tak, jak byl stanoven v RVP ZV

Větší část hodinové dotace je vyučována formou pravidelných hodin v rámci rozvrhu. Menší část pak formou jednodenních projektů, vícedenních projektů ve škole i na výjezdech a během přípravy, zpracování a obhajoby projektu expedice. Některé oblasti jsou realizovány i během každodenního života v prostředí školy. Část výuky probíhá formou exkurzí. Tam, kde je to vhodné, může být výuka konkrétního tematického bloku realizována v cizím jazyce.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Svět jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygienu - zvládání stresových situací, protidrogová prevence, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Sebepoznání a sebepojetí - moje psychika, poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama, rozvoj dovednosti respektovat vlastní limity, poznání minulosti vlastní rodiny, předávání historické kontinuity a identifikace s kulturním zázemím, jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy), empatie a pohled na svět očima druhého, chování podporující dobré vztahy

Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace, podřízení se, komunikace a kooperace při dosahování cíle, zejména při skupinové práci, prezentace společných výsledků, vzájemné poskytování zpětné vazby a sebereflexe, schopnost vyjádřit co potřebuji, co nechápu nebo co by mi pomohlo k dosažení výsledku, odlišování situací soutěže a spolupráce, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže

Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, osobnostní rozvoj, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, posilování vědomí, že každý člověk je jiný – lidské rasy, řeč, jazyky, náboženství, kulturní i národnostní odlišnosti, různé životní podmínky apod. Na základě toho posilování mezilidských vztahů. Uvědomění si, jak každý z nás může pomoci žít lepší život někomu jinému.

Rozvoj schopnosti poznávání - rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovedností pro učení a studium, cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce, rozpoznávání závislostí společenských jevů a vztahů a pokus o jejich odvozování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností pamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - alternativní řešení významných historických mezníků, rozhodování se v obtížných situacích

Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích, tvůrčí využívání ICT, rozvoj rytmického cítění, samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje, samostatné objevování možností hudebního vyjádření, rozvoj schopnosti pohybového vyjádření, rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření, rozvoj vlastního výtvarného projevu, vytváření pravidel a jejich kreativní využívání, vytváření historických map a posterů na stěnu, projekty zaměřené na tvorbu mediálních sdělení

Komunikace - komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.), dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, schopnost vyjádřit co potřebuji, co nechápu nebo co by mi pomohlo k dosažení výsledku, používání výrazů vyjadřující vlastní hodnocení, řeč těla, zvuků a slov, dovedností pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, pohyb jako způsob vyjadřování, aktivity na rozpoznávání specifik masové komunikace, hry na rozvoj komunikačních schopností

Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.

Hodnoty, postoje, praktická etika – posuzování postojů vlastních i druhých k životnímu stylu, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, účast žáků na školní radě, aktivizační projekty na podporu občanské angažovanosti ve škole a v okolí svého domova, aktivity na rozpoznání role médií v občanské společnosti a využití médií pro aktivní občanství

Formy participace občanů v politickém životě - základní kategorie fungování demokracie, proměny participace v dějinách, výhody a nevýhody jednotlivých forem

Principy soužití s minoritami – menšiny u nás i ve světě, konflikty x dobré vztahy, diskuze, jak je možné situaci zlepšit

Formy participace občanů v politickém životě - forma vlády u nás, v Evropské Unii a jinde ve světě, výhody x nevýhody, důsledky.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - výhody x nevýhody, co je ještě demokracie a co ne, přiblížení jednotlivých forem vlád s jejich pozitivy a negativy, vývoj českého státu k samostatnému a demokratickému, reflexe rozhodování školní rady, uplatnění demokratických principů v participaci žáků na řízení školy

Občan, občanská společnost a stát - pochopení vzniku občanské společnosti a jejího významu pro život člověka, výhody občanské společnosti, práva a povinnosti občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření

Vztah člověka k prostředí - globální oteplování, vnímání vztahu mezi ekologickými a energetickými problémy v evropském i celosvětovém rámci

Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané – poznáváme okolí bydliště, Evropu i svět; jak my ovlivňujeme prostředí, ve kterém žijeme i životní prostředí

celé naší planety, směřujeme k udržitelnému rozvoji, dějinný kontext vytváření společného projektu Evropské unie, dějiny okolních států, vytváření a reflexe naší evropské identity, občanství Evropské unie, vznik a myšlenky jednotné Evropy

Multikulturní výchova

Multikulturalita - porovnávání našeho způsobu počítání s počítáním v jiných zemích (indické, čínské násobení) prostorová geometrie budov apod., vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí,

Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

Kulturní difference - poznávání odlišných kultur a jejich dějinného vývoje, globální svět jako míchání kulturních identit, rozvoj tolerance a respektu k odlišným kulturám

Etnický původ - pochopení rozličného etnického původu národů a etnických menšin v Evropě

Princip sociálního smíru a solidarity - poznání důvodů vzniku myšlenky solidarity a sociálního smíru v dějinách

Environmentální výchova

Týká se všech hlavních částí oboru *Přírodopis* (obecné biologie a genetiky, biologie hub, biologie rostlin, biologie živočichů, biologie člověka, neživé přírody, základů ekologie i praktického poznávání přírody). V rámci oboru jsou v předmětu integrovány všechny tematické okruhy.

Základní podmínky života - ochrana biologických druhů

Ekosystémy - funkce ekosystémů, les, louka, rybník, step, kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek), jak člověk pozitivně i negativně ovlivňuje životní prostředí, jak přispět k udržitelnému rozvoji, vliv každého z nás, problematika životního prostředí u nás i ve světě

Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - manipulace pomocí obrazu, filmu a textu ve vybraných dějinných souvislostech, různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako

reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje).

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu, jak naše názory na geografické problémy ovlivňují média, jaká sdělení je možné v médiích nalézt, kde hledat informace, snaha o zjišťování relevantních informací a tvoření si vlastního názoru, kritika pramene, rozpoznávání historické reality a fikce, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením.

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Svět rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k výstižnému formulování myšlenek
- při práci ve skupině učíme žáky pracovat zodpovědně sám k sobě i ve vztahu ke skupině
- učivo modelujeme na reálných situacích ze života tak, aby si s nimi žák uměl poradit, až se s nimi setká
- pozitivní motivací vedeme žáka k tomu, aby si vytvořil kladný vztah k hudbě, který bude uplatňovat v průběhu dalšího života.
- motivujeme k učení - vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení.
- umožňujeme žákům hodnotit svou činnost, výsledky své práce a vlastní pokrok
- vyzýváme žáky k záměrnému pozorování okolí a k identifikaci výtvarně zajímavých míst
- rozvíjíme zájem žáků o kulturu

- nabízíme žákům různé způsoby a strategie učení, které jim umožní samostatně si organizovat a řídit učení,
- pomocí vhodných metod poskytujeme žákům prostor pro vlastní pozorování, experimentování a porovnávání získaných poznatků,
- propojováním teoretických poznatků s realitou umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení,
- vytváříme učební situace, kdy žák pracuje s textem přiměřené náročnosti a rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu a ty zaznamená
- při práci ve skupině učíme žáky pracovat zodpovědně sám k sobě i ve vztahu ke skupině
- nabízíme žákům systém, jak svá pozorování zaznamenávat.
- vyhledává potřebné informace z různých informačních zdrojů vhodné pro daný věk, ověřuje věrohodnost informačních zdrojů a posuzuje jejich vzájemnou návaznost
- vyhledává potřebné informace na internetu, v knihovně nebo databázi a třídí je
- pomocí vhodně zadávaných úloh žák objevuje možnosti využití počítačů v praktickém životě
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru, používá různé uživatelské programy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo školu,
- nabízíme žákům možnost ověřování správnosti řešení problému a srovnávání řešení problému jiným postupem,
- vedeme žáky k třídění informací, hledání příčin problému
- pomocí skupinové práce, projektového vyučování a kooperativního učební vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problému
- při diskusích k řešení problémů učíme žáky respektu k myšlenkám druhých
- vedeme žáky k podepření svého názoru věcnými argumenty
- pozitivní motivací učíme žáka trpělivosti a vedeme ho k tomu, aby se nenechal odradit neúspěchem
- -zadáváme žákovi takové úkoly, při kterých rozvíjí svou kreativitu
- předkládáme žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o výtvarném ztvárnění problému
- vedeme žáky k porovnání mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- nabízíme žákům možnost ověřování správnosti řešení problému a srovnávání řešení problému jiným postupem,
- zdůrazňujeme sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů,
- při diskusích k řešení problémů učíme žáky respektu k myšlenkám druhých
- vedeme žáky k podepření svého názoru věcnými argumenty
- využívá výpočetní techniky při řešení jednoduchých úloh a problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování vlastních názorů v přiměřené mezilidské komunikaci, k naslouchání názorům druhých a k jejich respektování
- rozvíjíme u žáků dovednost správně a výstižně formulovat myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události
- učíme žáka diskutovat o zjištěných informacích
- vedeme žáka k tomu, aby vyjádřil svůj názor podpořený logickými argumenty
- používáme odbornou terminologii v souvislosti s problematikou výtvarné výchovy
- rozvíjíme neverbální způsoby komunikace (vyjádření pomocí barev, symbolů,...)
- vytváříme podmínky pro vzájemnou výměnu názorů žáků
- vytváříme podmínky pro navozování kontaktů mezi žáky různého věku
- používá moderní způsoby komunikace a kultivovaný mluvený i písemný projev
- zachovává bezpečností pokyny při pohybu na internetu a v jiných PC aplikacích
- uvědomuje si rizika manipulativní komunikace v reklamě

Kompetence sociální a personální

- vytváříme pro žáky příležitosti pracovat kooperativním způsobem,
- vedeme žáky k oceňování vlastních názorů i přínosů a k respektování názorů druhých,
- rozvíjíme schopnost žáků přijmout roli v týmu,
- při kooperativních činnostech vedeme žáky k tomu, aby aktivně naslouchali druhým, byli ohleduplní, nabídli pomoc,
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků a jejich důvěru ve vlastní schopnosti
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům
- podporujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení do třídních kolektivů a posilujeme jejich sebedůvěru kladným hodnocením
- povzbuzujeme žáky, aby kriticky hodnotili svoji práci, práci týmu i práci ostatních členů týmu
- během výuky motivujeme žáky k tomu, aby prožívali pocit radosti z dobrého výsledku společné práce
- učíme žáka sebehodnocení při odhadování svých schopností a dovedností
- umožňujeme rozvíjení interakčních vztahových dovedností (aktivní naslouchání, obhajování díla, stanoviska, komunikování v týmu, vedení týmu, podřízení se, kooperace)
- učíme žáky peer hodnocení

Kompetence občanské

- posilujeme u žáků sounáležitost s regionem a potřebu udržení tradic,
- na základě příklad z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých,

- ukazujeme žákům různé způsoby poskytnutí pomoci,
- učíme žáky rozpoznat, jaký druh pomoci zvolit,
- nabízíme žákům možnost zapojit se do kulturního dění školy a obce
- vedeme k toleranci k odlišnému přesvědčení
- z dostupných informačních zdrojů mají žáci přehled o globálních problémech ve světě
- vedeme žáka k ochraně kulturního dědictví našich předků i z hlediska evropského a světového
- vytváříme a upevňujeme pocit zodpovědnosti za předávání kulturního bohatství dalším generacím
- zapojujeme žáky do kulturního dění prostřednictvím návštěv divadelních představení a koncertů
- rozvíjíme hudební schopnosti a dovednosti žáků jejich účastí na kulturních akcích pořádaných školou nebo obcí, kde mohou předvést své hudební projevy
- ve výuce výtvarné výchovy vytváříme příležitost pro rozvíjení empatie
- na různých ukázkách různých interpretů zdůrazňujeme rovnost lidí
- zdůrazňujeme potřebu vzájemné spolupráce
- umožňujeme žákům zapojit se do výtvarných akcí a soutěží
- posilujeme u žáků sounáležitost s regionem a potřebu udržování tradic
- pobízíme žáky k vytváření vlastních pravidel a k jejich dodržování,
- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých,
- vedeme žáky ke zdravému způsobu života
- v rámci školy ukazujeme žákům, jak třídit odpad
- motivujeme žáky k šetření přírodními materiály a energiemi.
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního zapojení do ochrany životního prostředí,
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a k porozumění problematice související s ochranou přírody,
- nabízíme žákům možnost zapojit se do kulturního dění školy a obce.
- Učíme objasňovat dodržování bezpečnostních pravidel při elektronické komunikaci
- pojmenováváme práva a povinnosti na ochranu práv duševního vlastnictví

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům hledat a realizovat vlastní postupy
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při různých aktivitách, kterých se zúčastňují,
- předkládáme žákům možnost pracovat podle návodu nebo předem stanoveného postupu
- při zadávání úkolů požadujeme na žácích dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů, čímž rozvíjíme pocit zodpovědnosti a smysl pro povinnost

- používáním hudebních nástrojů a hry na tělo rozvíjíme motoriku žáka
- rozvíjíme schopnosti a dovednosti u nadaných dětí a podporujeme uplatnění talentu při volbě povolání.
- při výtvarné výchově vedeme žáky k formování pracovních dovedností (vytrvalost, odvaha tvořit, odpovědnost při výtvarných činnostech, cílevědomost)
- v rámci různých výtvarných činností rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku a přispíváme k pracovní zručnosti
- umožňujeme žákům propojovat osvojené poznatky z více předmětů (výtvarné soutěže, školní projekty,...)
- umožňujeme žákům hledat a realizovat vlastní postupy,
- vedeme žáky k dodržování pravidel a bezpečnosti při různých aktivitách, kterých se zúčastňují,
- během práce i po jejím dokončení ukazujeme žákům, jak svou práci kontrolovat a případné chyby napravit
- přiměřeně věku učíme žáky v modelových situacích postupy 1. pomoci
- představujeme žákům různé profese a učíme je respektu k nim
- vytváříme diskusní situace, kdy se žáci mohou zamýšlet nad výhodami a nevýhodami některých povolání
- vyžadujeme plnění povinností a termínů prací.
- učíme žáky soustředěně pracovat na zadaném úkolu
- pod dohledem učíme bezpečně používat jednoduché nástroje a různé materiály
- učíme žáky napsat životopis, žádost, umí zhodnotit své schopnosti a dovednosti nutné pro výběr povolání
- seznamujeme žáky s cíli a riziky podnikání
- učíme žáky respektovat bezpečností a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou
- vytváříme situace k základnímu použití hardwaru a softwaru při samostatné i kooperativní práci

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Obor: **Informatika**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE				
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet	6.-9.	Mediální výchova	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	6.-9.		
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem		6.-9.		
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		6.-9.	Multikulturní výchova	
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji		6.-9.	Mediální výchova Environmentální výchova	
zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě		6.-9.	Mediální výchova	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a	6.-9.		

<i>komunikace</i>	nástroje jejich ověřování internet			
<i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy</i>	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	6.-9.		
<i>vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou</i>	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	6.-9.		

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**Obor: **Přírodopis**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	6.-9.	Environmentální výchova	
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	6.-9.	Environmentální výchova	
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	6.-9.	Environmentální výchova	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	význam a zásady třídění organismů	6.-9.	Environmentální výchova	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	rozmnožování, podstata dědičnosti	6.-9.	Environmentální výchova	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	6.-9.	Multikulturní výchova	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití	6.-9.	Environmentální výchova	
BIOLOGIE HUB				
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	6.-9.	Environmentální výchova	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy, mykorrhiza	6.-9.	Environmentální výchova	
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam	6.-9.	Environmentální výchova	
BIOLOGIE ROSTLIN				

odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	6.-9.	Environmentální výchova	
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	anatomie, morfologie a fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	6.-9.	Environmentální výchova	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	6.-9.	Environmentální výchova	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	6.-9.	Environmentální výchova	
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	význam rostlin a jejich ochrana	6.-9.	Environmentální výchova	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	6.-9.	Environmentální výchova	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí, strunatci	6.-9.	Environmentální výchova	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	projevy a chování živočichů	6.-9.	Environmentální výchova	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	6.-9.	Environmentální výchova	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy, vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze člověka	6.-9.	Multikulturní výchova	
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	ontogeneze a rozmnožování člověka	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	nemoci a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, epidemie; životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	úrazy a prevence - závažná poranění a život ohrožující stavy	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země - vznik a stavba	6.-9.	Environmentální výchova	
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	6.-9.	Environmentální výchova	
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky	6.-9.	Environmentální výchova	
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	6.-9.	Environmentální výchova	
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty	6.-9.	Environmentální výchova	
uveď význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

ZÁKLADY EKOLOGIE				
uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	vztahy mezi organismy a prostředím	6.-9.	Environmentální výchova	
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	vztahy mezi organismy a prostředím a vzájemné vztahy mezi organismy; rovnováha v ekosystému	6.-9.	Environmentální výchova	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	organismy a prostředí - potravní řetězce	6.-9.	Environmentální výchova	
uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životní prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody - lupa, mikroskop, zjednodušené klíče a atlasy, herbáře a sbírky	6.-9.	Mediální výchova	
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	bezpečnost práce, vhodné chování v přírodě	6.-9.		
<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i>				
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	6.-9.	Environmentální výchova	
zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů	základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy	6.-9.	Environmentální výchova	
rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	6.-9.	Environmentální výchova	
uveďte na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití	6.-9.	Environmentální výchova	

BIOLOGIE HUB				
<i>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</i>	houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>pozná lišejníky</i>	lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam	6.-9.	Environmentální výchova	
BIOLOGIE ROSTLIN				
<i>porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin</i>	anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</i>	fyzologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>uveďte význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i>	význam rostlin a jejich ochrana	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i>	systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i>	význam rostlin a jejich ochrana	6.-9.	Environmentální výchova	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
<i>porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i>	vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí, strunatci	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i>	projevy a chování živočichů	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů</i>	rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná	6.-9.	Environmentální výchova	

<i>k zajišťování jejich životních potřeb</i>	společenstva			
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
<i>popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i>	anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy, vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i>	fylogeneze člověka	6.-9.	Multikulturní výchova	
<i>popíše vznik a vývin jedince</i>	ontogeneze a rozmnožování člověka	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i>	nemoci a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, epidemie; životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>zná zásady poskytování první pomoci při poranění</i>	úrazy a prevence - závažná poranění a život ohrožující stavy	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
<i>popíše jednotlivé vrstvy Země</i>	Země - vznik a stavba	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</i>	nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</i>	vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik</i>	půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i>	podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

ZÁKLADY EKOLOGIE				
<i>uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	vztahy mezi organismy a prostředím	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému</i>	vztahy mezi organismy a prostředím a vzájemné vztahy mezi organismy; rovnováha v ekosystému	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i>	organismy a prostředí - potravní řetězce	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i>	ochrana přírody a životní prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i>	ochrana přírody a životní prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	6.-9.	Environmentální výchova	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
<i>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</i>	praktické metody poznávání přírody - lupa, mikroskop, zjednodušené klíče a atlasy, herbáře a sbírky	6.-9.	Mediální výchova	
<i>dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</i>	bezpečnost práce, vhodné chování v přírodě	6.-9.		

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**Obor: **Zeměpis**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE				
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	6.-9.	Mediální výchova	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	geografické, topografické a kartografické pojmy; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféry, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	tvar, velikost a pohyby Země	6.-9.	Environmentální výchova	
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová	6.-9.	Environmentální výchova	

	hranice, smluvený čas			
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	6.-9.	Environmentální výchova	
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	přírodní oblasti; přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	6.-9.	Environmentální výchova	
REGIONY SVĚTA				
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	6.-9.		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	6.-9.		
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	6.-9.	Multikulturní výchova	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ				
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní	6.-9.	Multikulturní výchova	

multikulturního světa	charakteristiky			
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	6.-9.		
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce,	6.-9.	Multikulturní výchova	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	6.-9.		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států;	6.-9.	Multikulturní výchova	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	přírodní a společenské prostředí, typy krajín	6.-9.	Environmentální výchova	
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	přírodní a společenské prostředí, typy krajín;	6.-9.	Environmentální výchova	
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	6.-9.	Environmentální výchova	
ČESKÁ REPUBLIKA				
vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a	6.-9.		

	socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)			
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství	6.-9.		
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu	6.-9.		
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

jednání při mimořádných událostech	pohrom v modelových situacích			
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary; plán, mapa	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
získá osobní představu o prostředí, která nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
objasní důsledky pohybu Země	tvár, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období; časová pásma	6.-9.	Environmentální výchova	
uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	složky a prvky přírodní sféry	6.-9.	Environmentální výchova	
uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	geografické pásy, geografická (šířková) pásma,	6.-9.	Environmentální výchova	
vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány	světadíly, oceány	6.-9.		
rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů, kritéria	6.-9.		
charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů	6.-9.		
uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy	6.-9.		
vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura	6.-9.		
umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	6.-9.		
uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	6.-9.		
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních	

	lidstva		souvislostech	
<i>vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i>	kritéria pro vymezení místního regionu	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i>	základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy</i>	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
<i>rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</i>	členitost, přírodní poměry a zdroje	6.-9.		
<i>uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</i>	obyvatelstvo	6.-9.		
<i>vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti.</i>	krajské členění; základní geografické a hospodářské charakteristiky, přírodní poměry	6.-9.		
<i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i>	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body; pohyb podle mapy	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i>	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	6.-9.	osobnostní a sociální výchova	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**Obor: **Fyzika**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
LÁTKY A TĚLESA				
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	veličiny a jejich měření	6.-9.		
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	skupenství látek, částicová skladba, difuze	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	změna délky, objemu v závislosti na teplotě	6.-9.		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustota, hmotnost, objem	6.-9.		
POHYB TĚLES, SÍLY				
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	klid, pohyb - rovnoměrný, nerovnoměrný; přímočarý a křivočarý	6.-9.		
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	veličiny a jejich měření, dráha, rychlost, čas	6.-9.		
změří velikost působící síly	gravitační síla	6.-9.		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	síla - měření, jednotky, siloměr	6.-9.		
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy zákony	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	účinky síly	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN				
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Archimédův zákon potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
ENERGIE				
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	formy energie	6.-9.		
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	výkon, práce, jednoduché stroje	6.-9.		
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	energie, zákon zachování energie	6.-9.		
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	tepelná výměna, přeměny skupenství	6.-9.		
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	zdroje energie, obnovitelné zdroje energie	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
ZVUKOVÉ DĚJE				
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje	podmínky vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých	6.-9.	Osobnostní a sociální	

příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	prostředí		výchova	
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	odraz zvuku, pohlcování zvuku	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE				
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod, bezpečnost	6.-9.		
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	proud, napětí	6.-9.		
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	vlastnosti - vodič, polovodič, izolant	6.-9.		
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon	6.-9.		
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	elektrická a magnetická síla, pole	6.-9.		
zapojí správně polovodičovou diodu	dioda	6.-9.		
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla, odraz světla	6.-9.		
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	rychlost světla v různých prostředích, čočka, rozptylka	6.-9.		
VESMÍR				
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	hvězdy, planety	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i>				
LÁTKY A TĚLESA				
změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	veličiny a jejich měření	6.-9.		

POHYB TĚLES, SÍLY				
rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu	klid a pohyb tělesa	6.-9.		
zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	veličiny a jejich měření - délka, hmotnost, čas	6.-9.		
rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	síla	6.-9.		
předvídá změnu pohybu těles při působení síly	změna pohybu	6.-9.		
aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů	jednoduché stroje	6.-9.		
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN				
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	hydraulická zařízení	6.-9.		
ENERGIE				
uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	výkon, práce	6.-9.		
rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití	formy energie	6.-9.		
rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem	tepelná výměna	6.-9.		
pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	zdroje energie, obnovitelné zdroje energie	6.-9.		
ZVUKOVÉ DĚJE				
rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz	podmínky vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích	6.-9.		
posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	odraz zvuku, pohlcování zvuku	6.-9.		
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE				
sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	elektrický obvod, bezpečnost	6.-9.		
vyjmenuje zdroje elektrického proudu	zdroje el. proudu	6.-9.		
rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	vodič, izolant, magnet, bezpečnost	6.-9.		
zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	šíření světla, čočka, rozptylka	6.-9.		
VESMÍR				
objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Sluneční soustava	6.-9.		
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako	hvězdy, planety	6.-9.		

<i>vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru</i>				
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**Obor: **Chemie**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	6.-9.		
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečnosti práce - v laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	6.-9.	Environmentální výchova	
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	6.-9.	Environmentální výchova	
SMĚSI				
rozlišuje směsi a chemické látky	směsi - různorodé, stejnorodé roztoky	6.-9.		
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	6.-9.		
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	směsi - vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	6.-9.		
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	směsi - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	6.-9.		
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	6.-9.	Environmentální výchova	
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	čistota vody a ovzduší, složení vzduchu, ozonová vrstva	6.-9.	Environmentální výchova	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY				

používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	částicové složení látek - molekula, atom, atomové jádro, proton, neutron, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektron	6.-9.		
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	prvky a sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	6.-9.		
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	6.-9.		
CHEMICKÉ REAKCE				
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce endotermní a exotermní chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou	6.-9.		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	6.-9.		
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	6.-9.		
ANORGANICKÉ SLOUČENINY				
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů; kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných zástupců; solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti a použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných halogenidů	6.-9.	Environmentální výchova	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	kyselost a zásaditost roztoků	6.-9.	Environmentální výchova	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním	kyselost a zásaditost roztoků	6.-9.	Environmentální	

indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi			výchova	
ORGANICKÉ SLOUČENINY				
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	6.-9.	Environmentální výchova	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	6.-9.	Environmentální výchova	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	6.-9.	Environmentální výchova	
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	přírodní látky - fotosyntéza	6.-9.	Environmentální výchova	
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	přírodní látky - sacharidy, fotosyntéza	6.-9.	Environmentální výchova	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkce bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	6.-9.	Environmentální výchova	
CHEMIE A SPOLEČNOST				
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR - výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	6.-9.	Environmentální výchova	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	6.-9.		
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	léčiva a návykové látky; detergenty, pesticidy, insekticidy; průmyslová hnojiva; plasty a syntetická vlákna; tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i>				
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				

<i>rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</i>	vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	6.-9.		
<i>pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</i>	zásady bezpečnosti práce - v laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek</i>	mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	6.-9.	Environmentální výchova	
SMĚSI				
<i>pozná směsi a chemické látky</i>	směsi - různorodé, stejnorodé roztoky	6.-9.		
<i>rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě</i>	směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	6.-9.		
<i>rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití</i>	voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí</i>	čistota vody a ovzduší, složení vzduchu, ozonová vrstva	6.-9.	Environmentální výchova	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY				
<i>uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky</i>	částicové složení látek - molekula, atom, atomové jádro, elektronový obal prvky a sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	6.-9.		
<i>rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</i>	prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků	6.-9.		
CHEMICKÉ REAKCE				
<i>pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</i>	klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce endotermní a exotermní chemické rovnice	6.-9.		
ANORGANICKÉ SLOUČENINY				

<i>popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</i>	oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů; kyseliny a hydroxidy - vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných zástupců; solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti a použití vybraných solí, názvosloví	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i>	kyselost a zásaditost roztoků	6.-9.	Environmentální výchova	
ORGANICKÉ SLOUČENINY				
<i>zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</i>	uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků paliva - ropa, uhlí, zemní plyn	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</i>	paliva - produkty ropy	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy</i>	přírodní látky - sacharidy, fotosyntéza zdroje, vlastnosti a funkce bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	6.-9.	Environmentální výchova	
CHEMIE A SPOLEČNOST				
<i>uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</i>	chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	6.-9.	Environmentální výchova	
<i>zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</i>	hořlaviny; léčiva a návykové látky; detergenty, pesticidy, insekticidy; průmyslová hnojiva; plasty a syntetická vlákna; tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)	6.-9.	Environmentální výchova	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**Obor: **Dějepis**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce kde jsou tyto informace shromažďovány	získávání informací o dějinách: historické prameny	6.-9.		
orientuje se na časové ose a historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor	6.-9.		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v pravěku	6.-9.		
objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	člověk a lidská společnost v pravěku	6.-9.		
uveďte příklady archeologických kultur na našem území	člověk a lidská společnost v pravěku	6.-9.	Multikulturní výchova	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	6.-9.		
uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	6.-9.		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	antické Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	6.-9.	Multikulturní výchova	

porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	antické Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	6.-9.	Výchova demokratického občana	
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA				
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy; utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj; islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	6.-9.	Multikulturní výchova	
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a posavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	6.-9.		
vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	6.-9.		
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev; kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	6.-9.		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY				
vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky	renesance, humanismus	6.-9.		
vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	husitství, reformace a jejich šíření Evropou	6.-9.		
popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa	6.-9.		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	český stát a velmoci v 15.-18. století	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních	

			souvislostech	
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	český stát a velmoci v 15.-18. století	6.-9.		
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	český stát a velmoci v 15.-18. století	6.-9.	Výchova demokratického občana	
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura a osvícenství	6.-9.		
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA	6.-9.		
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka	6.-9.	Výchova demokratického občana	
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa	6.-9.		
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin: uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	6.-9.	Výchova demokratického občana	
na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	6.-9.		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých zemí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	kulturní rozrůzněnost doby; konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	6.-9.		
MODERNÍ DOBA				
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	6.-9.		

válkách a jeho důsledky				
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	6.-9.	Výchova demokratického občana	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět	6.-9.	Výchova demokratického občana	
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	druhá světová válka, holokaust	6.-9.	Multikulturní výchova	
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT				
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření; vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí); vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	6.-9.	Výchova demokratického občana	
posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	problémy současnosti	6.-9.		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	problémy současnosti	6.-9.		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	6.-9.		
<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření</i>				

ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
<i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i>	význam zkoumání dějin	6.-9.		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
<i>rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i>	člověk a lidská společnost v pravěku	6.-9.		
<i>podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty</i>	člověk a lidská společnost v pravěku	6.-9.		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
<i>uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i>	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	6.-9.		
<i>popíše život v době nejstarších civilizací</i>	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	6.-9.		
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA				
<i>uvede první státní útvary na našem území</i>	Velká Morava a český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	6.-9.		
<i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i>	Velká Morava a český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	6.-9.		
<i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i>	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	6.-9.		
<i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i>	křesťanství, papežství, struktura středověké společnosti, český stát	6.-9.		
<i>rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i>	český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	6.-9.		
<i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i>	český stát, vnitřní vývoj a postavení v Evropě	6.-9.		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY				
<i>popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i>	zámořské objevy a počátky dobývání světa	6.-9.		
<i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i>	český stát a velmoci v 15.-18. století	6.-9.		
<i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i>	český stát a velmoci v 15.-18. století	6.-9.		

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
<i>uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</i>	utváření novodobého českého národa	6.-9.		
<i>vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i>	utváření novodobého českého národa	6.-9.		
MODERNÍ DOBA				
<i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i>	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	6.-9.		
<i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i>	vznik Československa	6.-9.		
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT				
<i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i>	vnitřní situace v zemích východního bloku	6.-9.		
<i>chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší zemi</i>	vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	6.-9.		

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**Obor: **Výchova k občanství**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny	6.-9.	Výchova demokratického občana	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny	6.-9.	Výchova demokratického občana	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce	6.-9.		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní život - masmédia, prostředky masové komunikace	6.-9.	Mediální výchova	
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	6.-9.		
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	6.-9.	Výchova demokratického občana	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem	kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní	6.-9.	Multikulturní výchova	

projevům lidské nesnášenlivosti	hodnoty, kulturní tradice, instituce			
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	6.-9.		
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho/její rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, motivace	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, motivace	6.-9.		
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti; charakter	6.-9.		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání; systém osobních hodnot; sebehodnocení	6.-9.		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
rozlišuje a poznává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	6.-9.		
na příkladech ukáže vhodné užití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej	6.-9.		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede	banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úroky, pojištění	6.-9.		

nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít				
uveče a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	peníze - funkce a podoby peněz, formy placení	6.-9.		
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; nejčastější právní formy podnikání	6.-9.		
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí zisky státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu, význam daní	6.-9.		
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost	6.-9.		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO				
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství; Ústava; složky státní moci, instituce	6.-9.		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	6.-9.		
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	6.-9.	Výchova demokratického občana	
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	6.-9.	Výchova demokratického občana	
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis	6.-9.		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky,	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité	6.-9.		

uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí	právní vztahy a závazky			
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis	6.-9.		
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování práv a předpisů	6.-9.		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování práv a předpisů	6.-9.	Mediální výchova	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace - podstata, význam, výhody; EU a ČR	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní spolupráce - ekonomická, bezpečnostní spolupráce mezi státy	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	globalizace - projevy	6.-9.		
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	globalizace - globální problémy	6.-9.	Environmentální výchova	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	globalizace - globální problémy	6.-9.		
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil	globalizace - globální problémy; války a terorismus, možnosti	6.-9.		

ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	řešení			
--	--------	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
<i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i>	zásady lidského soužití - pravidla chování	6.-9.		
<i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i>	vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích	6.-9.		
<i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i>	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	6.-9.		
<i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i>	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	6.-9.		
<i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i>	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	6.-9.		
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
<i>chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i>	osobní rozvoj - životní cíle a plány	6.-9.		
<i>formuluje své nejbližší plány</i>	osobní rozvoj - životní cíle a plány	6.-9.		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
<i>stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i>	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
<i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</i>	hospodaření - rozpočet domácnosti	6.-9.		
<i>ukáže na příkladech vhodné užití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</i>	peníze - funkce a podoby peněz, formy placení	6.-9.		
<i>uvede příklady služeb, které banky nabízejí</i>	banky a jejich služby	6.-9.		
<i>uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</i>	hospodaření - rozpočet státu, význam daní	6.-9.		

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO				
<i>uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</i>	principy demokracie - znaky demokratického rozhodování a řízení státu	6.-9.		
<i>chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</i>	státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	6.-9.		
<i>uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</i>	naše vlast - státní symboly	6.-9.		
<i>vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</i>	právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis	6.-9.		
<i>na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</i>	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
<i>uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</i>	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
<i>uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</i>	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování práv a předpisů	6.-9.		
<i>uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i>	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
<i>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i>	právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky	6.-9.		
<i>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i>	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování práv a předpisů	6.-9.		
<i>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i>	sociální a právní poradenství, dluhové poradenství	6.-9.		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
<i>uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</i>	evropská integrace - podstata, význam, výhody, EU a ČR	6.-9.		
<i>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce</i>	mezinárodní spolupráce - ekonomická, bezpečnostní spolupráce mezi státy	6.-9.		

<i>mezi státy</i>				
-------------------	--	--	--	--

Průřezové téma: **Osobnostní a sociální výchova**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
realističtěji pozná a zhodnotí vlastní osobnost a potenciál, pozná, jak tento potenciál může pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, porozumí tomu, čím jsou jeho jednotlivá rozhodnutí motivována	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál; sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě, vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	rodina a její vliv na charakter každého jednotlivce, vazby rodič dítě a sourozenecké vazby; sociální vazby mimo rodinu, potřeba socializace a navazování vztahů, referenční skupiny, vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	6.-9.	Výchova demokratického občana	
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	relaxační a kompenzační techniky, mindfulness	6.-9.		
dokáže pojmenovat různé audiovizuální manipulativní techniky, je zdravě kritický k působení reklamních sdělení a nátlakových způsobů komunikace	manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	6.-9.	Mediální výchova	
dokáže kriticky, věcně i mimosmyslově vnímat a naslouchat názorům druhého člověka, dokáže formulovat a komunikovat své potřeby, dorozumět se v kolektivu ostatních	naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové, mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse	6.-9.	Výchova demokratického občana	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i	vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování	6.-9.	Osobnostní a sociální	

společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí		výchova	
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy; vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota; tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim; celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie; podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	6.-9.		
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové; mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse	6.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská	6.-9.	Multikulturní výchova	

u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti			
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny; sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým, usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti; auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu; manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt; psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	6.-9.		
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a	ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu	6.-9.		

jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty; skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci			
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii, rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	6.-9.	Mediální výchova	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Obor: **Výtvarná výchova**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; jejich vztahy a uspořádání v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura); výtvarné techniky; výtvarný experiment a hra; uplatňování subjektivity; prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představa osobních zkušeností	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	rozvoj schopnosti poznávání a kreativity
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	rozvoj schopnosti poznávání a kreativity; cvičení smyslového vnímání
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	výtvarná práce s digitálními médii; statické i dynamické vizuálně obrazné vyjádření; uspořádání objektů do celků v časovém průběhu; uplatňování subjektivity	6.-9.	Mediaální výchova	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	osobitost vyjádření; originalita; hodnocení a porovnávání účinků vizuálně obrazných vyjádření; sebehodnocení ve VV	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	kreativita; pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	smyslový účinek vizuálně obrazných vyjádření; subjektivní účinek vizuálně obrazných vyjádření; symbolický a sociálně utvářený obsah vizuálně obrazných vyjádření; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho proměny	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	kommunikace
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i	typy vizuálně obrazných vyjádření; historické, sociální a kulturní	6.-9.	Osobnostní a sociální	kommunikace;

minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	souvislosti obsahů; interpretace vizuálně obrazných vyjádření, diskuze a přístupy k nim; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		výchova	rozvoj schopnosti poznávání;
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho proměny; interpretace vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k nim	6.-9.	Multikulturní výchova	OSV - komunikace; sebezpoznání MkV - multikulturalita
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	osobní postoj v komunikaci - utváření a zdůvodňování; záměry tvorby, proměny obsahu; prezentace vizuálně obrazných vyjádření	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	komunikace; dovednosti v neverbálním sdělování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
<i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i>	seznámení s výtvarnými technikami, uplatňování prvků vizuálně obrazných vyjádření, jejich kombinace, pojmenování, porovnávání a interpretace; práce s nápadem, záměry a obsahy tvorby; zdůvodňování; prezentace; uplatňování subjektivity; sebehodnocení ve VV	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	rozvoj schopnosti poznávání
<i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i>		6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	komunikace
<i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i>		6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	kreativita; citlivost nápadů
<i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i>		6.-9.		

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**Obor: **Hudební výchova**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokální a instrumentální činnosti, pohybové hry, hudební hry	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	hlasový rozsah, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, techniky vokálního projevu, improvizace jednoduchých hudebních forem v tóninách dur a moll, rytmus a řeč hudby, reprodukce tónů, převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy, reflexe vokálního projevu	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zachycení rytmu a melodie do grafického (notového) záznamu, nástrojová improvizace, zvukomalebné představy (rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální)	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	zpěv, doprovod na Orffovy nástroje, Boomwhackers	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové hry, reprodukce pohybů	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	tanec, hudebně dramatická výchova
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	záznam hudby, notační programy, zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, hudební formy, písňové formy, rondo, variace, fuga	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	hudební styly a žánry, kulturní tradice a zvyky	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	kontext s jinými hudebními i nehudebními díly (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost),	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

	kulturní tradice a zvyky			
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
<i>doprovází písně pomocí ostinata</i>	instrumentální činnosti, nástrojová improvizace	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i>	vokální a instrumentální činnosti, jednohlasý zpěv	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>rozeznává různé hudební žánry</i>	hudební dílo a jeho autor, poslech různých hudebních žánrů	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</i>	poslechové činnosti	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</i>	poslech hudebních nástrojů a technika hry, symfonický orchestr	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>uveďte některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</i>	hudební dílo a jeho autor	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**Obor: **Výchova ke zdraví**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	6.-9.	Výchova demokratického občana	
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	6.-9.		
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	6.-9.		
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	6.-9.	Výchova demokratického občana	
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	6.-9.		
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	6.-9.		
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	6.-9.	Mediální výchova	
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech,	6.-9.		

osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti). ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí			
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:				
<i>chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i>	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i>	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i>	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	6.-9.		
<i>projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</i>	psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
<i>dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i>	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	6.-9.		
<i>svěří se se zdravotním problémem</i>		6.-9.		
<i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her</i>	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, doping ve sportu	6.-9.		
<i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i>	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a	6.-9.	Osobnostní a sociální	

	pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu		výchova	
<i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i>	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	6.-9.		
<i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i>	bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	6.-9.		
<i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i>	ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	6.-9.		

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**Obor: **Pracovní činnosti**

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ				
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	6.-9.	Environmentální výchova	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie, okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování okrasných vybraných dřevin a květin, řez, jednoduchá vazba a úprava květin	6.-9.	Environmentální výchova	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	práce se zahradním nářadím a náčiním, používání ochranných pomůcek při práci,			
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	návštěva farmy, seznámení se s chovem drobných i hospodářských zvířat, zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	6.-9.	Environmentální výchova	
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	zásady bezpečnosti a dodržování hygieny při práci, poskytnutí první pomoci v případě úrazu, první pomoc při úrazu elektr. proudem, včetně úrazu způsobeného zvířaty	6.-9.		
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI				
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti;	6.-9.		
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných	jednoduché domácí práce, správná obsluha spotřebičů v domácnosti, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a	6.-9.	Mediální výchova	

domácích spotřebičů	užití, ochrana, údržba			
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; údržba oděvů a textilií a jejich drobné opravy, údržba oděvů a textilií a jejich drobné opravy	6.-9.	Environmentální výchova	
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	6.-9.		
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY				
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	6.-9.		
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	6.-9.		
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, jednoduché pracovní operace a postupy	6.-9.		
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	6.-9.		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena při práci, bezpečné zacházení s nástroji a nářadím, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla			
SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)				
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	6.-9.	Výchova demokratického občana	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	

využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby, zaměstnávání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	6.-9.	Výchova demokratického občana	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, nácvik modelové situace - pohovor u zaměstnavatele	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	6. - 9.		
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	6. - 9.		
organizuje svoji pracovní činnost	organizace práce, jednoduché pracovní operace a postupy	6. - 9.		
pracuje s jednoduchou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody	6. - 9.		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena při práci, bezpečné zacházení s nástroji a nářadím, úloha techniky v životě člověka,	6. - 9.		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	6. - 9.		
pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny, okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, jednoduchá vazba a úprava květin	6. - 9.		
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	práce se zahradním nářadím a náčiním, používání ochranných pomůcek při práci,	6. - 9.		
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	návštěva farmy, seznámení se s chovem drobných i hospodářských zvířat, zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	6. - 9.		

<i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i>	zásady bezpečnosti a dodržování hygieny při práci, poskytnutí první pomoci v případě úrazu, první pomoc při styku s jedovatými rostlinami, poskytnutí první pomoci v případě úrazu způsobeného zvířaty.	6. - 9.		
<i>provádí jednoduché operace platebního styku</i>	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti;	6. - 9.		
<i>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i>	jednoduché domácí práce, správná obsluha spotřebičů v domácnosti, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba	6. - 9.		
<i>správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</i>	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, údržba oděvů a textilií a jejich drobné opravy,	6. - 9.		
<i>dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií</i>	bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem i při úrazu způsobeném chemikálií.	6. - 9.		
<i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i>	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	6. - 9.		
<i>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při ucházení se o zaměstnání</i>	způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, nácvik modelové situace - pohovor u zaměstnavatele	6. - 9.		
<i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i>	práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů	6. - 9.		
<i>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>	práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	6. - 9.		

6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

6.8.1 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- aktivně přistupovat k různorodým pohybovým aktivitám
- vyrovnat se s neúspěchem
- poznávat zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody a vnímat radostné prožitky z činností podpořených pohybem
- získávat základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívat osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- chápat zdatnost i duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova, který stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Integruje některé okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utváří vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit.

Žáci se postupně v jednotlivých ročnících seznamují s pohybovými aktivitami, se sportovními hrami a terminologií z oblasti sportu. Učí se dbát na správné držení těla a používat další zdravotně zaměřené činnosti. Rozvíjí své pohybové dovednosti, učí se cvičit s různými druhy náčiní a nářadí. Snaží se pracovat individuálně i spolupracovat s kolektivem v rámci různých her. Dodržují pravidla bezpečnosti a spolupracují v duchu fair play.

Průřezová témata budou v hodinách realizována prostřednictvím těchto činností: hra, skupinová práce aj. podle možností a potřeb žáků a učitelů.

Časová dotace:

- 1. – 5. třída - 2 hodiny týdně (Tělesná výchova)
- 6. – 9. třída - 2 hodiny týdně (Tělesná výchova)

Organizační vymezení:

Výuka tělesné výchovy je realizovaná v prostorách Sokola Dobříš, výjimečně ve třídách, na zahradě školy či jiných veřejných zařízeních ve spojených třídách (z důvodu sníženého počtu žáků ve třídě a vzhledem k organizaci vyučovacího předmětu).

Vzdělávací a výchovné strategie:**Kompetence k učení**

- vytváříme prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností správnými metodickými postupy
- opakujeme naučené pohybové dovednosti
- vedeme žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti
- pomáháme žákům při výběru vhodných kondičních, posilovacích nebo relaxačních cviků pro rozcvičení
- vhodnou motivací představujeme žákům tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posilujeme u žáků sebekontrolu a sebeovládání
- vhodně zvolenou zátěží při cvičeních učíme žáky rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- zdůrazňujeme důležitost hygieny
- vedeme žáky k otužování v tělesné výchově a při ostatních sportovních aktivitách
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti
- v rodinné výchově vedeme žáky k používání vhodných metod pro plánování a organizování času a aktivit
- představujeme žákům kritický přístup k mediálním informacím a vedeme žáky k vyjádření svého postoje k nim

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry
- pomáháme řešit herní situace a problémy (např. sestavováním družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků)
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí - plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce

- přidělením role rozhodčího připravujeme žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích
- přidělením role organizátora učíme žáky hájit své stanovisko, vyjádřit svůj názor
 - promýšlení, navrhování a zdůvodňování způsobu řešení složitějších problémů v různých rodinných situacích
 - posuzování nových zkušeností a dovedností, hodnocení jejich použitelnosti v praxi

Kompetence komunikativní

- dbáme na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy
- učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně s možností využít názvosloví tělesné výchovy
- zařazováním mezitřídních i celoškolních soutěží a turnajů podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků
- důrazem na dodržování pravidel vedeme žáky ke hře v duchu „fair – play“
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně
- zapojuje se do diskuze, umí ji řídit a využívá pravidel komunikace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku (sportovní utkání, turnaje, soutěže)
- v hodinách TV zařazujeme cviky, které vedou žáka k vzájemné pomoci (dopomoc a záchrana)
- vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech
- podporujeme možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjíme jejich schopnost zastávat různé role
- umožňujeme žákům pracovat v týmech, vnímat své vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

- netolerujeme nekamárácké chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování
- uplatňujeme pozitivní hodnocení a motivaci žáků
- učíme žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní

- praktickými ukázkami a modelovými situacemi seznamujeme žáky s technikou první pomoci
- vyžadujeme vhodné sportovní vybavení pro výuku
- na konci vyučovací hodiny zařazujeme její hodnocení
- podle možností vedeme žáky k sebehodnocení
- vhodnou motivací vedeme žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posilujeme jejich sebevědomí
- dohlížíme na to, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vedeme žáky k ochraně zdraví
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitní práci pochválíme

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Předmět: **Tělesná výchova**
 Období: 1. období – 1. – 3. ročník
 Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- objasní, proč je pohyb důležitý pro zdraví a vývoj organismu	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků	OSV – mezilidské vztahy (posuzování svých schopností a možností) OSV – sebepoznání a sebepojetí
	- rozpozná své pohybové možnosti i nedostatky	Význam pohybu pro zdraví - délka a intenzita pohybu	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- předvede dle svých možností základní techniku nízkého a polovysokého startu	Základy atletiky - komunikace v TV - základní názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály	
	- zvládá podle svých předpokladů: - základní techniku běhu - základní techniku skoku do dálky z místa, ze dvou až čtyř kroků, z delšího rozběhu		
	- dle individuálních možností zvládá základní způsoby házení a chytání míče (hod z místa, chůze, rozběhu)		
	- dle svých možností předvede základní gymnastické držení těla	Základy gymnastiky - průpravná cvičení	
	- na základě svých fyzických předpokladů předvede fázi kotoulu vpřed a vzad	Základy gymnastiky - akrobacie	

	- dle individuálních možností zvládá základy chůze na lavičce	Základy gymnastiky - cvičení na lavičce	
	- předvede základní estetický pohyb jednotlivých částí těla - vyjádří jednoduchou rytmickou melodii pohybem	Rytmické a kondiční formy cvičení - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem	
	- zvládá chůzi po ledě, klouzání	Bruslení - chůze po ledě, hry na ledě	
	- zvládá základní techniku chůze i se zátěží	Turistika a pohyb v přírodě - přesun do terénu, chůze v terénu	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- zvládá jednoduché, složitější pohybové hry	Pohybové hry - základy sportovních her - utkání podle zjednodušených pravidel	
	- spolupracuje při jednoduchých sportovních hrách		
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- převleče se do cvičebního úboru	Hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	Ev– Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby a ochrany zdraví)
	- zná a dodržuje základní pravidla bezpečnosti při TV	Bezpečnost při TV	
	- dodržuje za pomoci učitele pravidla bezpečnosti při atletických činnostech	Základy atletiky - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru	
	- dodržuje za pomoci učitele pravidla bezpečnosti při gymnastických, rytmických činnostech, sportovních hrách, pobytu na ledě a v přírodě	Základy gymnastiky - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru Rytmické a kondiční formy cvičení - bezpečnost při pohybových činnostech Pohybové hry - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru Turistika a pobyt v přírodě	

		- organizace a bezpečnost při chůzi v terénu, pohybu na ledě	
	- uvede různá nebezpečí při hrách a snaží se jim pod vedením učitele zabránit	Základy sportovních her - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví - pravidla zjednodušených osvojovaných činností - smluvené povely	OSV - Sebezpoznaní a sebepojetí - Komunikace (verbální i neverbální) - Kooperace a kompetice (vedení a organizování práce skupiny) - Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost)
	- dodržuje pravidla jednoduchých her		
	- používá jednoduché pohybové hry a orientuje se v základní terminologii		
	- upraví doskočiště, připraví start běhu (čára), vydá pokyny pro start	Pohybové hry - základy sportovních her - utkání podle zjednodušených pravidel	
	- připraví se za pomoci učitele na turistickou akci	Turistika a pobyt v přírodě	
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 1. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	- samostatně se převlékne na pohybové aktivity zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při TV	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	- pozorně naslouchá pokynům učitele	Komunikace v TV	
projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám	- dle svých individuálních možností opakuje přesné pohyby průpravných cviků	Základy gymnastiky - průpravná cvičení	

zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	- orientuje se v prostoru	Pohybové hry	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	- dle svých individuálních možností a zdravotních omezení dodržuje správné držební těla při protahovacích a jiných průpravných cvičení	Zdravotní tělesná výchova	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- zaujímá správné polohy těla při speciálním nápravném cvičení	Základy gymnastiky - průpravná cvičení	

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Předmět: **Tělesná výchova**
 Období: 2. období – 4. a 5. ročník
 Počet hodin: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- na základě poznání sebe sama se zapojí dle svých možností do pravidelného pohybového režimu	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu	
	- uvede některé kondičně zaměřené činnosti a dle svých možností je uplatňuje v pohybovém režimu		
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- předvede za pomoci učitele několik základních cviků korektivního cvičení	Zdravotně zaměřené činnosti - průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	Ev– Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
	- uvede základní nevhodné pohybové činnosti způsobené jednostrannou zátěží	Zdravotně zaměřené činnosti a cvičení - jejich praktické využití	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- na základě zvládnutí základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z rozběhu zlepšuje své výsledky	Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem	
	- dle individuálních možností zvládá kotoul vpřed i vzad	Základy gymnastiky - akrobacie	
	- dle individuálních možností zvládá základy gymnastického odrazu z můstku	Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení na nářadí	
	- dle individuálních možností zvládá roznožku i skrčku přes nářadí odpovídající výšky		

	- dle individuálních možností zvládá sportovní hry se zjednodušenými pravidly	Pohybové hry - pohybová tvořivost Základy sportovních her - utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, fotbal, basketbal, florbal)	
	- vytváří různé variace na dané pohybové hry		
	- vyjádří pohybem různé činnosti, představy, rytmy, melodie	Rytmické a kondiční formy cvičení - základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem	
	- zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu i se zátěží	Turistika a pohyb v přírodě - přesun do terénu, chůze v terénu	
	- zvládá dle svých možností jeden plavecký styl	Plavání - základní plavecké dovednosti	
	- připraví si samostatně oblečení a obutí pro bruslení zvládá dle svých možností jízdu vpřed, zpomalení, zastavení nebo změnu směru jízdy	Bruslení - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - základy techniky pohybu na bruslích	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických a gymnastických činnostech	Základy atletiky - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru	Ev– Vztah člověka k prostředí (zajištění ochrany životního prostředí)
	- uvede za pomoci učitele pravidla základní dopomoci při cvičení	Základy gymnastiky - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí	
	- dodržuje pravidla bezpečnosti při rytmičtých a kondičních formách cvičení	Rytmické a kondiční formy cvičení - bezpečnost při pohybových činnostech	
	- uvede různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit	Pohybové hry - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru	
	- za pomoci učitele dodržuje pravidla bezpečnosti při	Základy sportovních her	

	- pohybových hrách, turistice a pobytu v přírodě chová se ohleduplně k přírodě	- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru Turistika a pobyt v přírodě - chůze v terénu - zásady chování a jednání	
	- ošetří některá poranění v improvizovaných podmínkách.	Turistika a pobyt v přírodě - první pomoc v podmínkách TV	
	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání	Plavání - hygiena plavání, bezpečnost	
	- uvede nebezpečí při plavání v neznámé vodě a přecenění vlastních sil	- prvky sebezáchrany, dopomoc tonoucímu	
	- dodržuje pravidla bezpečnosti při bruslení	Bruslení - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka	Základy gymnastiky - akrobacie, cvičení na nářadí	OSV– Komunikace (komunikace v různých situacích)
	- reaguje na pokyny učitele k vlastní atletické činnosti	Základy atletiky - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- předvede jednoduché taneční kroky se žákem opačného pohlaví	Rytmické a kondiční formy cvičení - jednoduché tance	DO – Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů a hodnot)
	- uvede základní pravidla určených sportovních her a zjevné přestupky proti pravidlům	Základy sportovních her - utkání podle zjednodušených pravidel	
	- jedná v duchu fair play	Základy sportovních her - fair play	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- při atletických činnostech používá základní osvojované tělocvičné názvosloví	Základy atletiky - komunikace v TV, základní názvosloví	OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – informování, vysvětlování)
	- při gymnastických činnostech používá základní osvojované tělocvičné názvosloví	Základy gymnastiky - komunikace v TV, základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely	

	- při rytmické a kondiční gymnastické činnosti používá základní osvojované tělocvičné názvosloví	Rytmické a kondiční formy cvičení - komunikace v TV, základní tělocvičné názvosloví	
	- pojmenuje základní plavecké způsoby	Plavání - základní názvosloví	
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- dle individuálních možností zorganizuje jednoduchou pohybovou hru	Pohybové hry - organizace při TV	
	- dle individuálních možností se podílí na organizaci nenáročných pohybových sportovních her na úrovni třídy	Základy sportovních her - utkání podle zjednodušených pravidel	
	- naplánuje jednoduchou pochodovou trasu	Turistika a pobyt v terénu - přesun do terénu	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky	Základy atletiky - měření výkonů	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- na základě seznámení se s informačními zdroji vyhledá informace o sportovních akcích v rámci školy i v místě bydliště	Základy sportovních her - zdroje informací o pohybových činnostech	Mv – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě)
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 2. období	Minimální doporučená úroveň očekávaných školních výstupů v rámci podpůrných opatření	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	Význam pohybu a zdraví	
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	- využívá speciálních cvičení na uvolnění vlastního svalového napětí	Průpravná cvičení	
Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu	

Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	- dodržuje pravidla bezpečnosti při rytmických a kondičních formách cvičení, gymnastice, atletice, pohybových hrách, plavání i bruslení	Organizace a bezpečnost při TV	
Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	- respektuje názor vyučujícího	Zásady jednání a chování	DO – Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů a hodnot)
Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	- jedná v duchu fair play	Základy sportovních her - fair play	
Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- zaujímá správné polohy těla při speciálním nápravném cvičení	Zdravotní tělesná výchova Průpravná cvičení	

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Předmět: **Tělesná výchova**
 Období: 3. období – 6. – 9. ročník
 Počet hodin: 2 hodiny týdně

očekávané výstupy žák	učivo	ročník	průřezové téma	komentáře a dodatky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	6.-9.		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	6.-9.		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	6.-9.		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		6.-9.		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	6.-9.		

posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; volejbal, fotbal, basketbal turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla lyžování, bruslení – sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; bezpečnost pohybu na ledě, základní techniky bruslení další (i netradiční) pohybové činnosti - softbal, vybíjená, přehazovaná, ringo	6.-9.	Environmentální výchova	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	kommunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	6.-9.	Mediaální výchova	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	6.-9.	Multikulturní výchova	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci,	6.-9.	Výchova	

k úspěchu družstva a dodržuje ji	olympismus – olympijská charta		demokratického občana	
rozdílňuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	6.-9.		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	6.-9.		
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	6.-9.		
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		6.-9.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření				
<i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i>	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	6.-9.		
<i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i>		6.-9.		
<i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i>		6.-9.		
<i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i>		6.-9.		
<i>uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</i>		6.-9.		
<i>uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i>		6.-9.		
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí	6.-9.		
<i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i>	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním;	6.-9.		

	kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie, volejbal, fotbal, basketbal turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu kommunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování			
<i>užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i>		6.-9.		
<i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>		6.-9.		
<i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>		6.-9.		
<i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</i>		6.-9.		
<i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</i>		6.-9.		
<i>spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>		6.-9.		

6.9 Vzdělávací oblast: Jazyková a komunikační výchova **(Speciálně pedagogická péče)**

6.9.1 Vyučovací předmět: Logopedická intervence

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Učíme žáky:

- s narušenou komunikační schopností překonat jejich komunikační nedostatky
- vycházíme ze závěrů a doporučení SPC pro vady řeči či sluchově postižené

Charakteristika, časové a organizační vymezení předmětu:

V předmětu Logopedická intervence se zaměřujeme především na dechová, hlasová a artikulační cvičení a nápravu vadné výslovnosti hlásek. Odstraňování závažnějších problémů přenecháváme klinickým logopedům a pracovníkům SPC pro vady řeči. Obsah je vymezen logopedickou metodikou, není specifikován podle ročníků, ale je podřízen stupni poruchy a výsledkům vyšetření. Učební plán nelze specifikovat podle ročníků, etapy na sebe navazují.

Logopedická intervence má stanovenou časovou dotaci 1 vyučovací hodina týdně v 1. až 9. ročníku (disponibilní hodina). Časová dotace vychází z doporučení SPC pro vady řeči, v případě žáků, kteří mají doporučení z pedagogicko - psychologické poradny, se vychází z časových, personálních a organizačních možností školy.

V rámci předmětu Logopedická intervence nejsou průřezová témata zařazována, protože předmět sám o sobě plní velmi důležitou nápravnou funkci.

Časová dotace:

1. – 9.. ročník – 1 hodina týdně (disponibilní hodina)

Organizační vymezení:

Výuka probíhá individuálně, směřuje k rozvoji obratnosti mluvidel, rozvoji fonemického sluchu, porozumění řeči, zapojení smyslového vnímání, nácviku hospodaření s dechem, smyslu pro rytmus, melodii, rozvoj vyjadřovací pohotovosti a slovní zásoby. Zaměřuje se na mluvenou i psanou formu vč. čtenářských dovedností, práce s textem, jeho porozuměním. Vše s pomocí nápodoby, multisenzoriálního přístupu, pozitivní motivace, cíleného zapojení běžných her a cvičení. Nezbytná je spolupráce s rodinou.

Vzdělávací a výchovné strategie:

Kompetence k učení

- Dokáže se soustředit, porozumí pokynům přiměřené obtížnosti.
- Má radost z úspěchu a učí se sebehodnotit.
- Vyhledá klíčová slova v textu.
- Dokáže si opravit chybu.

Kompetence k řešení problémů

- Získává nové zkušenosti a dovednosti.
- Pracuje podle osvědčených postupů.

Kompetence komunikativní

- Porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti.
- Snaží se pečlivě vyslovovat a opravovat svou nesprávnou či nedbalou výslovnost.
- V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.

Kompetence sociální a personální

- Dokáže říci svůj názor, vyjádřit postoj.

Kompetence občanské

- Umí ocenit své schopnosti,
- umí sám sebe zhodnotit.
- Uvědomuje si své dovednosti, porovnává je s dovednostmi ostatních.

Kompetence pracovní

- Po určitou dobu se dokáže soustředit.
- Dodržuje stanovené postupy a zadání.

Vzdělávací oblast:

Speciální pedagogická péče

Předmět:

Logopedická intervence

Období:

1. – 5. ročník

Počet hodin:

1 hodina týdně

Oblast reedukace	Školní výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Reedukace dyslexie	- ohmatává písmena z různých materiálů, obtahuje písmena prstem, fixem, pastelkou - modeluje písmena, maluje, vytrhává z papíru - čte písmena z karet, tabule, počítače, čte řady písmen	Spojení hláska - písmeno	
	- cvičí zrakovou percepci, pravolevou a prostorovou orientaci - vyvozuje písmena - vyhledává a vyznačuje písmena v textu, podtrhává slova s danými písmeny - čte slova obsahujících daná písmena	Záměna tvarově podobných písmen	
	- automatizuje spojení hláska – písmeno - procvičuje sluchovou percepci	Záměna sluchově podobných hlásek	

	- čte slabiky na kartách, v čtenářských tabulkách, na počítači - postřehuje slabiky - postupně čte slova ze tří písmen, dvouslabičná s otevřenou, uzavřenou slabikou, víceslabičná slova a slova se souhláskovými shluky - opakovane čte snadné věty	Spojování písmen do slabik	
	- opakovane čte text, pracuje s textem (hledá slovo s určeným písmenem, s určenou pozicí na řádku, z daného významového okruhu, nejdelší a nejkratší slovo, počítá slabiky a písmena aj.) - odpovídá na otázky k přečtené větě, odstavci, celému textu - vypráví obsah textu, předvídá po přečtení věty, co bude následovat - čte text s vynechanými slovy, domýšlí je podle kontextu	Slova se zvyšující se náročností stavby	
Reedukace dysgrafie	- rozvíjí hrubou motoriku - procvičuje paži před psaním i v jeho, zná říkanku pro uvolnění paže	Procvičování hrubé motoriky	
	- zná pravidla správného sezení při psaní	Pravidla sezení při psaní	
	- rozvíjí jemnou motoriku - modeluje, vytrhává, skládá z papíru, vybarvuje omalovánky,	Rozvoj jemné motoriky	
	- provádí pohyby a dotýkání prstů a dlaní, cvičí pohybovou paměť - opakuje sestavu podle učitele	Pohybová paměť	
	- provádí uvolňovací cviky před psaním, zpočátku na velký papír, postupně zmenšuje až do normované liniatury	Uvolňovací cviky	

	- před procvičováním písmena do sešitu opakuje jeho tvar na tabuli, píše ve vzduchu	Nápodoba tvarů	
Reedukace dysortografie	- orientuje se v tabulce psací abecedy - cvičí sluchovou percepci - při psaní zdůrazňuje délku samohlásky, slovo si tiše předříkává, píše čárku ihned - doplňuje samohlásky do textu, podtrhává dlouhé samohlásky - tvoří věty se slovy rozlišenými délkou samohlásky - píše diktát pouze se zápisem samohlásek - cvičí s bzučákem - vytleskává a napodobuje určený rytmus, přehrává slova vyslovovaná učitelem, slova, která si přečte z karty - graficky znázorňuje délku pod slova, provádí grafický zápis slov vyslovovaných, vymýšlí slova k danému grafickému schématu	Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek	
	- cvičí sluchovou percepci, zdůrazňuje výslovnost měkkých slabik - cvičí s tvrdými a měkkými kostkami - opakuje po učiteli nebo čte slovo a při tom ohmatává příslušnou kostku vyhledává a vyznačuje příslušné slabiky v textu - tvoří vět se slovy s danými slabikami	Rozlišení DI, TI, NI / DY, TY, NY	
	- ukazuje na kartách správné písmeno ve slabikách a slovech předříkávaných učitelem - vyhledává daná písmena v textu, cvičí sluchovou percepci	Rozlišování sykavek	

	- provádí písemnou analýzu a syntézu slov diktovaných učitelem - tvoří slova z přeházených písmen - podtrhává správně napsané slovo v řádku slov	Vynechávání písmen, přesmykování	
	- cvičí sluchovou percepci, určuje počet slov ve větě - pracuje s kartami s předločkami, učitel ukáže předmět, jeho obrázek nebo vysloví slovo, žák přidá předložku, zdůrazní, že jde o dvě slova - vyznačuje předměty nebo graficky slova ve vyslovené větě	Hranice slov ve větě	
	- ukazuje I -Y nebo párové souhlásky pomocí karet ve slovech vyslovovaných učitelem - píše diktát, kdy zaznamenává pouze I -Y bez psaní celých slov - před napsáním I -Y a párových souhlásek vždy nejprve výběr zdůvodní - pracuje s doplňovacími cvičeními - užívá přehledů mluvnického učiva píše opravy - opisuje několikrát slovo, ve kterém chyboval, vyznačuje barevně I -Y	Gramatické chyby	
Rozvoj sluchového vnímání	- rozlišuje zvuky, určuje jejich původce, poznává podle zvuku hudební nástroje - určuje délku zvuků hraných na hudební nástroj nebo bzučák, graficky zaznamenává - určuje intenzitu zvuku - určuje písně podle melodie - poslouchá vyprávění a zvukové nahrávky	Nácvik naslouchání	
	- pamatuje si a opakuje postupně rozvíjené věty vyslovované učitelem - pamatuje si a opakuje postupně rozvíjené věty, kdy každý další žák přidá slovo - rozlišuje slabiky vyslovované učitelem, určuje, zda	Sluchová paměť	

	byly shodné - rozlišuje slova odlišná jen jednou hláskou vyslovovaná učitelem, určuje hlásku, jíž se slova liší - tvoří věty se slovy lišícími se jednou hláskou - opakuje a počítá slova ve větách vyslovovaných učitelem		
	- určuje slovo na daném místě ve větě - tvoří věty z vyslovovaných slov - říká slova rozděleně na slabiky nebo hlásky, rozkládá slova na slabiky a hlásky - tlesknutím reaguje, když slyší danou slabiku nebo hlásku ve větě	Sluchová diferenciacie	
	- vymýšlí slova s danou slabikou nebo hláskou na začátku a na konci - vyslovuje slabiku ze slova určenou postavením ve slově - skládá slova ze slabik a hlásek vyslovovaných učitelem a z přeházených slabik - hraje slovní kopanou s opakováním poslední slabiky nebo hlásky	Sluchová analýza a syntéza	
	- rozlišuje, zda rytmus je shodný nebo odlišný - vyhledává správné grafické znázornění rytmu - opakuje slyšený rytmus - opakuje rytmus vyťukávaný na část těla - provádí určené cviky v daném rytmu	Vnímání a reprodukce rytmu	

Vzdělávací oblast: Jazyková a komunikační výchova

Předmět: **Logopedická intervence**

Období: 6. - 9. ročník

Počet hodin: 1 hodina týdně

Oblast reedukace	Očekávané výstupy	Učivo, tematické okruhy	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Reedukace dyslexie	- opakovaně čte text, pracuje s textem (zvládá slova se souhláskovými shluky), - odpovídá na otázky k přečtené větě, odstavci, - vypráví obsah textu, předvídá, co bude následovat, - čte s vynechanými slovy, domýšlí je dle kontextu, - učí se číst s porozuměním, strukturovat větší literární celky, vyhledávat podstatné údaje, používat encyklopedie a slovníky, pracovat s tiskovými materiály a PC.	text se zvyšující se náročností stavby, práce s informacemi	
Reedukace dysgrafie	- upevňuje a prohlubuje správné techniky psaného projevu, kontrola správného sezení, úchopu a tenze, psaní podle diktátu přiměřené délky, sebekontrola napsaného projevu, trénink tvůrčího psaní	gramatické jevy, tvůrčí psaní	
Rozvoj sluchového vnímání	- rozvíjí své komunikační dovednosti přiměřených věku a situaci mluvčího, - rozšiřuje svou slovní zásobu a svůj všeobecný přehled, - dbá na správné použití zvukových prostředků řeči - tempa a melodie - při různých typech rozhovoru a čtení	jazyková výchova, skladba	
	- využívá k učení multisenzorický přístup, dbá na správnou	rytmus, dechová cvičení, zpěv	

	techniku dýchání		
--	------------------	--	--

7. Příloha: Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TRNKA
Příbramská 938, 263 01 Dobříš



PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A STUDENTŮ

Hodnocení

posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou formulovány v ŠVP v podobě výstupů – s ohledem na individuální vzdělávací a osobnostní předpoklady žáka a individuální zralost žáka v daném věku, zdůrazňuje individuální pokrok žáka, vyhýbá se srovnávání s ostatními, opírá se o předem stanovená kritéria, se kterými jsou žáci předem seznámeni, posuzuje výkon žáka, nikoliv jeho osobnost, podněcuje žáka k dalšímu rozvoji.

I. ZPŮSOBY HODNOCENÍ

Při hodnocení žáků užívají učitelé ZŠ TRNKA **slovní hodnocení** jako komplexně pojatou zpětnou vazbu, která odráží individuální pokrok v procesu učení, poznávání a osobním rozvoji dítěte. Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení zajistí škola **převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek**.

Průběžné ústní hodnocení

- Během jednotlivých činností žáka jako motivační složka.
- Zpětná vazba na konci dané činnosti.

- Individuální rozhovory se žákem podle potřeby.

Sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je jednou z důležitých kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání.
- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu se žák může naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.
- Učitel dává žákovi dostatečný prostor pro jeho vlastní hodnocení výkonů. Vede ho tak, aby se sám naučil, příp. se alespoň pokusil zhodnotit svůj úspěch či neúspěch.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál. ☹ Jako prostředek pro sebehodnocení využívají naši učitelé prostředky, které mohou žákovi ihned po ukončení úkolu poskytnout zpětnou vazbu o jeho výsledku a prostřednictvím nichž se žák učí sám hodnotit svůj výsledek.
- Sebehodnocení je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně, přiměřeně věku žáků.
- Sebehodnocení může mít ústní i písemnou formu.
- Může mít podobu hodnocení práce ve skupině po ukončení skupinové práce.

Hodnocení žáka na vysvědčení

- Vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů formulovaných v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu.
- Je všestranné – obsahuje všechny vyučované předměty.
- Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- Obsahuje také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné.
- Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
- Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji. ☹ Obsahuje ohodnocení snahy, píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání.

Stupeň 1 (výborný) - SLOVNĚ „Ovládá bezpečně“

žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný) - SLOVNĚ „Ovládá“

žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu.

Stupeň 3 (dobrý) - SLOVNĚ „Podstatné ovládá“

žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Neužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu

Stupeň 4 (dostatečný) - SLOVNĚ „Ovládá se značnými mezerami“

žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný) - SLOVNĚ „Neovládá“

žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Kombinované hodnocení

Učitel může rovněž využít kombinaci slovního hodnocení a klasifikace. Tento způsob je vhodný zejména při postupném přechodu ze slovního hodnocení mladších žáků směrem ke klasické klasifikaci u žáků, kteří budou přecházet na 2. stupeň základní školy.

Převod slovního hodnocení do klasifikace

Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání zajistí naše škola převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek.

Převod je realizován třídním učitelem. S převodem je prokazatelně seznámen žák i jeho zákonný zástupce. Pro potřeby přijímacího řízení na víceletá gymnázia nebo konzervatoře je převod realizován za stejných zásad v lednu nebo únoru školního roku v 5. ročníku pouze na žádost rodičů.

Plnění daného cíle, aktivita a samostatnost při plnění úkolů	
1 - výborný	ovládá bezpečně, splnil celý rozsah zadání zcela sám
2 - chvalitebný	ovládá, splnil s drobnými nedostatky a malou dopomocí, potřeboval radu pro postup řešení
3 - dobrý	v podstatě ovládá, splnil pouze některá kritéria s výraznou pomocí v podobě nabídky řešení, ve splněných byly nedostatky

4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami, splňuje pouze některá kritéria, nutné neustálé vedení učitele, nedostatky jsou závažné
5 - nedostatečný	neovládá, kritéria nesplnil ani při výrazné pomoci
Úroveň myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem přesné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním se rozumí zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním

znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

- žáci s SVP mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i hodnocení.
- žákům s SVP může naše škola:
 - poskytnout odpovídající podpůrná opatření,
 - povolit na žádost jeho zákonného zástupce a s písemným doporučením školského poradenského zařízení vypracování individuálního vzdělávacího plánu.
- Při hodnocení žáků s SVP se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Způsob hodnocení žáků s SVP vychází ze znalosti jejich SVP a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se tyto potřeby projevují.
- Při hodnocení žáků s SVP je uplatňováno slovní hodnocení jako u všech žáků školy. 🕒 V hodnocení se přístup učitele zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení. Učitel žáka hodnotí vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu a návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení žáka s SVP.

II. PODKLADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

Podklady pro hodnocení žáka získává učitel zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování,
- průběžným ověřováním výsledků vzdělávání,
- sebehodnocením žáka,
- prostřednictvím výsledků ze skupinové práce, hodnocení spolupráce ve skupině,
- individuálními písemnými úkoly,
- individuálním písemným ověřováním (komplexní úkoly a testy jsou podkladem pro průběžné hodnocení) • dále například použitím standardizovaných testů SCIO, CERMAT, Kalibro.

III. INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- individuálními konzultacemi s vyučujícími,
- na třídních schůzkách a na společných tripartitních setkáních učitel - zákonný zástupce - žák,
- pololetním výpisem z vysvědčení,

- možnost nahlédnutí do významnějších testů žáka resp. portfolia žáka, • vysvědčením předávaným na konci školního roku za I. i II. pololetí.

IV. CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje těmito stupni: a) prospěl(a) s vyznamenáním,

- prospěl(a),
- neprospěl(a),
- nehodnocen(a).

V. PŘEZKOUMÁNÍ HODNOCENÍ ŽÁKA

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, pak krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

VI. KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ

- Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen přezkoušení) jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle vyhl. 48/2005, § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

VII. OPRAVNÁ ZKOUŠKA

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení vyhl. 48/2005, § 22 odst. 2 až 6.

VIII. HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

Hodnocení chování na vysvědčení je prováděno formou slovního hodnocení.

Pravidla hodnocení chování žáka vychází z těchto kritérií:

- chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou,
- dodržování Školního řádu,
- schopnosti spolupráce se spolužáky, pomoci druhým,
- přihlídnutí k speciálním vzdělávacím potřebám žáků (pozornost, sociální situace žáka),
- přístup žáka ke svému vzdělávání, k plnění školních úkolů a povinností.

IX. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele,
 - důtku třídního učitele,
 - důtku ředitele školy.
- Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

X. Pravidla pro výchovná opatření

- Pochvaly i sankce jsou prováděny komplexní pedagogickou diagnostikou žáka. ⌚ Jsou odůvodněné a tyto důvody jsou oznámeny příslušným žákům a zákonným zástupcům.
- Všem sankcím předchází pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy.

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření, která může udělit třídní učitel nebo ředitel školy.

Pochvalami a oceněními jsou:

a/ Pochvala třídního učitele – třídní učitel může udělit na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamená do katalogového listu žáka.

b/ Pochvala ředitele školy - ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí, na základě podnětu třídního učitele nebo ostatních vyučujících, na návrh školské rady, zřizovatele či jiné právnické nebo fyzické osoby po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev lidskosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.

Kázeňská opatření jsou:

a/ Napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí.

b/ Důtku třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy či norem slušnosti.

c/ Důtka ředitele školy – ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění.

XI. Závěrečná ustanovení

- Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků byla projednána na pedagogické radě dne 30. 8. 2017 a schválena Školskou radou dne 27. 9. 2017
- Změny jsou prováděny formou číslovaných doplňků.
- Hodnocení s úpravami nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2017.

Směrnice: PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A STUDENTŮ
Č.j.: Ř 2 a/2017
Vypracoval: Mgr. V. Bešćecová, ředitelka
Schválil: Mgr. V. Bešćecová, ředitelka
Pedagogická rada projednala: 30. 8. 2017
Směrnice nabývá platnosti: 1. 9. 2017